

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11 } చెన్నపట్టణము 1924 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 9-వ తేది బుధవారము } No. 7
పుటము ౧౧ } శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, చైత్రమాస శుద్ధ పంచమి గి. } సంచిక ౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవంతిది

తలనొప్పిల మాన్పును, వాయువుపొట్ట బాపును,
సార్పపు నొప్పుల బారదోలును, పొట్టగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుశెటివీది మదరాసు.

ఇ స నో వే లి

ఇకనో ఫెలి అనునది అంటి మలేరియా జ్వరమును వాడుటచే మలేరియా రానీయక అటంక పరచును. ప్రస్తుత కాలముందాగ్ని జ్వరము లన్నిటిలోను దీర్ఘమైనది. ఇక్కడ దీర్ఘ కాలమునా నేవించుటచే మరణము, అంటి ఈ దీర్ఘకాలమున నేవించి బహు కాలము నుంచియున్నను తిప్పక మరుగును, తిరిగిరాదు. గొప్పవైద్యశాస్త్రజ్ఞులే దీనిని కిపాన్సు చేసి యున్నారు ప్రతిదినము ఉదయము, సాయంత్రము ఒక మాత్రను నేవించిన మలేరియా రానీయక అటంక పరచును. చిద్దలను ఉపయోగించుటకు ఇకనో ఫెలిగా అను జ్వరముగలదు. ఇకనో ఫెలి అనునదియే ద్రవరూపముగా తయారు చేయబడినది.

ఫెటో - చెనా

రక్తజ్వరములను మంచి నీటికి తెచ్చుట యందు మిక్కిలి అద్భుతముగా జరిగేయును. మలేరియా జ్వరముచే బలహీన మైనట్టియు మరి ఇతర జ్వరములచే కలిగిన అరణ్యవలన నడలిక, నిస్సత్తుర మున్న సువాటిం పోగొట్టుటయందు దీనికి సమానమై లానిన మలేరియా లేవని నిస్సత్తురగా చేపట్టవచ్చును.

అంటాగ

తియరు నాయువు, మాత్రస్పృశ్య రోగము, మూత్రమునందు ఉప్పు ఎక్కువగా చేగుట, యిహిమూత్రకార సంబంధమైన బ్యాక్టెరియా పారదోలుటయందు అసమానమైనది, వాత రోగమునకు రామరూపము కంటిది.

Sole Agents for:— INDIA, BURMA & CEYLON

Messrs Gorio Ltd. P. O. Box. 159 BOMBAY

రోజుకు రూ 3 లను

అనుభవము లేకనే మీకు తీరకయున్న బుద్ధుడు మీ గృహమునందు 6 లేక 8 గంటలకాలము పనిచేసిన సుపాదించకలదు. గాఢ మీ విరామ సమయమునందు మీ

దర్బార్ ఆటో నిట్టరును

ఉపయోగించి లాభమును పొందుదు.

మీరు సొమ్మును పెట్టుబడి పెట్టిన తతిమ పను లన్నియు మేమే నేర్పెదము.

దీనిని ఉపయోగించిన వా కొకరు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు.
గవ్వపిల్ల అందు కో, కలకత్తా.

గవ్వపిల్ల అందు కో, 40-వ దివార్డు మెంటు
రి, కుమ్మరూర్ బిల్డింగ్
కైపు వీధి, కలకత్తా.

నేను మీ కద్దకుండి దర్బార్ నిట్టరును తెప్పించి రెండు నెలలెంచి. నా గృహకార్యము లన్నియు నెరవేర్చుకొని నోబావ 9 జరిమానా ముకోళ్ళను తయారు చేయగలను. నేను మే పి ను తెప్పించుకొనినందున మిక్కిలి సంతోషించెదను.
గోపాల్ గంజ్

అయ్యో, "రోజుకు రూ 3 లను గడించు" మార్గమును తెలుపు మీ ప్రాప్త్యకును కంతుకు. తిపాలభిక్తుల నిమిత్తమై యందు నెంబడి 1 అడా ప్రాంతము పంపి యున్నాను.
ప్రార్థితుడ
ప్రార్థి విలాసము

వెల్లింగ్టన్ సిసిమా

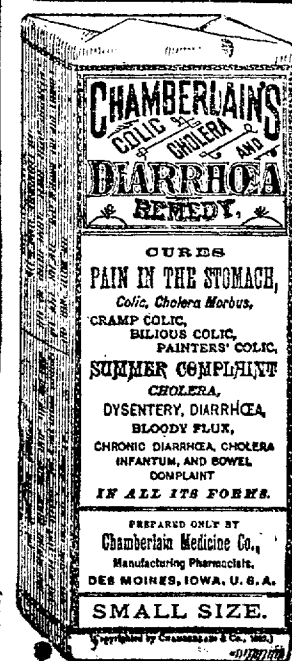
5-4-24 కనివారము నుండి 11-4-24 తేది కుక్ వారము వరకు
సా 6-15 గంట క్రెడిట్ బా రెండు ప్రకర్షనములు. రాత్రి 9-80
గిని, అదివారములందు 8-15 గంటలకు కూడ
యూనికర్స్ లో మ్యాకెరియల్.

ది ఫా న్ మ్ ఫా ర్మాన్

విల్లియం డెస్మాండు అను ఆయన భయంకరమైన పోకా.
జను, కీర్తి అద్భుతము నొప్పును అత్యద్భుతముగా.
9, 10, 11, 12 ఉపభంధము 4 దెలివారము; 8 భాగములు;
యూనికర్స్ ఇంటల్ వాకూల్ మ్యాకుకూడ చూపబడును.

సక్సన్ దంత చూరము

ఈ చూరము జేయవలయునపుడో తయారు చేయబడినది.
తల్ల సంబంధమైన న్యాయ లన్నిటిని పోగొట్టును.
డబ్బి 1-కి 2 అడాలు. డెజ్ 1-కి రూ 1-4-0.
టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి,
2 ఎ. ఆలంగావా వీధివీధి, తిరువల్లి క్లబ్బి, మద్రాసు.

చేంబరెన్ గారి
శూలనొప్పి
అతి సార
నివారిణి (2)
ఈ వ ధ ము ను
నేవించుటచే
కడుపునొప్పి, గ్రహణి,
అతిసారము, శూలనొప్పి,
పేగు సంబంధ మైన వ్యా
ధులు మున్నగునవి అత్య
ద్భుతముగా కుదురును.
అన్ని జాగాలలో విక్రయ
మునకు దొరకును. కికి

24. } మనముల విశాఖపట్టణముల నున్న వయో
 ను, బుద్ధి వికారదలను సగ్రణ్యులగు కొద్ది
 నొకమేధావియగు చుక్క అస్తమించినదని చెప్పనగు
 డకవిలేఖరి.

ఖద్దరు వ్యాపకము

అఖిలభారత ఖద్దరుసంఘప్రచారణము

శ్రీమత మ: వ: లాం. కే. గాంధీ గారు సబర్కతి ఆశ్రమము నుండి, యీ క్రిందివిధముగ ప్రకటించుచున్నారు:—

గుంటూరు జిల్లా ఖద్దరు సంఘము

కార్యదర్శి యిట్లు వాయించుచున్నాడు:— ఈ జిల్లాలో కావలసిన దానికి తీరణముల ఖద్దరు తయారగుటలేదు. రాష్ట్రీయ ఖద్దరు విశ్రాంతములవారును ఇతరులను ఖద్దరు గావలసియున్న ఖద్దరు సంఘము ద్వారా ఆర్డరులను పంపించును. అప్పుడు ఇక్కడికి కావలసినంతవరకు సరకు తయారై: పిదప నెక్కువ గావలసిన దాని కేర్పాటు జేయవచ్చును. ఇందువలన భరణ గూడ నిలికడగ నుండుటకు సహాయకారిగ నుండును.

తీరుపతిలో ఖద్దరుప్రచారము

తీరుపతి కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శి యిట్లు వాయించుచున్నాడు:—

“అన్ని తెగలవారను హిందువులు, మహమ్మదీయులు, బ్రాహ్మణులు, బ్రాహ్మణేశ్వరులు, స్త్రీదళము, వర్తకులు, విద్యార్థులు అడవికుల బాటములు, కూది కాంతెనని కొడుకున్నాది. ఇప్పుడు వాడొక నోక్రి తనదొంగి పాత బానిస బానిసేయించుమీరిచ్చిన కొంతల ప్రకారము శ్రీమతి వారిని తయారు జేయించుచున్నాడు. చాలమంది యిప్పుడు వచ్చినపుడు వడుతువారలను అడవికుల వడుతువారలకు 50 మంది విద్యార్థులైన శిశువులని తలచుచున్నాను. వారు రాటులు కావలసి వచ్చుచున్నారని దూదిమాట కచ్చముగనున్నది. ఈవట్టునువకు 4 మైళ్ల దూరములో ప్రతిపంటవేసిన ఒకమైలునితో ఆజుగుట వలెను ప్రతివంటన కొనుట కేర్పాటుజేసితిని. ప్రతిచాలమందికి, దానినే ఉన్నతులకు ప్రజలకు కష్టముజేయ నుద్దేశించియున్నాను. విత్తులను దీసి యేకుడుపని చేతులతో జేయటమే ప్రతిరాటునకును విశ్రాంతియు పనివారలను పెట్టుటకన్నను నుభయముగ గాన్నింతుచున్నది. మేము ఏకజనజేయనది చాల బాగున్నది. ఎక్కువకాలముపట్టుకు, ప్రతియింటను కొద్దిగా ఈ తని జేసికొనుటకు తగియుండును. వాకును ఆమెకును గావలసినంతవరకు ప్రతియింటనీ యేవలకు రెండుగంటలు వడుతుటకు సరిపోవువానిని వాభ్యాస తయారుజేయగలిగియున్నది. ఈతని ఆమెకు ఒక అరగంటపట్టును. ప్రతియింటను ఈపని యేవలకే వేసికొని కొంతదప్పుకు అవతేసికొనుటయే గాక యీయేవలపని వృత్తిగా జేయువారు తని బాగా జేయకపోవుటవలన గలకచ్చము లేకుండపోవును.

“మాఖ్యముగ పక్షిప్త ప్రతి కొజును ఒక్కవంద వడుతు చున్నాడు. ఈవట్టు 10 కొజులకింత నోకరు 25 పీసె నులు నిచ్చి గుడ్డ జేయుచుకొనిరి. ఇచ్చట చూసనలుకొర్లు పాడు గుమాస్తా వాకు అరపీసె నులు నిచ్చి గుడ్డ జేయుచుకొనిన ఒక విలంతువు ఒకటికాటు పీసెనులు నిచ్చి గుడ్డజేసికొనినను, మరియొక యావడుకు బ్రాహ్మణేశ్వరుడు ఒక పీసెనులు నిచ్చి 18 గజముల గుడ్డజేసికొనినను. ఒక మున్యసికపట పాతకాలలో ఆపాధ్యాయుడు ఒక పీసెనులు నిచ్చెను. అయిన గుడ్డ ఒక బారము కొజులలో తయారగును.

ఒకవృద్ధుడు 60 యేండ్లవారు స్త్రీదళపనిచాలించుకొన్నవారు నిష్కతోనుండువారు ప్రాతరాటుముల మూడింటిని బాగుజేయించి మతగ్రంథముల పారాయణలోపాలు నూలువడుతుటగుడ ప్రారంభించెను. వెన్నను పుచ్చుకొన్నతహాల్దారుగా కొకరు రాటుముకావలెనని తలచుట పెట్టుచున్నాడు. కాంగ్రెసుకార్యములలో రెండుమూడుకొజులలో ఆయన నూలు వడుతుటను నేర్చుకొనెను. “ఇవ్వాళో రేపొ రాటుమును దీసికొని వెళ్లెద” గనెను.

ఆయన పిదప నోకలేఖయం దిట్లు వ్రాసెను:—

“మాడు పోటిపరీక్షలలో వరుసగా నూలువడుతుటలో నుత్తమతరగతియందు దుత్తిస్త దైనవానికి ఒక పేండ్లిగిన్న నోసంగు టకు వర్తకమిత్రులు ఏర్పాటుజేసిరి. ఈపోటిపరీక్ష వర్తకకుల మువారు 50 రాటుముల నేలకొల్పినపుడు ప్రారంభమగును. దిన్నచిన్నకొట్లనేకములందు రాటుములు నిలుకడగ పనిజేయుచున్నది.”

చివరసారి ఆయన వ్రాసిన లేఖలో నిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

“నేను క్రిందటిసారి మీకువ్రాసినపిదప ఈ జిల్లాలో పని యెంతవరకు జరిగినదియు తెలిసికొన ప్రారంభించితిని.

మాప్రకారములలో నోకరు పట్టణమునుట్టును దిరిగి రాటుము తెవరిక గలవో వారిచేర్లను, రాటుము తెవరికేవో యెవరికి కావలెనో వారిచేర్లను ప్రతి కడుగుల ఎవరికి కావలెనో వారిచేర్లను వ్రాసికొనును. పట్టణములో ప్రతియింటికిని బోవుటకు ఆయనకు 15 కొజులుపట్టును. ఆపనియైనపిదప నామండ్రకు వరల పోయి యెవరికి గావలయునో వానిని నిచ్చినచున్నాను.

ఈపట్టణములో నూరు రాటుములతో పైగా పనిజేయుచున్నవని తలచెదను. చాలవరకు సరిగాపనిజేయుటలేదని నమ్మెదను. మునిసిపల్ చెయ్యిగూడాకి నే నోక మాజేతు విల్లంబు నిచ్చితిని. వాతే యేకుకొనుచున్నాడు. ఆయన మంచీరకం నూలు వడుతును. మావోటుమిత్రులుగూడ నిత్యమును తప్పకుండ వడుతున్నారు. ఇచ్చట జేటుగనున్న వరదాచారిగారు, ఉబ్బసవ్యాధి యున్నను నిత్యమును వడుతును. కొన్నికొజులలో కొద్దలైనపుడు ఒక్కొక్కపట్టున 3, 4, గంటలు వడుతును. ఏమందుచేతగూడ గాని బాధా నివారణము యీనూలు వడుతుటచేత గల్గునని ఆయన చెప్పును. ఆయన అందుకనియే రాటుమును తన పీజె తెల్లకొనుగదిలో నుంచుకొనును. కావున రాటుము ఆయన పవిత్రకస్తువు యందువోట నుండును.

మా మునిసిపాలిటీవారు చెయ్యవలసల జూచి ప్రభుత్వము వారు వణకుచున్నట్లున్నది. మునిసిపలు కాన్సిలుకు సస్పెండు జేయుమని గవర్నరుగారు మంత్రులగారిని ఒత్తిడిజేయుచున్నారు. అట్లు జరుగునెడల పాతకాలము మాస్టానేషన్లు గవర్న మెంటు కమిటీకింకి పోవునపుడు అచ్చట రాటుముల నుండనిత్తుకో లేదో తెలియదు. ప్రస్తుతముమాత్రము పాతకాలంలో పనిచేడిపోయెను. అచ్చట విద్యార్థులు బాలురుగాని బాలికలుగాని యెవరుపడికిన నూలును వారు ప్రత్యేకముగ నుంచుకొనుమని కోరుచున్నాను. వారును అట్లే చేయుచున్నారు.”

ఖద్దరు ఆర్థికము

ఒకవిశేషము దిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

“కొంతకాలముక్రింద ఎంగుండ్లియాలో ఖద్దరు ఆర్థిక విషయములగుర్చి కొన్నిప్రశ్నలు చదివినటుల నాకు జ్ఞాపకము. అవిభక్తహింసామటుంబములో ఒకరు ఖద్దరును ధరించుచు మరియొకరు విశేషవస్త్రముల ధరించుచుండే ఈప్రశ్నలకు తగినటుల తెక్కవేసి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుట దుస్సాధ్యమగును. ఈ సందర్భమున మరియొక ముఖ్యంశము లీపాతకలకు దెలుపవలసి యున్నది. ఖద్దరును ధరించుటవలన నాకు గల్గు లాభములు వర్ణనాతీతములుగ నున్నవి. ఈక్రింద ఆవిషయము వర్ణించుటకు మాటలు చాలకపోవుటచేత నేదో విషయము దెల్పెదను.

అసహాయోద్యమము రాకముందు నేను నికాలంబున ఇంగ్లీషుదస్త్రులను మంచీరకం వానిని అడ్రెస్లో ధరించుచుండేవాడను. ఆ ఇంగ్లీషుధోరణిలో అప్పుడప్పుడే పక్షిపోవుచుంటిని. ఇంతలో మహాత్మునియోద్యమము వచ్చి ఆహాహమును మొదలు తోనే శ్రుంచివేసెను. ఒకరు నన్నెత్తిపొడుచుచు అన్నటుల నే నివుడు ఖద్దరాచార్యుడ నైతిని.

దుస్తులయం దెట్టియార్యాటము లేకుండుటవలన నాకాడంబర జీవితము ఉన్నతభావముల దిగ్విస్థాంతముయొక్క ప్రాముఖ్యమును గ్రహింపగలిగితిని. అందువలన నేటిజీవితసమస్యల హరిశుద్ధ్యమును గ్రహింపగలిగితిని. దానితో భగవంతునిపై ప్రేమ నాకు గల్గెను. అదియే ప్రాణమయొక్కయు హృదయమయొక్కయు పరిపూర్ణత్యమని నాభావము. నేడు నేనంతయును మారినాతిని. నాబంధుగు లనేకులును ఎరిగియున్నవారెను గాంధీ పిచ్చియ జ్యోమమును గ్రుడ్డివానివలె ననుసరించుచున్నా నని మూర్ఖుడనియు నెక్రివాడనియు ననుచున్నారు. నేను నావిశేష గుడ్డలను బొంబాయిలో ఆహుతి కొంగుగనపుడు నామిత్రులలో నోక రట్టునికొ, ఇప్పుడాయన నాలొకే చేరిపోయెను.

ఖద్దరుయొక్క పారిశుద్ధ్యముగుర్చి తలంచునపుడు నేనున్నతభవమున నుంచును. ఖద్దరుయొక్క వేదాంతము నన్ను సాన్నిధ్యమునకు దీసికొనిపోవుచున్నది. ఖద్దరుయొక్క ధావర్తము శుద్ధపవిత్రత్యము నూచించును. అందువలన అదియే మోక్షముల యను నిజార్థము బహిర్గతమగుచున్నది.

ఖద్దరు భౌతికముగను ఆధ్యాత్మికముగగూడ నాకు సేత గను గురువుగ నుండెను. తోడిసోదరులుగూడ పరిధితుల తీవ్రతను గమనించి మనయొక్కవైచ్యమును గుర్తించి ఖద్దరునుధరించి జీవమును ఆర్థికపరాధీనతనుండి తొలగించి దానినే మోక్షమార్గముగ గుర్తించెదరని నేను భగవంతుని ప్రార్థించుచుండును. ఈగిలోనిండుకొనుడు! సదాలోచన గల్గునా?

పాలకొల్లు మునిసిపాలిటీ

ప్రకటన

1920 సం॥ మద్రాసు టౌన్ ప్లానింగు ఆక్టు VII యొక్క శెక్షను 9 ననుసరించి పాలకొల్లు మునిసిపల్ కౌన్సిలువారు 28-3-1924 తేదీని నెం 451 రు రిజల్యూషనులో, పాలకొల్లు మునిసిపల్ సరిహద్దులలోయున్న యాదిగువ నుదహరించిన ప్లాన్ నెంబర్ల భూమి పట్టణాభివృద్ధి నిమిత్తము తీసికొనబడునని తీర్మానించినవారని యిందు మూలముగా ప్రచురపరచడమైనది.

1.	సర్వీసెంబరు 60	
2.	,, 162	
3.	,, 56	బత్తాయితోట మినహా
4.	,, 409	

యీ విషయమై యేమైన సలహాలుగాని ఆక్షేపణలుగాని వున్నయెడల యీ నోటీసు తేదీ లగాయతు 60 దినములలోగా మునిసిపల్ చైరు మనుగారికి తెలియపరచుకోవలెను.

పైన వివరించిన భూములకు ప్లానులు ఆఫీసు టాయిములో మునిసిపల్ ఆఫీసుకువచ్చి చూచుకొన వచ్చును.

బి. వి. నుబ్బారావు
చైర్మన్ 2-4-24

ప్రకటన

ప్రకటన

నేనున్నా యెల్లూడగ్రామ కాపురస్తులు రాజశ్రీ, నున్నా నాగేశ్వరరావు 2 నున్నా మల్లికార్జునుడు, 3 నున్నా గంగరాజు, 4 నున్నా చెండ్ర శేఖరం, 5 నున్నా భీమరాజు, 6 కొండుారి నారాయణరావుగార్లున్నా కలసి మోతే సరసింహారావు పవరుపేటకొట్టు అనేపేరుతోనా పెట్టుబడితో కిర్కనాయలు వగయిరా ఆయిల్లు వ్యాపారమున్నా అపరదినసులు సహింప వ్యాపార మున్నా దీసినాము నగరు వ్యాపారం ది 31-3-24 సం॥ తేదీనుండి నిలిపివేయడమైనది గనుక సదరు ఫరములకు యివ్వవలసినబాకీలు నాకుమాత్రమే చెల్లించవలెను యీ సంగతి సదరు ఫరం తో వ్యాపారంచేసిన వారందరు గమనించ కోరుచున్నాను.

మోతే సరసింహారావు

జమిందారు. విచ్చన్న పేట అండ్ గుండెపల్లి యెట్టెట్టు,

సుగుణము

వలె, కళావిభాసమున్ను, పాత్రోపకరణములను అనేకపాతకాలలో నుకయోగించుచున్నాను.

రెండవకూర్పు కల 0.8.0.

పాండరిక మాహాత్మ్యము

పాండరుంగ మాహాత్మ్యంతర్గతము నొకవక్షగంధము దిగితిరవలసినది. ఇదియే పాతకాలలో నుకయోగించుచున్నాను. రెండవ కూర్పు. కల 0.8.0.

ఆంధ్రనైషధ సారము

శ్రీ శాస్త్రీ శృంగారనైషధము ననుసరించి వచనరూపమున వ్రాయబడినది. ఈ గ్రంథమును జూచి యానందింప కొరెదము. క్రిందియట కిట తావులేదు. పాతకాలలో నుకయోగించుట కై. కియు చూచుచున్నది. కల 0.12.0.

మూ డిగ్రంథములకల రు 1-8.0 పాతకాలలో నుకయోగించుట కి యెడల బుడికాపిట పంపగలను. అత్తలూరి : కూర్మనాయక, ఈమని, గుంటూరుజిల్లా.

...A-44 ...

కార్తిక ప్రభుత్వ పరాజయము

యూనియన్ స్ట్రెయిట్స్, లిబరల్స్ కలియుట

ఇండ్ల అద్దె చట్టము నిరాకరించుట

లండన్, ఏప్రిల్ 7:- ఇండ్రో కాపురముండి అద్దె ఇవ్వలేనివారిని వెడలగొట్టుట కుద్దేశించబడిన చట్టమునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు ఓసిపోయిరి. 221 మంది ప్రతికూలముగను 212 మంది అనుకూలముగ నుండిరి.

చైట్టమును గేడు పురికొల్పినవారు మాడుకొంటు చట్టించిరి, లిబరల్స్ తమవారి ప్రత్యేకసభకుండగూడ చట్టించిరి. కామన్సులలో ప్రత్యేకముగాను ఈ విషయమును ప్రస్తావించిరి. ప్రతిపక్షము ఇండ్రో నుండి వెడలగొట్టబడినవారిసంఖ్య తెలియజేయు ఈ చట్టమును చట్టించుట అపవిత్రమని.

కాని ఇది అత్యవసరముగనుచే అప్రతుకు పీటలేదని ఇన్స్టాన్సులుగా ప్రత్యుత్తరము పొందిరి.

లిబరల్స్ సభలో రెండవసారి ప్రతికూలముగా ఈ చట్టమును గూర్చి చట్టించుటకు పూనుకొన, కన్సర్వేటివులు, లిబరల్స్ చాలమంది సభ్యులనుండిరి. కన్సర్వేటివులుగా రెండవసారి ముగ్గురైనవారు సభలో నూతనధ్యక్షులుగా పనిచేసిరి. ఒకటవ అనుబంధమున ప్రభుత్వమువారు చేసిన సవరణలో ప్రమాద మేదియులేదు. దానిని తీసివేసిన తీసివేయు వచ్చునని (సింగిలగారిరి. ఇండ్రో కాపురమును ప్రభుత్వమువారు కరించవలెనో స్థానికాధికారులు భరించవలెనో ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యమును ఈ విషయమై తెలిసికొనట ముఖ్యమని.

ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశము

రాంకే మాన్సుగాల్లుగారు కన్సర్వేటివుల కార్తిక సభ్యులు అక్షరముడల తమగౌరవమును జూపి ఉత్సాహపరులైరి. పారిశ్రామిక ప్రభుత్వములలో జేసినోపాధి ప్రజలకు విస్తారము చేస్తుంది. అట్టిరి ఇట్టి అనేక సభ్యులున్నారు. దానివలన ఎవరో వెడలగొట్టబడుచున్నారు. అద్రానంజేసి ఈ విషయమును గూర్చి అమలు జరుగ నీ చర్యను వీను కొన వలం చికారము. కొందరి లు వెడల గొట్టబడుటకు తారణము ప్రాతి ప్రభుత్వమువారు గావించిన కాననమే. చాల అసభ్యులకు పనులు జరుగుచున్నది. ఇంకను ఇట్టి అసభ్యులకి క్షితులు ఏర్పడవచ్చును. కమిటీ ఈ చట్టమును ఒక మామమును దాల్చుటలు జేయుచున్న ప్రభుత్వమువారి సంకల్పము. భూస్వాముల భారమును తగ్గించుటకు ప్రభుత్వమువారు ఇంతోపాటు పూర్వోపాధి సమాకారము నత్తెదరు. ఈ భారమును సంఘము వారిందరును పాల్గొనకలెను ప్రభుత్వమువారు ఇతరపనులతో కొట్టుకొనుచుండ ఈ చట్టమును తొందరగా ప్రవేశపెట్టవలసి వచ్చునని ముగ్గురైనవారు ప్రస్తావించిరి. కన్సర్వేటివులు అపహాస్యముగా నవ్విరి. ముగ్గురైనవారు ప్రసంగించుచుండ ప్రతిపక్షము ఆక్షేపణలను గావించుచు అడ్డు వచ్చుచుండ అట్లుచేయుట తప్పని వక్ర వాదించెను. ఎంతవర కీ భారమును తగ్గించడమిదో చెప్పవలెనని ప్రతిపక్షము పనిరి.

ప్రతిపక్షమువారికిని సలహా

ప్రభుత్వమువారు రామేమిజేయవలయునో ప్రసించువారు నిర్దేశమును ఈ అనుబంధమును వదిలొనుట మంచిదని స్టాన్లీ బార్న్ ఫీల్డ్ గారు నూచించిరి.

ఈ క్రిష్టాపీను లగువారిలో తానకరినియించుట కిదే మొదటిపర్యాయ మని ఆస్కిన్ గారు పనిరి.

రెండవసారి చట్టమును ప్రవేశపెట్టునపుడు పనిచేసినవారి సంఖ్య కలిపిన అద్దె చట్టానికే కాదు అంతరవాసము గావలెనని. ఈ సవరణ లిబరల్స్ కన్సర్వేటివు లిరువురును సంతోషదని ఆస్కిన్ గారు బార్న్ ఫీల్డ్ గారు తెలియజేసిరి.

ఆక్షేపణలువగు ఈ అనుబంధము నెత్తివేయవలెనని.

దీని నెత్తివేయుటకు పీటలేదని ప్రామన్ గారు తెలియజేసిరి. ఇట్లునుండు జేయబడిన చైవరణము నిరాకరించవలెనని ఇట్టి ఘోషించెనుగాక గోర, 221 మంది అనుకూలముగను 212 మంది ప్రతికూలముగను అభిప్రాయములను తెలియజేసిరి.

బార్న్ ఫీల్డ్ గారి ప్రశ్న

అద్దె చట్టము ఓడిపోయిన కేవల ప్రభుత్వమువారియుద్దేశము మేము బార్న్ ఫీల్డ్ గారు కడిగిరి.

కమిటీలో ఒకటవ అనుబంధమును సవరించుటకు బహుళముగా నున్న అన్ని అనుబంధములు వలదు వలదని ప్రతిపక్షము తెలియజేయుట బాగాలేదని రాంకే మాన్సుగాల్లు గారు తెలియజేసిరి. బార్న్ ఫీల్డ్ గారు కడిగిన ప్రశ్నను కేవలముగా కడిగిరి. ఈ ప్రశ్న, ఈ చట్టమును ప్రవేశపెట్టవలెనని ఎటులజేసిన బాగుండునో యిది ఈ ప్రశ్న ఆలోచించవలెను.

రామేమిజేయవలెనని అనుబంధములన్నియును నిరాకరించవలెనని ఒకటవ అనుబంధము అధికారబంధురముగా నున్నదనియు దానినిగూర్చి ముగ్గురైనవారు చేమియు తెలియజేసినదని లిబరల్స్ కన్సర్వేటివులు పనిరి.

ఓటింగు వివరములు

40 లిబరల్స్ బార్న్ ఫీల్డ్ గారు ఓటుజేసిరి. మిగిలిన వారు కన్సర్వేటివులతో జేరి, చాలమంది లిబరల్స్ ఓటుజేయలేదు.

రాజీనామా నీయును

ఈ చట్టము ఓడిపోవుటచే తాము రాజీనామా నీయదలం చేదదని ముగ్గురైనవారు తెలియజేసిరి.

కార్తిక ప్రభుత్వమువారి ద్వితీయ పరాజయము

లండన్, ఏప్రిల్ 7:- యుద్ధసమయమున పాలన, మరి కొన్ని సమయములకు ప్రయత్నించిన భరణ ప్రభుత్వమువారు రాంకే రించవలెనని కోరాకరితి కాన్సర్వేటివులు (గానంగా రాంకే రించుమును ప్రవేశపెట్ట ప్రభుత్వమువారు ఓసిపోయిరి. కొన్ని పాలకంట్రాక్టుల విషయము ఒప్పందమున సరి దగ్గను హామీగారు సవరణ గావించిరి. 207 మంది అనుకూలముగను, 170 మంది ప్రతిపక్షముగను ఈ విషయమై తమ యభిప్రాయమును తెలియజేసిరి. సవరణ చేయబడిన తీర్మానము అంగీకరించబడి.

కేగలేని రైల్వేలనుగూడ తీసుకోవచ్చుట.

మద్రాస్ ప్రభుత్వ పరాజయము

నెట్టిల్లెంటుచట్ట నిరాకరణము

కామన్సులలో ప్రశ్న

లండన్, ఏప్రిల్ 7:- మద్రాసు కామన్సులలో నిరాకరించబడిన రైల్వే నెట్టిల్లెంటుచట్టమునుగూర్చి మద్రాసుగవర్నరు చేమిచర్యను దీసికొనరి బార్న్ ఫీల్డ్ గారు కడిగిరి.

దీనినిగూర్చి నివేదికను నెడురుమాడుచున్నారని రిచర్డ్సుగారు బదులిడిరి.

కన్సర్వేటివులు ఇండియామంత్రి పట్టినియమై ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వమును తెప్పించవలెనని వింకర్లెడ్జ్ ప్రభుత్వ నూచించెను. ఇతర ముఖ్యవిషయమై తొందరపరాదా యని యడిగిరి.

ప్రతిపక్షంలో ఎవరో ఒకరే ప్రాయశఃకులను రెండవసమయముగా చేమిచేప్పవలెనో తెలియనితే ప్రభుత్వమువారు కట్టిచర్యను దీసికొనరియె. ఈ విషయమై నిజమైనంతయు నెడురుమాడుచున్నారని రిచర్డ్సుగారు కడిగిరి.

ప్రభుత్వమువారు అడ్డుపడుచుండ వింకర్లెడ్జ్ గారు రిచర్యమై రిచర్యపేపి క్రిమముగా కనుగొనవలెనని. ఒకమూల ప్రశ్నల సదుగుచున్నట్లే జవాబుచెప్పవలెనని పీటలేదని వక్ర తెలియజేసెను.

కన్సర్వేటివుల యోగ్యతను ప్రత్యుత్తరము తెప్పించవలెనని వింకర్లెడ్జ్ ప్రభుత్వ తెలియజేసెను.

భారత దేశపు వ్యవహారములు

బెంగాలులో భర్తరపులు

లండన్, ఏప్రిల్ 7:- బెంగాలులో వైద్య విద్యకాఖలందు భర్తరపు చేయబడిన ప్రశ్నకు కామన్సులలో ఈ విషయముగూర్చి ఇండియామంత్రి ఆలోచించుచున్నాడని రిచర్డ్సుగారు ప్రత్యుత్తరముననిరి. 15 తేదీని వైకపుంటు కర్నూగారి చర్య జరుగునపుడు పంతులన్నియు తెలియజేయునని.

బెంగాలులో ప్రభుత్వ ప్రకటనగూర్చి గవర్నరు ఏమి చేయవలెనని వింకర్లెడ్జ్ గారు కడుగ ఇంకను గవర్నరు ఏమి చేయవలెనని సలహాను సలహాను బదులియుబడిన.

నిమ్నజాతులపాఠశాలలు

భారత ప్రభుత్వము ఢిల్లీ సామ్రాజ్యసభలో నిమ్నజాతుల ప్రతినిధిని నియమించునమైన ఆలోచించెదనని గవర్నరుగవరలు తెలియజేసెనని రిచర్డ్సుగారు నడిచిరి.

లీని వేదికము

ను చట్టించుట కరకాళము నీయవలెనని చాలమంది సభ్యులు గోరిరి. చట్టించుట అంతయు ఆయాభూములవారు చేసి కొను ఏర్పాటుచుట్టి యెన్నదని రిచర్డ్సుగారు కడిగిరి. ఆపత్తులు వారే తమలోతామే ఏర్పాటుచేసికొనవలెనని.

నిర్బంధ ప్రవాసమును నుంచబడిన వంశీయులు

ప్రైవేటువిచారణ జేయవలెననియు సెనెన్సుకోర్టులోనే విచారించిపడవ నిర్బంధ ప్రవాసము నుంచబడికొందరు వంశీయులను కడలిపెట్టెనలా లేక వారిని బహిరంగముగా విచారణచేయవలెనని జేసెనలా యిది కర్నూలు కడ్డిపెట్టెనలాగా రడుగ సెనెన్సుకోర్టువారు తీసువారే చేసియు వారికి కడుపాతము వారోపించుట తప్పనియు రిచర్డ్సుగారు కోపముతో పలికిరి.

ప్రైవేటుకత్తికా ప్రచారనిరోధము

ఇండియాలో డెయిలీ హెరాల్డు మాంజెస్టరు గార్డియన్ ఫోన్ ఎఫ్ ఎల్ అనుపత్రికలను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇండియాలో ప్రచారమునకు నిరోధము జూపుటలేదా యిని ల్యాన్సువేరిగా రడుగ, అట్టిపనిచేదనియు ఏమైననున్నవో దృష్టాంతములను జూపవలెనని రిచర్డ్సుగారు కడిగిరి.

భారతీయులను గూడెములలో నుంచుచట్టము నాపుజేయుట

పార్లమెంటు సీలిపోవుట

కేఫుటపుక్ ఏప్రిల్ 7:- కేఫుటపుక్ పార్లమెంటులో నూర్థావములు ప్రతిపక్షములను చలించుచుండ గవర్నరు జవరలు పార్లమెంటును ఎత్తివేయవలెనని యుత్తరప్రదేశ్ నివాసి స్పృహగారు ప్రకటించిరి. వాకరుస్త్రాంగ పరాజయముచే ప్రభుత్వమువారియందు ప్రజలకు సమ్యక్ముఖ్యతో లేదో యిది ప్రభుత్వమువారి సంజేనాపడుచున్నారని స్పృహగారు తెలియజేసిరి. ఏదో పార్లమెంటులో అధిక సంఖ్యకు అనుకూలముగా ప్రాచుర్యము చేయవలెనని ప్రతిపక్షములను చాలెదు.

ప్రభుత్వమువారు ఒక విధానమునుగూర్చి ఆలోచించునపుడు ప్రజలసమ్మతమును చూచునన్నాని ఎవరో కొంతమంది అనుమానుగనున్న ప్రయోజనము లేదని. పార్లమెంటువారి సమ్మతమును ప్రజావిశ్వాసముగా గ్రహించు ప్రభుత్వమువారే ఇట్టి విధానమునకు బూనుకొనవలెనని.

ఎన్నికలు బాకలో జరుగును. అందుచే వేల్పుయన రాజును దక్షిణాఫ్రికాకు ఇప్పుడు రావలదనిరి. ఆ విషయమై ఏర్పాటులన్నియు అపుచేయబడినవి. పార్లమెంటు నెత్తివేయుటలో భారతీయులను గూడెములందు ఉంచుచట్టమును, మరికర చట్టములను నడలుకొనుటగూడ జరుగును.

స్పృహగారు చెప్పినపిదప పార్లమెంటు అపుచేయబడిన.

ఆదానకర్తలచట్టమును ఆమోది చేసినపిదప పార్లమెంటును ఎత్తివేయవలెనని.

దక్షిణ భారతీయులను, కార్తిక ప్రభుత్వమువారు కలియవలెనని స్పృహగారు కట్టెను లేదు. వీరి కోడించి ఎన్నికదారులను తమకు కట్టి తెప్పకొనుటకు స్పృహగారు ఎత్తికయెత్తు అని అనుచున్నారు.

ప్రజలు ఈ అనుకూలము నుపయోగించుకొని తమ యభిప్రాయమును తెలియజేసెదగాక యిది హెచ్చరికగానేనని తెలియజేసెను.

ప్రభుత్వమువారిని ఎదుర్కొని ప్రస్తుత ప్రభుత్వమును ప్రజలు నిరాకరించుటలు కార్తిక సభ్యులు సమ్యక్ముఖ్యతో కన్సర్వేటివులుగా పనిరి.

దచ్చి వైమానికుడు

అమెరికన్ సైనిక నావికాదళమునకు విస్తారముగ విమానములను ఉపయోగించుటకు పూనుకొనెడిట. ఇదిగతే స్పెయిన్ ప్రభుత్వమువారికి గట్టయిజేయుచున్నారట. ఇతరదేశములందు గూడ కార్యాలయములను స్థాపించి ద్వ్యంశితదేశములకు విమానములను ఉపయోగింపెడిదట. ఇదిగతే పోకడ.

లక్కరు సమాధి

నిగూర్చి ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారికిని కర్నూట ప్రభుత్వమునకు రాజబాధలు జరుగుచున్నట్లు. ఈసంగతులను ఇప్పుడెరికిని తెలియజేయబడలేదట.

పెరిషియా ప్రధానామాత్యుడు

ఈదేశమును వదలుకొని తన స్వగృహమునకు పోయెను.

జర్మనీయులకు

జెర్మనీ, ఏప్రిల్ 7:- మైకం కంట్రాక్టులకు సాగించుటకు వీలులేదని ఎన్నికల ఫలితమున జర్మను చాన్సలరు ఫ్రెడ్రిక్ గూరు వ్యక్తపరిచిరి. జర్మనుల ఆశక్తిని, మరల వారు క్రొత్త సామ్రాజ్యనిర్మాణము ప్రారంభించుటకు ప్రాంతాల్లో యును పరిశీలనలు ప్రారంభమున కేసుచున్నారనిరి. కంట్రాక్టులను జర్మనీయులకు మరల సామ్రాజ్యనిర్మాణమున పాల్గొనుట ఆర్థిక కేసుచున్నారనిరి. నేపోలి తపో ప్రత్యేక ఆర్థిక కేంద్రాల నిర్మాణములను అందజేయుటకు మరల ప్రాంత ఆటను ప్రారంభించుట అని ఫ్రెడ్రిక్ గూరుచున్నారట. అయితే జర్మనులు ప్రత్యేకముగ రాయబారములను జరుపుట ముందినది.

ట్రాన్సిస్కాన్యా:- జర్మనుల పాకిస్తాన్ గాములకు ట్రాన్సిస్కాన్యా మహమ్మదీయ ఉద్యోగములలోని యుద్ధకార్యాధికారిని విప్లవసంఘాధ్యక్షుడుగను ఎంచుకొనుటకు ప్రారంభించునని తెలియుచున్నది.

అంతర్జాతీయ క్రైస్తవ రాజకీయ ఆర్థిక పాఠ్యసభ బర్లిన్ నగరములో 7 తేదీన సమావేశమైనది. సార్వభౌమము బాల్టిక్, ప్రధానామాత్యుడు సానుభూతి వందజేసిరి.

జేమ్స్ యునర్రాజుగారి దక్షిణఆఫ్రికా ప్రయాణము ఎన్నికలచే ఆగిపోయినందులకు విచారించుచు యూనియను ప్రభుత్వమువారు తెలియజేసిరి. కాంగ్రెసుజను అప్రజేయుటకులను గలగు అసాక్ష్యములనుగూర్చి విచారించిరి.

చీనా

దేశమునంతట వికాసకార్యము జేసి అభ్యుదయమున కేసు ప్రయత్నముచేయుచున్న ఈకార్యము మరాఠీరమైనందుటచే కాలముబట్టునచీనా చీనా ఆర్థికవికాసమునకు సర్ రాబర్టు హోటంగుగారి రూటుతో తెలియజేసెను.

బొంబాయినుండి హల్లు, ఏలూరుకుబోవు బీడలో ముగ్గురికి స్కాఫులకు కన్నించెను.

ప్రపంచమునంతట చుట్టింపుటకు బయలుదేరిన అమెరికా వైమానికులు సిక్కురూపురై దీని చేరిరి.

క్విన్సులను ఋణము 24 తేదీతో పూర్తియగును.

లూడెన్ బాధ్యుగారి ప్రకటనము

లండన్, ఏప్రిల్ 7:- 9-40-—పశ్చిమ పార్లమెంటు ఎన్నికలందు హిట్లరుపక్షవిజయమునకు శ్రీలనోట్ల కారణము. ఒక్కవగరమునకు ఎక్కడవిజయము చేయాలెను. మ్యూన్చెన్ సాంఘికవాదులను అపహరించెను అంతరిజాతము గలగ లేదట. హిట్లరుపక్షమువారి కేంద్రపాదగ బలముగనుండును. కమ్యూనిస్టులు మూడువార్డులకు నుండును. బశ్చియా ప్రజాపక్షమువారు వ్యవధి. కాని వారు బలముగనే యున్నారు. బాల్టిక్ వాడుక విజయముచే చాల ఉపయోగపడుచున్నది. రిచిస్టాగు ఎన్నికలలో విజయము గల్గిననుకొనుచున్నాడు.

లూడెన్ బాధ్యుగారు

విదేశీయులబాధలేకుండ చేసికొనటకు చాటియవారులు ఇప్పుడే సంరంధమును ప్రారంభించిరి. ప్రజాధనమున జర్మనీలో అందరును స్వేచ్ఛగనుండుటకు ప్రయత్నించవలెననిరి. అందరును హెచ్చించిరి. భరిధిరీ యనిరి. ఎన్నికలందు లూడెన్ బాధ్యుగారు విస్తారముగా జోక్యముగలగజేసికొనిరి.

ఇంగ్లండు - రష్యా

లండన్ సభ

పరిష్కారము గావలసిన విషయములు

లిస్బన్, ఏప్రిల్ 7:- అంగ్లో రషియన్ సభకు రషియా ప్రతిభలు ఈవారము లండన్ కేరసరసకొనుచున్నారట. లండన్ నుండి విదేశాంగమంత్రిగనున్న రాజ్ విస్కీగా రిపతిధులకు నాయకులుగ నుండును. గిరగి, 20 నిడ్డి చంక విదేశాంగ కార్యాలయమున నున్నట్టియు వర్తకసంఘముననున్న పెద్ద అధికారులుకు రాజకీయ అధికారిగనుండును. (లిస్బన్ కేరసరస) 20 తేదీన దరు కాని సభంతయు రాంకే మన్ వాల్డుగారి యజమాన్యకు శీలనకింద బయలుగును రెండుదేశములకు సంబంధముల నేర్పాటు చేసికొనుట కీసంధ యుద్దేశించబడెను. దివరకు క్రొత్తబడబడిత రయారకేసుబడునుచున్నారట. 1921 మార్చిలో సంతకమైన అంగ్లో రషియావర్తక ప్రతిబంధమునకు మార్పుదరు. రాజకీయసభ విదేశాంగకార్యాలయమున జరుగును. ఏక బడబడి కలు నెపోలియాను కాలమునుండి రషియాకు సంబంధించిన అంతర్జాతీయవిషయములను ఆలోచించెదరు.

ఆర్థికసభ వర్తకసంఘాధ్యక్షుని కార్యాలయమున జరుగును అప్పలకు ఇచ్చట రాబట్టుకునుగూర్చి వీరు ఆలోచించెదరు. (నేట్టు) బిటుకు యుద్దమునకు పూర్వము రషియా ఇన్వలెన్సెన్ ఋణమునుగూర్చిగూడ ఆలోచించెదరు. రమారమి 500000000 పౌనులుండును. (లిస్బన్) కలకు ఇన్వలెన్సెన్ అప్పలగూర్చిగూడ ఆలోచించెదరు. (లిస్బన్) రషియా వ్యాపకాసములను రాయబారి నియమములు, మున్నగునవి ఆలోచించబడును. అధ్యయన ఈసభ కొన్నివారములైన బట్టును.

ఇటీవలి ఎన్నికలందు ప్యాసిస్టులకే ఎక్కువవిజయము చేయారెను. ప్యాసిస్టులే అధికసంఖ్యాకులుగ నున్నారు.

మాతృ

ఆల్బేరియాలో ట్రాన్స్-టారిగోడ్డుమీద ఇద్దరు అమెరికన్ వర్తకులను ఎరో చంపి. వారకులు ఎరో తెలియదగినవారు కొరవన్ వాస్తవ్యులు. ఆల్బేరియా ప్రభుత్వమువారు ఇందులకు ఎంతయు విచారించుచున్నారట. ఆల్బేరియాలో ఇట్టి ఘోరము జరుగట ఇటీవల ప్రథమము. ఆల్బేరియాలోని అపనమృతమును కలగజేయుట రాజకీయద్వేషముతో ఎరో చేసిరిని కమ్మిరి. వారకులనుబట్టి శిక్షించుటకు ప్రభుత్వమువారు తీవ్రచర్యలు దీనుకొనిరి.

నాకానిర్మాణ కార్యాలయమువారు పరివారి ఆనికీ రానియకుండుటకే నిర్ణయించుకొనెదరు రనుచున్నారట.

ఆస్ట్రీయా, యూగోస్లావియా దేశములందు వ్యవసాయము, వర్షములు ఎటులున్నవో కనుగొని ఆదేశములందు (లిస్బన్) వర్తకమును వ్యాపింపజేసి యభివృద్ధిచేయుటకు కామన్వెల్త్ డాన్స్, హ్యూక్ అనువారలు ఒకనె.రోజు లాదేశములను అందించెదరు.

పంజాబు ప్రభుత్వ కార్యాలయములు

షిని లాహారులో 2-5-1924 వ తేదీ మధ్యాహ్నము మానిజేసి 12-5-1924 వ తేదీ ఉదయమున కిష్టాలో తెంచెదరు. (అ|| నె||)

ఒకమాతృకేసు

ఒక పోలీసుబయినస్పెక్టరును చంపుటకు 18-5-23 వ తేదీన ప్రయత్నించెనని రామస్వామిశేఖ నను నరసికి (తుధుర) ఏడేండ్లు కఠిన శిక్ష జేయబడెను. (అ|| నె||)

పంజాబుగవర్నరుకు విందు

సర్ ఎడ్వర్డు మెక్లిగనుగారు యానెలలో అమృతసభకు వచ్చినపుడు వారి గౌరవాధ్యక్షులతోటనిందు చేయుటకు అమృతసభమునినీతలు సంఘమువారు తీర్మానించిరి. (అ|| నె||)

ఆన్వర్త పత్రిక

అమృతసభ ఆన్వర్తపత్రికాసంపాదకు డరు చంద్రశేఖ గారిని రాజ్యద్రోహమునకు అరెస్టుచేసిరి. ఈనెల 14వ తేదీన విచారణజరుగును. (అ|| నె||)

గాంధీమహాత్ముడు

స్వరాజ్యపక్ష నాయకులు

జాహ్లా సంభాషణములు

శాసనసభా ప్రవేశము

శాసనసభలలో నిర్వాహకము

అనెహాయ సిద్ధాంతమునకు విరుద్ధము

జాహ్లాలో గాంధీమహాత్ముడు స్వరాజ్యపక్షమునకు

కుటుంబ యితరప్రముఖులను దేశీయములగునగున గూర్చి కొన్నిరోజులనుండి చర్చించుచున్నారు. హిందూమహాత్ముని మైత్రి, అగ్నిశక్తిరానివారణము, శాసనసభ ప్రవేశము, మున్నగునకల విషయములను గూర్చియు చర్చ జరుగుచున్నది. శాసనసభా ప్రవేశమును గూర్చి శాసనసభలకేగి అచట పనిచేసినగాని కర్మకర్త కొనసాగవని స్వరాజ్యపక్షమువారు ఎట్టిగా నమ్ముచున్నవో నిర్వాణ విధానమును దేశమున ప్రేమముగా కొనసాగించుటకు శాసనసభా ప్రవేశముగూడ మంచిసాధనమని వారు మనఃపూర్వముగా తెలంచుచున్నవో నిర్వాణవిధానమును భద్రముగా ప్రేమముగా కొనసాగించ జేయుటకు తగినకార్యములను మౌతమే వాడుకాసనసభలలో జరుపుచున్నవో కొంతవరకైన దానికొప్పు కొనవచ్చునోమోగాని వారకులు నిర్వాణవిధాన ప్రారంభించినవో నది దౌర్జన్య మనినించుకొనును. అసహాయసిద్ధాంతములకు భంగము కలుగుగాని శాసనసభలకు పెల్లిన స్వరాజ్యపక్షము వారు దౌర్జన్యమును నిర్వాణవిధానమున కొనసాగించవలెననివో నేను వారిలో కేకధరించవలెనని గాంధీమహాత్ముడు నూచించెననియు, మహాత్ముడు స్వరాజ్యపక్ష నాయకత్వమును వహించుటకు తగినటుల తమ పద్ధతిని మార్చుకొనుటకు పడిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు మున్నగు స్వరాజ్యపక్ష నాయకులుగూడ సమాధానములు తెలిపిననియు, మహాత్ముడు తెలియుచున్నది. ఇదియే యుచితమగు మార్గమని మాకుగూడ తోచుచున్నది. శాసనసభలలో స్వరాజ్యపక్షమువారు నిర్వాణను ప్రయత్నియును విమించి నిర్వాణ విధానము. కే కృషి సలహాలైనవి మొదటిసంకీర్తన మేము గూడ నూచించుచున్నాము. ఈరీతిగా సవరణ జరిగినవో స్వరాజ్యపక్షమువారికిని కాంగ్రెసు కుటుంబమువారికిని గలవిభేదము గూడ నంతరించును. ఒకపక్షమువారు సభలలోకి వెళ్లియు తక్కినవారు బయటకుండియు నిర్వాణవిధానమునే జీవప్రయత్నముగా సాగింప గలుగుదురు. గాంధీమహాత్ముడే రెండుపక్షములకు నాయకత్వము వహించి ప్రేమముగా నడుపగలగును. శాసనసభా ప్రవేశమును మరల కాంగ్రెసువారు జరుపుచున్నవోచయో లేవును రెండేడ్లకేరము వార్షికోత్సవ మహాత్ముడు నిర్వాణ విధానమును నిర్ణయించెను. మహాత్ముడు చెప్పినట్లు చేయుట వలనను అప్పుడు కార్యభారమును వహించినవారికి ద్వైసాహసములు లేకపోవుటవలనను జరుగవలసిన సవరణలు సేచివరకును జరు లేదు. శాసనసభ కాలానుగుణ్యముగా దేశములోని శాసనసభలలో నుజుగవలసిని వద్దతిని వివిధముగా నిర్ణయించవలసి యున్నది కాంగ్రెసు వారి ఉత్తరవులకు తదవధివరకు నిర్ణీతమంద స్వత్వములగునగున రెండువర్షములకును వీలగునట్లున్నవైయుగా నిర్ణయించవలెనని బొంబాయి సోషలిస్టుపార్టీయ కృతిక వ్రాసి నది. శాసనసభలకు వెల్లిన కాంగ్రెసువారు మరలకానిని వద్దతి రావలసిన అవసరము కలుగదనియు వారు నిర్వాణవిధానమున దిగినిర్వాణవిధానమున పనిచేయుట కంగీకరించుననియు అప్పుడు మహాత్ముడు రెండుపక్షముల నేకముచేసి నెనుకటివలె నే మహాత్ముడు దైవహోద్యములను నడుపుననియు మాకుగూడ మిత్రుల వలన తెలియబడినది.

వాయువు నొప్పుచుకు మందు

సీసా 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. 1-5-0

అకస్మాత్తుగా గాలిలో గాని, తినుపదార్థములలో గాని మార్పునలన, 1. జ్వరమువచ్చుట, 2. కీళ్లసంబంధముల నొప్పులు, 3. కీళ్ల బిగియుట, 4. సందలయందు ఉబ్బుట, 5. లేచుటకు కదలుటకు వీలులేనటుల సర్వాంగములు బిగియుట మొదలగునవి. ఈ మందును కొన్నిపూటలు త్రాగినతోడనే నంది యందు పొట్టు నొప్పులు పోయి కఠిరము యధాస్థితికి వచ్చును. వాధగల స్థలముల వేడినీటితో గాని, ఇటుకపొడుముతో గాని గాచి అమృతాంజనము రాయవలెను. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

భారతి - నాల్గవ సంచిక

“భారతి” నాల్గవ సంచిక యీరక్తాక్షి చైత్ర శుద్ధ విదియనాడు వెలువడియెనని తెలియజేయుటకు సంతసిల్లుచున్నాము. వివిధవిషయములను వివరించు గద్య పద్య వ్యాసరత్నముతోడను, వర్ణ చిత్రములతోడను, సాధారణచిత్రములతోడను ఈ “భారతి” యొప్పరియ్యును. గద్యవ్యాసములలో శ్రీ వేంకటపార్వతీశ్వరకవుల ‘విమాంగవిమాన’ మను వ్యాసరాజము వసంతకాలప్రకృతిసహజ వైభవమును వర్ణించుచు నెంతయు రసవంతమై పాఠకులను ముల నాకర్షించెదగియున్నది. చిలకమర్రి లక్ష్మీ నృసింహముగారి ‘పండితరాయలు’ కథానాంవిధానపులు లగు శ్రీ పానుగంటి లక్ష్మీనృసింహరావుగారి “జయసీతారామ్” అను కథయు, వింజమూరి - పార్థసారథిగారి “ప్రభుబాహులు” యను కథయు సందర్భానుసారముగఁ బాత్రలభావములను బ్రకటించుచిత్రములతోఁగూడి సరసజనమనోహరముగ నున్నవి. శ్రీ నడకుదుటి వీరరాజుపంతులుగారి “ఆరణ్యపర్వము - ఎత్తాప్రగడ” అను వ్యాసము, శ్రీ పారనంది జగన్నాథస్వామిగారి “శ్రీ కృష్ణతులా భారము” అను వ్యాసము ఇందు గ్రంథవిమర్శనా భాగము నలంకరించుచున్నవి. శ్రీచూడ - మేడేపల్లి వేంకటరమణాచార్యులవారి వ్యాసము స్వామివివేకానందులజీవితచరిత్రమును సంక్షేపముగను సమగ్రముగను వివరించుచున్నది. పతిము శ్రోతము, వ్యవసాయము, చిత్రవిద్య మున్నగు కళలను, ఇతర విషయములను గుఱించి పండితశిరోమణులు వ్రాసిన వ్యాసరాజములను ఇందును గలవు. పద్యవ్యాసములలో లలితపదబద్ధమై, రసవంతమై, ఛాందసుని యరసికతను వెల్లడిచేయు “శ్రీ దత్తాత్రేయ రామరెడ్డి గారి పండితప్రతిజ్ఞ”, శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారి “కృతార్థుడు” శ్రీ రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారి “మధుకలశము”, శ్రీ మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారి “ప్రేమత్వయ” సాహితీసమితి సభాపతి శ్రీ శివశంకర శాస్త్రిగారి “వానప్రస్థుని విధిమము” మున్నగునవి యెంతయు హృదయములకు నున్నవి. చిత్రములలో “ఎదురైన చోదన మదకరిందము డిగ్గి కేలూరె యెసగి యెక్కించుకొనియె” అను నీపాదమునందలియర్థము స్ఫురించులాగున శ్రీ యస్. కే. వి. గోపాల్ గారిచే రచయించుచుగ రచియింపఁబడిన శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు పెద్దనకీర్తి నేనుగమియిడి కెక్కించుకొను) వర్ణచిత్రము భారతీయుఖ్యతము. నలంకరింపియున్నది. శ్రీ దా. రామరావుగారు వ్రాసిన “పడమటికనమలు-జలసాతము” అను వర్ణచిత్రమును, అర్జునచారము (ఆర్కియాలజి) నకు సంబంధించిన యింకొక వర్ణచిత్రమును, స్వామి వివేకానంద, శ్రీశైలమునందలి శిల్పచిత్రములు మొదలైన సాధారణచిత్రములును పెక్కులు గలవు.

భారతి మనోహరరూపమునకుఁ బండితశిరోమణుల యాదరణమే కారణము. వారలయెడ మేము మిగుల, గృతజ్ఞులము. భారతికిఁ గ్రమక్రమాభివృద్ధి ననుగ్రహింపఁ బండితవరేణ్యులను, సర్వేశ్వరుని బ్రార్థించుచున్నాము.

“భారతి” వ్యవస్థాపకుడు.

కామ్యురకాల్పలు

స్వప్నపాదప్రసాదమున
వారిని కాల్పతో దన్నుట

ప్రజానాయకుల ప్రకటనల
పూర్తి వివరములు

కామ్యుర, ఏప్రిల్ 8:—కామ్యుర కాల్పలనుకురించి దాక్తురు మురాలిలాలు, మణిలాలు, అవాస్థి, ఉమాకంఠదీక్షితు గార్లు నిన్న గావించిన ప్రకటనలందరి తుదిభాగ మిక్కిలి నొసగబడిన.

ఆశ్చర్యభూతు పదియవములనే గుర్తు పెట్టి కర లతో గొట్టుకొని. ఈ పదములను వివిధ పాఠములనుండి అచ్చటికి తేలుచున్న చాలకుండి ప్రేక్షకులకు వెచ్చు తగిలెను. చాలతీగ్రమగు దెబ్బలు తిగుటచే స్వప్నపాదప్రసాదమున ఒక ముఁపిని కొంతమంది పోలీసులు మిల్లు ఆవరణలోనికి గొనికొని కత్తులముగా వసారాలో నేలమీదపడవేసిరి. అంతట నామిల్లులోని యు ద్యోగి య గు నొక అంగ్లో హైందవుడు వచ్చి ఆతనినాడిచాది ఆతనిని కాల్పతో దన్నుచు, “ఆతడు చావలేదు, ఆవరణ దీసికొనిపోవు,” అని యెనెను. అచ్చట నిలచిజూచుచున్న దాక్తురు మురాలిలాలు, మణిలాలు అవాస్థి గార్లు, గాయములు తగిలి పడియున్న యాతడొకడు పరుగెత్తి ఆతని నాడిచాచి, ఆతనిని సుఖముగ నుండుచోట పంపింపబెట్టవలెనని సలహానొసగిరి. అంతట నానూపరింటెండెంటు వెలుపలమోటా తులారీగలడు, ఆతని నచ్చటికి గొనిపోయి, అనినడిపెను. ఈవా క్షణములను వివరములేక, మురాలిలాలు మొదలగువారికి అ నుమానము గలిగెను. అనిని మొదట వసారాలోనికి దెచ్చి వెంట నే మోటాకు లారీలోనికి మార్చుట కేమికారణమా యని సుశ్రేయముగలిగెను. అంతట కామ్యురకాల్పలనుకురింపు గారిని అచ్చటనుండి మురాలిలాలు గారును మణిలాలు గారును కొంతమంది కాంగ్రెసువం డీర్లును, మోటాకు లారీల వెంటకి వైద్యకాలకు జనిరి.

వైద్యసహాయము లేదు

అంతట మురొక పోలీసు గుంపురచ్చెను. తరువాత పో లీసులును వారి అధికారులందఱును వెళ్లిపోయిరి. మిల్లుగోటులు తా శ్రమలు చేయుటకై. కొంతమంది అంగ్లో హైందవ మిల్లు యు ద్యోగులును భారతీయోద్యోగులునుగూడ మోటాకు లండ్లో వెళ్లిపోయిరి. కాని కొంతమంది రాత్రి ఉంతయు నచ్చటనే నిలచి యుండిరి. చాలరాత్రియైనను కామ్యురకు వా వీరసింఘగారు కొంతమంది కలఁబట్టితో చదివోయిన వారి కొరకును గాయము లు తగిలిన వారి కొరకును, ఆపడలేమును వెతకుచును గాయ ములచే మూల్గులు స్ఫురిత పడియున్న వారినందఱు మోటాకు లారీలో వైద్యకాలకు తేల్చి గాయములు తగిలి పడియున్న వారి న్నిదిగిన గొనుట కొక్కపోలీసులైన నచ్చట నిలుమింపఁజేసెను గనుక చాలసేపు విడుచుట.

మరణములు - గాయములనందిన వారు

ఆరెక్టు భయముచేత, స్వల్పగాయములు మాత్రమే గలిగిన వారు పారిపోయిరి. అందుచే నెంతయెడికి గాయములు తగిలినదియు సుగ వెలియును కాని ఇంతవఱకు 44 మంది వైద్యకాల లానికి దీసికొనబడిరి. వీరిలో మగ్గురు మార్గవర్ధముననే మరణించిరి. మునుపా దుదయమున మురొక కళకు వైద్యకాలకు గొనికొనినది. మరొకరిని చాలా విచిత్రముగనున్నది. గాయము తగిలినవారిలో కొంతమంది బంధువులువచ్చి వారిని తమతమ గృహములకు గొనిపోయిరి. మురాలిలాలుగారును, మణిలాలు అ వాస్థిగారును వైద్యకాలకుండకే యుండిరి.

మరణించినవారిని బాయిలర్లలో వేసి

కాల్చివేసిన వార

ఇది ఇట్లుండగా శేష శత మనుష్యులు కచ్చి మిల్లుల కడ పడియున్న కేవలములను బాయిలర్లలో వేసి కాల్చివేయు చున్నారని వార్త దెలిసిరి. ఆ సమయమున బాయిలర్లు కని జేయుచుండెను. మురాలిలాలుగారు వెంటనే సీట్ మేజిస్ట్రేటు కడకు పని ఈ విషయము ప్రజల సభికముగ నాందోళలభయము చున్నదనియు ఈ విషయమును విచారింప వలసి:దనియు గోరెను మేజిస్ట్రేటు మొట్టమొదట తానే వెళ్లి జూదినని నుడిపెను. కాని తరువాత నొక సభిక్తాత్మకమును ఒక కలఁబట్టెను కంపి రెండవవారికి బాయిలర్ల నన్నిటిని జూపింప కలసినదని సభిక్తాత్మకతతో చెప్పెను. కాని కలఁబట్టిన తిరిగి వచ్చి మిల్లు అధికారులకు తన్ను లోనికి రానిచ్చుట లేదని యు

లోనికి రానిచ్చుటకు మేజిస్ట్రేటునుండి వ్రాతమాల మకు సభి కారులు గాతెనని నుడిపినయు దెలిపెను. కాని మేజిస్ట్రేటు అట్లు వ్రాతమాలమకు నుత్తర్యకొనగ నంగీకరింప లేదు. అదివఱకును జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకు తెలిసినది. మిగిలినదెంతగా నాతడు తాను కిల్లిగారిని (టి.వి.సి. డైరెక్టురు) గనుగొంటిననియు ఈ వార్తకుండు సత్యములేదని అతడు నుడిపెననియు ప్రత్యుత్త ర మొసగెను. చురుకాడు, గాయములచే వైద్యకాలలో నున్న వారిని పోలీసువారు చకపరుచుకొని జెయిలునకు పంపిరి. కాని, వారఁడరికిని జామీనుల కొనకుటచే నందఱును కదలిపెట్టబడిరి. తరువాత పలుకుదప్ప మిగిలినవారందఱును వైద్యసహాయముకొ అకు దాక్తురు మురాలిలాలు గారి బంధువుల మార్చబడిరి.

ఈ కాల్పలలో బాధితులకు సహాయ మొనర్చుటకు విరా శముల వసూలుజేయుట కేర్పరచి, నందులకు లాల్లా చంగలలా లుగారికి కృతజ్ఞత దెలుపబడెను. ఈవిషయమును విచారించుట కధికారతరసంఘ మొకటి ఏర్పరుపబడెను. ఈవిచారణ ఫలితము లు బహిరంగముగ ప్రకటింపబడును. ఈశాస్త్రాగ ప్రజలు శాంత ము నొంది ఓసకట్టకలెను. (ఆ. వె.)

పురపాలకసంఘమువారి సహాయము

కామ్యుర, 8 ఏప్రిల్:—కామ్యుర పురపాలక సంఘ మువారు నిన్నటి దినమున సమావేశమై, ప్రతిమిల్లు పరిశ్రమల కడ గావించబడిన కాల్పల కందర్బులను బాధలకొందినవారిని మరణించిన వారి బంధువులకును సాహభూతిని దెలుపుచు వారికి సహాయ మొనర్చుటకు గాను సహాయ సంఘమువాటి కు 2500 ల నొసగుటకు తీర్మానించిరి. ఈవిషయమున జరుగనున్న అధికా రతరసంఘ విచారణకు పురపాలకసంఘధనము నొసగుటకు గూడ సభవా కంగీకరించిరి.

మొదట మహమ్మదు ఇక్బానిగారు పురపాలక సంఘ నీతియగు సహాయభ్యుత్సాహస, నారాయణ ప్రసాదనిగము గారు జూనియరు వైసువెసిడెంటును వెన్నుకొనబడిరి. ఆ. వె.

తెక్కల

(ఒక నిలేఖరి)

అభినందనము

గంజాముజిల్లాలోని బంధువులు, స్నేహితులు, పక్కామి డిలోని గ్రంథాలయములకు గ్రాంటు దొంగిలించుటకు ఇచ్చటికా భివానగ్రంథాలయమువారు తమ సంతోషమును గనపరచుచు, తమరంటి కన్నిగ్రంథాలయముల కీగ్రాంటు అభినందనను దిచారించుచున్నాఁ.

సమాఖ్యాసనము

దాన భర్తయులకు, కజ్జలకు పేరకేరక మ. రా. శ్రీ జగ్గంపూడి ఆదినారాయణరావువారిగారి కీశ్వరవియోగ ము సంభవించినందున, పౌరులు దుఃఖసముద్రమున బడుచు, ఈశ్వరార్చనకు లోకము లోపడలేననిది కదా యని, శ్రీ నాయ డుగారికిని, మాతృవిహీనులైన పిల్లలకును నిరంతరము పరావర్తిం చుచున్నారము.

యోగ్యునిమఁణము

పౌరపర్యటన, భనమతులు ఎగు టంకాల నూత్యనారా యణ శ్రేష్ఠిగారు తమ వార్తకృతమున కాలభ్య మొందిరి. ఈ యన నిత్యము బ్రాహ్మణులకు అన్న దానములు చేయుచుండెను. ఈతని మరణ చిన్నముగ పేదలకు భోజనము, బ్రాహ్మణులకు దానములు మున్నగునవి. 2000 రూపాయలు కడ్యయము చేయబడినది వ్రాయుటకు సంతసించుచున్నాము.

* * *

ఇప్పటివఱకు కమిషనరీ ఖర్చువులను గంజాము బంధువర్గ ములో శ్రీమత్ డబ్లర్ వేణుగోపాలస్వామి పాఠకులుగారి యగ్రాసవాధివ్యయమున జరిగినది, కొటబొమ్మలిలోని కేంద్రన భటు ఈసమాజము సర్వవిధముల తోడ్పడుటకును, ప్రస్తుత మిరు వురు బాలకులను సహజాదాయముచేత ఉపవసాయముల నిర్ణ యి పండిన మహారాష్ట్రములలో జరుపుటకును, గంజామునందె ల బంధుబృందముల సహాయమును బలపరచుటకును, సభా ముఖమున ప్రస్తావించబడి తీర్మానింపబడినది. కమిషనరీ సా తకులు కాత్యధ్య.

చుండుకు నూనె

వెల సీసా 1-కి రు 0-6-0 వి. పి సహా 0-11-0 ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జిల, గోకుమ పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెం తెక్కలకు హానిగలుగక చక్కగఁ జెరుగ గలదు అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి, మద్రాసు

భారతి

సచిత్ర మాసపత్రిక.

ప్రతి చంద్రమాసాదిని ప్రచురింపబడును

ప్రతి సంచికయందును మూడు నాలుగు రంగులచిత్రపటములు ఇతరపటములు ప్రచురింపబడును

చందో సం॥ ౧ కి రూ. 6-0-0 విడిపత్రిక వెల రూ. 0-10-0.

చైత్ర మాస సంచిక - విషయానుక్రమణిక

రక్తాక్షి—చిల్లరిగె యోగానంద కవిగారు; విహంగవిమానము—వేంకటపార్వతీశ్వరకవులు; ఆరణ్యవర్ణము—ఎత్తాసగడ నడకుదిటి వీరరాజునందులుగారు; శ్రీగాంధీమహత్మా ప్రశంసాచరత్నమాలికా—బం. ఆదిశేషచలశర్మగారు; సన్యస్త్రి—జంధ్యాల వేంకటేశ్వరకవులు; శ్రీ కృష్ణ తులాభారము—పారనంది జగన్నాథ స్వామిగారు ఎం. ఏ. ఎల్. టి.; రాధవలవంత—మంగిపూడి వేంకటేశ్వరగారు; స్వామి వివేకానందుని చరిత్రము—మేడపల్లి వేంకటరమణాచార్యులుగారు; మాతృసందేశము—కొప్పర్తి నారాయణమూర్తిగారు బి. ఏ. ఎల్. టి.; శ్రీసింహచలక్షేత్రమ్—దేవులపల్లి అప్పలనరసింహంగారు ఎం. ఏ. ఎల్. టి.; పండిత ప్రతిజ్ఞ—దువ్వూరి రామిరెడ్డిగారు; ప్రాచీనాంధ్రులవర్ణన ఆర్యులుకారా?—చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు; దురాశ (చిన్నకథ)—గుండిమెడ వేంకటసుబ్బారావుగారు; జ్యోతిశ్శాస్త్రము—పిడపర్తి సుబ్రహ్మణ్య సిద్ధాంతిగారు; ప్రేమ తత్త్వము—మల్లాది సూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు; ధర్మతత్త్వము—పండిత నేమాని వేంకటనరసింహశాస్త్రిగారు; కావ్యతీర్థ; వానప్రస్థుని

విభ్రమము—శ్రీశివశంకరశాస్త్రి; సాహితీసమితి సభాపతి; పండిత రాయలు—చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము గారు; విభ్రాంతి—నోరి నృసింహశాస్త్రి బి. ఏ. (సాహితీసమితి); జయసీతారామ్ (ఒకకథ)—పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహ రావుగారు; కృతార్థుడు—వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు; చిత్రలేఖనము—భమిడిపాటి రామసోమయాజులు గారు; బేతాళరెడ్డి—పొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు బి. యే. (ఆనర్స); చిలుకపాటివారి వచనాలు, ప్రథమజ్వాల—వింజమూరి పార్థసారథి గారు; యెజ్జినామెంకి—నండ్లూరి వేంకటసుబ్బారావుగారు బి. ఏ.; అస్పృశ్యత—గావె నరసింగరావుగారు బి. ఏ. ఎల్. టి.; అలవభాష యొక్క యుత్పత్తి—తేకుమర్ల రాజగోపాలరావుగారు బి. ఏ. ఎల్. టి.; మహాత్ముని నిర్బంధవిమోచనము—దామరాజు పుండరీకాక్షుడు గారు; ఆంధ్రులు—తెలుగులు—కెవలీరు డాక్టరు బుర్రా శేషగిరిరావు గారు ఎం. ఏ.; మధుకలశము—రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారు; శ్రీ శైలక్షేత్రము—తొత్తకాల వ్యవసాయచరిత్ర - పెండ్లాల వేంకట సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు; సాభిప్రాయ విశేషములు, ప్రకటనలు.

చిత్ర పటముల వివరము

రంగులపటములు—కృష్ణదేవరాయలు - అల్లసాని పెద్దన కవి, చిత్రకారుడు:—యస్. కే. వి. గోపాల్ గారు; పశ్చిమకనమలు—జలపాతము, చిత్రకారుడు: దా. రామారావుగారు, మాలానా ఆలి - ఉత్తర కీర్ణము 1, రాయగిరి కీర్ణము 1.

ఇతరపటములు—స్వామివివేకానంద, మధుకలశము, శ్రీశైలమునందలి శిల్పచిత్రములు, ఇతరచిత్రములును ఇందుగలదు.

మాదిపత్రిక కొరవారు అణాలు 0-10-0 స్థాంపులు పంపిన పంపబడును. ఉచితముగ పంపబడదు.

మాదిపత్రిక తెప్పించుకొన్న తర్వాత చందాదార్లుగ చేసినయెడల ఆ సొమ్ము మినహాయించుకొని తక్కిన సొమ్ము మాత్రము పంపవచ్చును.

ప్రకటన ధరలు

ఒక నెలకు మాత్రము:— సాధారణ పుట 1 కి రూ. 25.0-0
సాధారణ పుట $\frac{1}{2}$ రూ. 12.8-0
సాధారణ పుట $\frac{1}{4}$ రూ. 8.0 0

6 నెలలకు అంతకుపైన సాధారణ పుట 1 కి నెలకు 1 కి రూ. 20.0-0
" " $\frac{1}{2}$ నెలకు రూ. 12.0-0
" " $\frac{1}{4}$ నెలకు రూ. 6.0-0

వ్యాసములుగల పుటలమధ్య పుట 1-కి
నెలకు రూ. 30.0-0

మేనేజరు, "భారతి" తపాలపెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గౌరవ మహాత్మ ని వజ్రానిధి

అక్షరపాఠశాల సమన్వయవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

కోశాధిపతి కోశాధిపతి నాగేశ్వరరావు

పంతులుగారికి చేసిన వసూళ్లు

6084-9-8

చందాలు	
ఇదివఱకు	15203-1-10
కె. రంగచార్యులు	తుని 5-2-0
కె. అచ్యుతరావు కొత్తపల్లి (ఫిర్యాదు)	2-6-0
కల్లూరి కృష్ణమూర్తి మామిళ్లపల్లి	
(పొన్నూరు)	19-0-0

మొత్తము 15329-9-10

మొత్తము 6084-9-8

గౌరవ మహాత్మ ని వజ్రానిధికి సమన్వయం చేసిన వసూళ్లు:— కె. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబు శెట్టిపేటి, ము. సు.

గౌరవ మహాత్మ ని వజ్రానిధి

చలనాని శ్రీరాములు	రు 75	నెప్పల్లె	17-3-24
నందూరు నారాయణరావులకు వసూళ్లు			
అక్షరపాఠశాలమున	10	అక్షరపాఠశాలమున	
తోటకూర వెంకటరత్నం	10	పోరంకి	27-3-24
ఒక చేకబట్ట	1		
యలమంచిలి కోడండయ్య	10	గోడపల్లి	
యీ వెంకటరంగయ్య	2		
పూర్ కోటయ్య	8	నెప్పల్లె	28-3-24
వీరమాచనేని వీరయ్య	10	ఈడ్మంగల్లు	29-3-24
కూచిపూడి నామయ్య	10		
మొక్కపాటి లక్ష్మీకాంతశర్మ	8		
ముక్కామల నాగయ్య కు కోటయ్య	2		
పర్వతనేని మల్లయ్య	4		
అనుమాల పద్మావతి	2		
పర్వతనేని వెంకటరత్నం	20		
యీ కోటయ్య	2		
నూర్యచేతర నాగభూషణం	5		
ముక్కామల కోటయ్య	1		
కాశీనాథుని కోటయ్య	1		
పర్వతనేని తాతయ్య కు కోటయ్య	2		
పర్వతనేని సుబ్రహ్మణ్యం	8		
కోనేటి వెంకయ్య	4		
కొమ్మలెడ్డి నాగభూషణం	10		
పర్వతనేని కోటయ్య కు			
వెంకట్రామన్న	1		
పొక్కునూరి సుబ్రహ్మణ్యం	2		
విశ్వరూపి కోటయ్య	1		
కాశీనాథుని వీరభద్రయ్య అయ్యపూర్	4		
పర్వతనేని వెంకట్రాది కు కోటయ్య	1		
విమాచనేని నాగయ్య	1		
విమాచనేని వెంకట్రామయ్య	10	2-4-24	
కివిసేని పున్నయ్య	8		
న్నుమనేని జనార్దనం	5		
విమాచనేని కోటయ్య	2		
యలమంచిలి లక్ష్మీవెంకట్రామ	1		
గట్టపాటి శేషగిరిరావుగారు	రు 2	కంకిపాడు	20-3-24
బివెల సీతారామయ్య	15	గన్నవరము	20-3-24
రా వెంకట్రామయ్య	5		
న్నె వెంకటకృష్ణయ్య	8	అక్కూరు	
జా శేషయ్య	2		
రూపాని వెంకట్రామయ్య	50		
ట్లూరి వెంకటరత్నం	5		
ట్లూరి కోశాధిపతి	4		
ట్లూరి వెంకటకృష్ణయ్య	2		

కడవల్లి రామయ్య	1
అట్లూరి వెంకట్రామయ్య	2
కుడవల్లి పురుషోత్తము	4
కోదాటి వెంకట సుబ్బయ్య	1
అట్లూరి వెంకటసుబ్బయ్య	4
దేవిసేని వెంకట్రామయ్య	15
చలనాని నరసయ్య	20
వివేక శ్రీపురాంతకం	15
పర్వతనేని కామయ్య	4
సుంకిర వీరభద్రయ్య	4
పూర్ సుబ్బారావు	2
తోటకూర గురవయ్య	15
నందిపాటి అమరయ్య	5
ఉప్పలూరు రామకోటయ్య	1
యీ గురవయ్య	అనాది 4
జంగాల వెంకటప్పయ్య	2
అద్దేపల్లి నరసింహాచార్యులు	2
కలకాటి కోటిశెట్టి	10
యలమంచి శ్రీరాములు	10
ఈడ్మంగల్లి బుచ్చయ్య	100
చక్కా శ్రీరాములు	10
వీరమాచనేని కోటయ్యగారు	15
కొట్ల సీతారామకృష్ణ	25
యీ జానకీరామకృష్ణగారు	20
జంధ్యాల రామకృష్ణకృష్ణ	10
కొట్ల లక్ష్మీనారాయణకృష్ణ	4
తవ్వ గుర్నాధంగారు	25
తవ్వ అంజనేయులు	15
లింగం నేని శేషయ్య	25
ఇందల రామచంద్రయ్య	25
కొండపల్లి వెంకయ్య	15
కనుగుర్తి పిచ్చయ్య	10
మాచిసేని రామయ్య	20
కనుగుర్తి రామయ్య	10
యీ గంగయ్య	5
యీ వెంకటరత్నం	5
లంక పోయయ్య	2
యీ సుబ్బయ్య	2
తవ్వ సుబ్బయ్య	1
లంక వెంకటప్పయ్య	2
యీ వెంకటేశ్వరరావు	2
యద్దేపల్లి రామకృష్ణయ్య	5
యీ వెంకయ్య	2
గుడిపాటి గోపాలాచార్యులు	1
లంక రామయ్య	1
గుణపనేని వెంకట సుబ్బయ్య	4
బోయపాటి సోమయ్య	8

లంక రామయ్య	1	వీరవల్లి	5-4-4
యీ రత్నం	10		
లంక వెంకట్రామయ్య	5		
లంక వెంకటరత్నం	5		
లింగం నేని రత్నం	2		
కేసరపల్లి గ్రామస్థులు	80		
కేళి పులు కొండరు	18		

రు 88-4-0

గోవిందరాజు వెంకటేశ్వరరావు, కార్యదర్శిగాను.

7-4-24,

వాతావరణ నితి

1924 సం॥ ఏప్రిల్ 9-వ తేదీ బుధవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	మరి 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షం	మరి 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షం	గత 24 గంటలలో వర్షం	ఏప్రిల్ 1-వ తేదీనండి వర్షం	ఏప్రిల్ 1-వ తేదీనండి రానున్న వర్షం
గోపాలపురం	88.9	78.4	...	0	44.96
కోరాపుట్	...	...	...	...	...
విశాఖపట్టణము	90.1	81.4	...	0	87.09
కాకినాడ	99.5	82.1	...	0	89.19
మచిలీపట్టణము	95.2	83.1	...	0	41.59
గుంటూరు	...	...	...	...	...
కర్నూలు	107.8	82.1	...	0.02	28.01
బళ్లారి	105.1	77.9	...	1.08	10.81
అనంతపురం	...	...	...	...	...
కడప	107.1	81.2	0.05	0.09	81.28
నెల్లూరు	104.9	82.3	...	0	87.98
మద్రాసు	98.9	80.8	...	0	80.74
కడపూరు	...	...	...	...	52.94
తెలూరు	...	...	...	...	...
సేలము	104.9	75.1	0.56	1.17	89.20
కోయంబూరు	94.6	75.1	...	2.01	22.39
తిరుమనూపల్లి	104.4	79.8	...	1.51	88.18
నాగపట్టణము	96.9	80.1	...	0.95	54.98
పునుకొట్	...	...	...	...	...
మధుర	101.2	78.7	...	0.80	83.58
పాంబూర్	92.8	79.9	...	0	87.00
తిరువల్లూరి	...	...	...	0.91	28.24
తిరువేల్పేట	87.1	75.5	1.24	2.11	84.51
కొచ్చిన్	...	78.9	0.08	8.16	114.51
కాళికట్ట	87.8	77.8	1.35	8.47	117.16
మంగళూరు	98.0	79.6	0.18	0.63	125.68
బెంగళూరు	97.1	63.9	0.24	0.60	85.87
హాస్పాల్	...	...	...	...	...
మెర్కూర్	77.4	61.2	0.08	2.58	125.48
రైచూరు	...	...	...	...	...
హైదరాబాద్	...	...	...	...	...
కార్వార్	...	...	...	...	...
రత్నగిరి	...	...	...	...	...
బొంబాయి	...	...	...	...	...
హోలూరు	...	...	...	...	...
కొడైకనల్	...	...	...	...	62.18
ఉదకమండలము	...	...	...	...	...

సర్కారు:—మేముము చాల పలువగనున్నవి. కాకినాడలో రాత్రి పగటివేడిమియు విశాఖపట్టణములో రాత్రి పగటి వేడిమియు 4.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మచిలీపట్టణములో రాత్రివేడిమి 6.7 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కా:—కడపలో చినుములు పడినవి. కర్నూరులో ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. తిక్కనూరులో మేఘావృతంబై యున్నది. కర్నూరులో రాత్రి పగటివేడిమి 4.9, 8.9 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూరుకు:—ఆకాశము నిర్మలముగ నే యున్నదనను. మద్రాసులో ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటివేడిమి: 6.5 నుండి 7 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 4.8 నుండి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

రాజధాని పడమటి భాగమున సగము ప్రదేశము: స్థానిక చినుములు పడవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. సామూలు, వాతావరణకార్యదర్శి.

హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యము

సత్యాగ్రహ వాసరము

మదరాసు బీచి సమావేశము

సత్యాగ్రహ వాసరమున మహమ్మదీయ సఖ్యమునై ప్రత్యేకించి సందర్శించిన, మదరాసు తిమిళి కాంగ్రెసు సంఘము యాజమాన్యమున నిన్న సాయంత్రము (గంటలకు తిరువల్లి క్లబ్బి సముదరింభాగమున నొక మహాసభ జరిగెను.

శ్రీయతర టంగటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు అగ్రాన శాధిపత్యము వహించిరి. సభకు సమాను మూడువందలమంది ప్రేక్షకులు విచ్చేసిరి. అధ్యక్షుడును, మామిడుఖానుగారు వి. యల్. కామ్రైగాడును ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారును, హిందూ-మహమ్మదీయ సఖ్యతనుగూర్చియే మాట్లాడుచున్న టిండిరి.

అధ్యక్షుడు

సభను ప్రారంభించుచు, అధ్యక్షులగు ప్రకాశం పంతులుగారు ఇట్లు ప్రసంగించిరి: నేటి సాయంత్రము హిందూమహమ్మదీయసఖ్యతను గూర్చి మాట్లాడుటకు కిటు సమావేశమైతిమి అసహాయోద్యమములయందు ఈ సఖ్యతను ప్రాధాన్యమున్నది. స్వరాజ్య సంపాదనము - మన జీవిత కాలమున సంపాదించుటకు నెడల - సంపాదనాంతరము స్వరాజ్యమును పొందెను నటించుట యందు ఈ హిందూ - మహమ్మదీయ సఖ్యతనే ఆధారపడియుండును. అసహాయోద్యమము ప్రారంభమగుటకు పూర్వము కాంగ్రెసు స్వపరిపాలనమున కొరతవుట్టె హిందూ మహమ్మదీయలకు సఖ్యత లేదనియు, వారికి వుండునోదోయ్యెను సమాధాన ముండినగాని స్వపరిపాలనమును గూర్చి యీ లోచించింప నేరవలసియు ద్రిటిపు పాలకులు చెప్పినందున. అంతట ను స్టేషనరీను స్థాపితమై అతడు కాంగ్రెసులోని వారు సమావేశమగుచుండిన. కాంగ్రెసును తీసుకురావడ సమావేశమై బోర్లె-షెల్ యను సమర్థునిచేసి. కాననసభల విషయము, ఈ రెండు సంఘములను సాంఘిక ప్రాతినిధ్య ముండలె నని కాంగ్రెసు తీసుకోరినది. కాని సాంఘిక ప్రాతినిధ్య మొక్క ఈ రెండు సంఘములకేగాక, అన్ని సంఘములకును అన్వయంపడెయ్యవలెను. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముగల నెట్లు అన్వయంపడెయ్యవలెనో ఈ రాజధానికేగాక, దేశమున కంతకును విశాళ కాలము సుప్రప్రమయ్యనని చెప్పవచ్చును. ఈ ప్రాతినిధ్యమును ప్రభుత్వము జరిగెను ప్రజలకి ఎక్కువగాకొరి. ఈ రాజధానియందు ప్రజల మూడు సంవత్సరములలో రాష్ట్రము రాష్ట్రానికిర భేదములు ఎక్కువ చేలరెగి రుదమ భేదములకొరతించెను. మదరాసు రాజధానియందు నయితము పరిస్థితులు, ఈ సందర్భమున కొంత అనుకూలముగ వచ్చుచున్నవి. ఇతరసంఘము లెట్లున్నను, మదరాసు కాననసభయందు ఒక పక్షముగ ప్రారంభమైన మహమ్మదీయ సఖ్యతయందే చీలిక గలిగెను. అచీలిక కారణముల నెటు వివరింప బనిలేదు. ప్రపంచములో ఏదైనా ముందైనను, ఈ ప్రాతినిధ్య భేదములు ఉండకపోవు. ఉద్యోగములను, గౌరవములను జాతీయమవుట్టె భేదాభిప్రాయములు ఉండక రిప్పుడు. మంత్రులైనదియు కార్యనిర్వాహక సభ్యులైనదియు మనకు నిమిత్తములేదు. బాప్తీస్టులైనను, బాప్తీస్టులేకరైనను, మహమ్మదీయలైనను, నిన్ను బాతవాడయినను, ఎవరైనను ఒకటే. ప్రభుత్వవిధానము క్రమమైనదైయెడల అంత తిక్కకుల కార్యములను క్రమముగనుండును. కాని ప్రస్తుతము మనకుండునట్టివిధానమే యిటువో, అంతిమకరకవిషయము లేరొకటి యుండబోదు. స్వాతంత్ర్యమును జాతీయమయిందే మన బోట్లకు ఉద్యోగములందెవరుండినను, నిమిత్తము లేదు. జేకస్వాతంత్ర్యముగా, ప్రజలస్వాతంత్ర్యమైట్టియు, సమాజమైనట్టియు, స్వత్ర్యమును కాపాడుటయేగాని యుద్యోగములను కొన్నిటిని సంపాదించుటగాను ప్రజలు తెలియచునట్లున్న ప్రభుత్వము వారు తమయిష్టానుసారముగ గాక, ప్రజలయిష్టానుసారమే ఖర్చుపెట్టెలెను. ప్రభుత్వ వినియోగమునై ప్రజలకు లభ్య సంపూర్ణాధికారముండవలెను. ప్రస్తుత ప్రభుత్వ విధానముగలద తనకు బాధ్యతయు, అవకాశములును గలవని ఏ ముంతయు చెప్పవలెను. ఒత్తిడి గలిగిందజేసినగాని లొంగని ప్రభుత్వమునందే అట్టి అవకాశములను బడయటకు ముఖ్యమైన కార్యము గాదు. ద్రిటిపువారిత్తమును చూచిన, ద్రిటిపువారు తుపాకీ, ప్రవాళిప్రామునదను, దప్పు తుపాకీనిబోవదరని వికమగు చున్నది. యుద్ధము ఆరంభమై తరు కడజయముగలవనిని

తోచియుండల, వారెల్ల పోవుచు, లేదా, ప్రవాళిప్రామునై మన తమకు ప్రతికూలముగ నున్నవని వారు తెలిసికొనవలెను ప్రవాళిప్రామునను కనుగొనుటకును వారు వివిధమగు సాధనములను అవలంబింతురు. ప్రవాళిప్రామునను పొడిచుటన్న గొప్ప నిష్పన్నము సంభవించునని వారికి తెలియవలెను. కాని మనకు గాంధీ మహాత్ముడు సిద్ధాంతికరించిన మార్గములే మార్గము. దొర్లము పోయి, ఒక్కరున దేశమునకే గాక ప్రపంచమునకంతకును గూడ అహింసాసాధన ము అత్యుత్తమమై నదిని యజునది. హిందువులు మహమ్మదీయులు ముసిన స్వాతంత్ర్యముగలవనను, కార్యవత్తులను అహింస ఎప్పుడో విజయముగాంచి యుండవలసింది. కాని ద్రిటిపు వాతీయండు మృదయమునదియే నేను కూర్చునుగ నున్నది. రంగరంగమున కలవాలు పడివారికి ఇట్టి అహింసామార్గము ఒత్తిడి గలిగింజేయవలెను. గొప్పవాడుగాను గాంధీమహాత్ముడు మహా ఎన్నయోగవ్వములు పడినను, ద్రిటిపువారు ప్రవాళిప్రామునను సరకునే నురైరి. మనము అనుకొనినంతటి ఫలితము కలిగిందిగాదు. మిను మిక్కిలి జేతనమునందు నిస్తబ్ధ యేర్పడినది. గాంధీమహాత్ముడు తెలులు బ్రతేజపగానే, ముగ్ధుల వత్తువాడు అవకాశమును గైకొని కొన్ని ప్రాంతములందు విజయము గాంచగలిగిరి. మలబారునందుండిన కేవలమును వారికోరయనకాక మయ్యెను. హిందూమహమ్మదీయకలహములకు పునాదియెనటకు దక్షిణకలహములైనను అప్రాంతములందు వేర్పడిన. అప్రాంతములకు కలహములు జరుగించినందున నేను నాకీం అహ్మద్ ఖాన్ పండిత మదన మోహన చాలవాగ్ యన్నగు వారిలోగూడ నెడలి యుంటిని. మేము న్యాయముగ అప్రాంతములందు మూలిన విషయముల నన్నిటిని ఇచ్చట నివేదించెను. కలహముల ప్రాంతములందు ప్రారంభమై క్రమముగ పుజులు రాష్ట్రములకిటికిని ఎగబ్రాకెను. ఇత్తర పంజాబు వైపు నేను రైలులో ప్రయాణము చేయించుట అక్కడనుండ ఈమనస్థితిగలదే నని నేను నినుంటిని. అమృతసరము మహారాష్ట్రము మిరటలు అగ్రామున్నగు కరములందు దీలవాడు లెట్టిరిని నుండెనో మిరటలకు వుండిలందు చదివెయ్యె యుండును. కలహములు సంభవించినై ప్రజలకుల నన్నిటిని నేనుచూచితిని. వానిని చూడగానే, కావ్యమయినను వర్ణించరాని ఆవేదనగలిగెను. కలహకారణములను వివరించి బోగట్టి వెనుకటి సఖ్యతను మరల స్థాపించవలెయ్యటకు నాయకులను నేనును మాకే క్రికొరి ప్రయత్నించితిమి. కాని వైరగలవనకు బలము అధికముగ నుండుటచే, ఇత్తర ప్రాంతములకిట్టి కలహములందు వారే గెలుకగలిగిరి. గాంధీమహాత్ముడు విడుదల యగు పరకు న, రెండు సంఘములకును సఖ్యతముగలవటకు నాయకులన్నియో ప్రయత్నములు గావించిరి. అప్పవనమున గాంధీమహాత్ముడు ఒకదామయినాడు. మాలాకా అబ్దుల్ కలాం, అజదుగారు విడుదల కాగానే హిందూ-మహమ్మదీయ ఒడంబడికను గూర్చి యొకరు ప్రశ్నించిరి. గాంధీమహాత్ముడే యొక ఒడంబడిక యని ఆదిక చెప్పి విషయమును మిరయగొడురు. మహాత్ముడు విడుదలయెడియుదలు, ఈ కలహమునకు కారణములను అనిగొనుటకు బ్రకర్తిం చుచున్నాడు. విడుదల కాగానే, అంతాను గూడునై చట్టాల యమున సంధర్మించుటకు మొదట వెనకెరవారిలో నేనొకడను. మాకీరుత్తరును ఈ హిందూమహమ్మదీయ వివాదములను గూర్చి దీర్ఘముగ ప్రసంగములు జరుగుచుండెను. అంతకు ముట లాడుటకు తిరిగి క్రితకుండినను, ఈ భేదములనుగూర్చి నేను చూచిట్టియు, వినిట్టియు, విషయములన్నిటిని పూసగుచ్చి నట్లు బర్ణించినగాని అతను నన్ను నదిరెట్టెట్టుండెను. నేటికంతటి వార్తలనుచూచిన, ఈ హిందూ-మహమ్మదీయసఖ్యతను గూర్చి ఇంకను అతను అభిప్రాయము నొసగడలయకొనలేదని తెలియగలదు. సమానులన్నియును కలిసి, నేను అతనుబసలేయుచున్న బాహులందును, కన్పించినవారివెల్ల కలగవలెమై సాక్షులనువిచారణ చేసినట్లు ఒచారణచేయుచున్నాడు. అంతవత్సర తరతర అభిప్రాయములు తెలుపునని నేనుతలంతును. కాని అతను ఎట్టి అభిప్రాయముల నొసగినను, మనము అచరింపవలసిన భర్తము మార్గము స్పష్టమైంది. కలహము లెక్కడక్కడ కలహునెనో, అప్రాంతములలోని ప్రజలందర, తమకు నైమిత్త్యములను మరలి కనుకటి సఖ్యతమును వలదిమరల పెంపొందించుటకు దీక్ష వహించి కని చేయవలెను. ఇట్లు దీక్ష వహించి పని చేసిన యెడల, మన జేకస్వాతంత్ర్య ప్రయత్నములందు ఏ ముఖముగ కలుగుటకు విలువండును. మనము చేయవలసిన పని ఇదియే. మహానాయకులు గాని గాంధీ మహాత్ముడుగాని యొకరు సంజేతముగూడ ఇట్టిదిగనే యుండును. ఈ సంజేతములకే నిరీక్షించుచు కలహము వృధా నేరవలె

ద హిందుసఖ్యమును పెంపొందించుటకు మనము కృషి నలుకవలెను. మనము అతిమాగధాకతో ధువేసికొను మన ప్రయత్నములు ఫలింపకపోవు.

దృష్టాంతము

ఇండలకు దృష్టాంతముగ నొక విషయమును మిరటలె దలిచెదను. ఈ రాజధాని యందు హిందూ మహమ్మదీయకలహములందు నెల్లూరు మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందిన స్థలము. అంతకు సంవత్సరముల క్రిందట నెల్లూరునందు రెండు సంఘముల వారికిని గొప్పసంఘర్షణ మేర్పడి కొట్లాటయ్యెను. కొందరు ఆ సంవత్సరమున ప్రాణములుగూడ పోయెను. కలహ కారణములను కనుగొని నివారించుటకు ప్రభుత్వమువారు ఎంతో ప్రయోగములను గావించినట్లుండెను. అందులకే ఒక యువసంఘము గూడ నియమింపబడెను. కాని ఆసంఘము ఎట్టి ఫలితమును గావించినట్లుగాని నివేదికను పంపించినట్లుగాని నేను ఎనిది లేదు. అట్లొలము అరిగి అయిదు సంవత్సరములు గడచెను. కాని కొంద మనములకిరతము మరల వెనకటి సంఘర్షణవంటి దొకటి కలగనుండెను. మిక్కిలులంద మేరము జాయించు విషయమై హిందువులకును మహమ్మదీయులకును అచ్చట తీవ్రమైన భేదములు గలిగెను. నెల్లూరులోని కాంగ్రెసు సంఘమువారు సంఘర్షణ మేర్పడకుండ కొంతకరకు ప్రయత్నించి చూచిరి. నెల్లూరు మండల కాంగ్రెసు సంఘ కాంగ్రెసు కేస క్రికొరి ప్రయత్నించెను. అంత నెయిలుకు వల్లిన తిచ్చిన యుల్లె నా కంతుడు. కాని రాజీతుదు ర్పుటకు వీలైనదికాదు. రెండు కక్షలవారును రాత్రిరాత్రి యొకే తమ కక్షలకు కింకనలయము సంపాదించుకొని యుద్ధంపై దృఢులగుచుండినట్లు అయినట్లు కన్పించెను. దిలిపించి అంతానాకొరి తిరియె యాకులు నాస్సెనగాని కొక తిరియె మమ్మ పెంటనే అచ్చటికి రమ్మని బంపెను. మేమిగవర్తమును సమయానికి వెలిదిమి. మేము రెండు గంఠముల నాయకులను బలింకు వారిలో నావధానముగ సంప్రతించితిమి. అందుకు ఫలితముగ కాత్కాలియగు రెండు సంఘములకును రాజీతుదుర్ప గలిగితిమి. కాత్కాలియెట్టి రాజీతుదుర్పకు ఏ ర్పాటుల గావించుకొందు మని వారు మాకు వాగ్దానము గావించిరి. రాత్కాలియగు కాగానే, ఒక యువత్సరముగూడ మేము జీవించితిమి. సిబ్బంది నేనును యాదీబునాస్సెనగానిను ఉత్సవమును ఆపువారిలో అగ్రస్థానము వహించితిమి. అప్పుడుగూడ కొంచెముతో మాకు దెప్పణ కరువలే యుండెను. ఒకడు యాదీబునాస్సెనగానిని సమీపించి అయింకొటు పట్టుకొని ఈదెప్పెను. యాదీబునాస్సెన గారక్కడ లేకన్న, నేనెవరముగ నుండియుండునని కొందరు గొణుగొరి. ఆరాత్రి ఉచ్చి కము సాగించి రాత్కాలియగు కాజీతుదుర్ప గలిగితిమి. అవ్యోగ్యమనభావము మరల ఏర్పడిన. ఇప్పుడు నెల్లూరునందు రెండు సంఘములకును మైత్రి కొంతవర కేర్పడినది నేను వింటిని.

మహాత్ముని కింకన ఆర్యగ్రము గలుగగానే, ఈ హిందూ-మహమ్మదీయ సఖ్యతవిషయమున నే గాక, ఇతర విషయములందును మనకు నాయకత్వము వహించి మనలను త్వరలో గజర్జానమును చేర్చునని నేను నమ్ముచున్నాను. (అంతాళ భవము)

అబ్దుల్ మామిదుఖానుగారు

ప్రకాశం పంతులుగారు ప్రసంగించిన పిదప, అబ్దుల్ మామిదుఖానుగారు లేచి, ఎట్టి కష్టములు వచ్చినను, ప్రతిహిందువును ప్రతి మహమ్మదీయుడును వికచర్మ భావమున మెంగెదమని ప్రతిజ్ఞ గైకొనవలెనని కోరుచు, ఇట్లు చెప్పిరి. ఈ హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యత దేశములందర మన క్కులను అర్పించుచున్నది, ఇది కలహము మనలను కలవరపెట్టుచుండును. మన స్వరాజ్య ప్రయత్నములందు దిష్టమలేట్టియు, మనకు స్వరాజ్యముగొనగ నిష్టములేట్టియు, వారే ఈ సమస్యను మనకు ప్రాధాన్యముగ నుంచుదురు. హిందూ-మహమ్మదీయ చీలిక యని వాడు కర్మచరయెను, మనలను కలవరపెట్టుచుండును ఇదిగొప్ప సమస్య గాదు. మన స్వరాజ్యసంపాదనా ప్రయత్నములకింకన క్కులను అర్పించుట లేదు. అభ్యంతరము గావలదు. ఇట్టి భేదములు ప్రపంచమునందు వెల్లయెడలను నుండును. ఇతరదేశముల లానభేదము లింకన్నను తీవ్రముగనే యుండునని నేను కలంచుచున్నాను. స్వరాజ్యము నొసగుటకు కర్మచరాలస్యము చేయుటకు ప్రభుత్వమువారి కి హిందూ-మహమ్మదీయసఖ్యత ఒక సాధనమైంది. కాని ముగిసి నొక ము చాల కాలము క్రిందట తెలిసినవచ్చుచును, ద్రిటిపువారికెండు మనలను మోసపుచ్చవలెను. మనమును, ఇతర మార్గమున అప్రయోజనరదు ఇది యేమార్గమును క్లిష్టమైన సమస్య గాదు. ఏదటంబును

కార్యదర్శి

ఆంధ్ర పత్రిక రక్తాక్షి సంచత్సరాదిసంచిక తయారయినది

పదవేసవ సంవత్సరాదిసంచిక తయారై చందాదారులకు పరిపక్వముగా వంపుట ప్రారంభించినాము. చందాదారులు త్వరపడక స్వీకరించెదరని ప్రారంభించెదము.

సంవత్సరాదిసంచిక అక్టోబరులోని చందాదారులు దయచేసి ముందుగా తెలిపినయెడల మాకు పోస్టుఖర్చులు డిండుగ గడుతును.

వ్యవస్థాపకుడు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924వ సం॥ ఏప్రిల్ 9 వ తేది

బుధవారము

అకాలివిజయము

రెండవ అకాలిజరివలెనే మూడవ అకాలి జరితన లక్ష్యమును జయప్రదముగ చేరిగలిగెను. అకాలివీరులను ప్రజలెటుల సన్మానించునో, నిన్నటిదినము ప్రచురించియుంటిమి. అకాలిజరిలు కాలినడకను ప్రయాణము జేయుటచే, వారిసందర్శనము ప్రజలలో మహోత్సాహమును గలిగించుచున్నది. రయిలు ప్రయాణములు నిర్వసామాన్యమయిన నీదినములలో, శ్రమదగ్గికాలముకలసివచ్చినను, అందుకు దగిన ఫలితములు చేకూరుటలేదు. ఆయాప్రాంతముల ప్రజల నడవకులను ఆచార సాంప్రదాయములను వేషభాషాదులను తన్నగగనగొనుభాగ్యము ప్రయాణికుల కలవడుటలేదు. ప్రస్తుతసౌకర్యముల ననుసరించి, ప్రపంచమునంతట నతిత్వరతముగ చుట్టి రావచ్చునుగాని, ప్రపంచజ్ఞానముమాత్ర మతిశయించదు. రైల్వేఫలాహరపు గడులును, అందచికారముగ రైల్వేపెద్దులును దప్ప వేరొకటి గనుపించవు. కొత్తదేశస్థులతో పరిచయముగలుగదు. పూర్వప్రయాణములవలన, ప్రజల విజృంభి చెలిసెడిది. వారి కష్టముఖములు దృగ్గోచరమయ్యెడివి. దృఢశిశ్యమున్నచో, దూరము దగ్గర యను తారతమ్యము గనుపించదు. అకాలిజరిలు ప్రజలమధ్య దిరుగుచు పయనము సలుపుటవలన, వారిలో గలుగుచున్న ప్రబోధమద్వితియనుని వార్తలు చెలుపుచున్నవి. లక్షలకొలది ప్రజలు, అకాలివీరుల ధైర్యస్యములను దృఢనిశ్చయమును ప్రత్యక్షముగ జూచుచున్నారు. ప్రేక్షకుల హృదయములలోగూడ నిట్టి ధైర్యస్యములు నాటకొనక మానవు.

మూడవజరి వెడలిన పొడవునను ఎట్టి యల్లరులకును ఎడము లేకుండెను. ప్రయాణ మంతయు కడు శాంతముగ జరిగెను. అయిదుపందలమంది అకాలిలు జయముతోచేరిగనే, పోలీసుభటులువారి నెదుర్కొనిరి. వారందఱును శాంతముగ లొంగిపోయి అరెస్టులకు లోనయిరి. ఇటుల గావించుటలో వీరు గాంధీమహాత్ముని యాజ్ఞలను శిరసావహించి రనుటకు సందియము లేదు. బలశాసనములకు నిక్కులు,

వీరులనియు శూరులనియు జగద్విఖ్యాతి గాంచిన సిక్కులు, నేడు ఆత్మకత్తియం దదభివ్రతభిభను కనుపరుపగలిగిరి. అట్టివారి ఇంద్రియనిగ్రహమే నిగ్రహము. రెండవ మూడవ జరివలెనని, శాంతిమార్గము నవలంబించి సత్యాగ్రహవ్రతమును నిష్కర్షగ కొనసాగించి, హిందూదేశమున కంతకును మార్గదర్శకు లయిరి. మొదటిజరివారు గూడ ఎట్టి దార్శన్యమునకును పాల్పడలేదనియు, నాభా అధికారులే తొందరపడి పశుబలప్రయోగము గావించిరినియు, వెల్లడి యయ్యెను. అకాలివీరులు స్వమత సంతకణికే గాక, హిందూదేశ విముక్తి గూడ తోడ్పడగలుగుచున్నారు. వీరి నిశ్చయమును మరల్చ నవలెని శక్త్యము గాకున్నది. నిర్బంధములకు వీరు లొంగదరనుట కలలోనివార్త. ఇకనము నను నాభా అధికారులు తమ అవ్యక్తచర్యలను కట్టిబెట్టి, అకాలిలకు మరణిధులను నెరవేర్చుకొను హక్కును ప్రసాదించుట ధర్మము.

అటుల జేయుటకుమారుగ, ధర్మాచరణ పరాయణులగు అకాలి వీరులను జయింతుకనుపుట ఎంత విదగ్ధమో యూహింపవచ్చును. నాభా ఇండియా ప్రభుత్వపరిపాలకు లొబడియున్నది. రీడింగు ప్రభువుగారికి లాజర్దరు రక్షణమునకు వేరొక మార్గము దొరకుండుట అశ్చర్యకరము. ఎట్టి పరిస్థితు లో నయినను, నిర్బంధప్రయోగము దప్ప మరయొక మార్గము గనుపించకుండుట కడువింతగ నుండకమానదు. రీడింగు ప్రభువుగారు, చట్టములకు మూలాధారమేమియో కనుగొనజాలకున్నారు. ప్రజాభిమతిమే, లాజర్దరులను పెంపొందించునను సత్యమును వీరికి కనిపెట్ట జాలకున్నారు. నాల్గవ అకాలి జరి బయలుదేరి, మార్గమధ్యమున నున్నదని, నేటి వార్తలు చెలుపుచున్నవి. వారియెడ ప్రజలు అధిక గౌరవము జూపుచున్నారు. వీరు గూడ అహింసావ్రతమును నిష్కర్షగ కొనసాగించి తమ ధర్మమును శాంతముగ నెరవేర్చెదరని నమ్మవచ్చును. ఇటుల నెన్ని జరిలనయినను, అకాలిలు పంపకమానరు. ఎంతకాలమని, నాభా అధికారులు వారి జన్మవృత్తములను నిరీక్షింప గలుగుదురు? అకాలి విజయము త్వరలో సిద్ధింపకమానదు. అకాలినాయకులగు సర్దారుమంగళసింగుగారు, అకాలి జరిలు జయితో కెంతకు వెడలుచున్నేవో మరియొక మారు వెల్లడిజేసిరి.

పదచ్యుతజయన నాభామహారాజును మరల రాజ్యాభిషిక్తుని జేయుచు నిమిత్తము, అకాలి సత్యాగ్రహము బయలుదేరిననియు, మరణిధులను నెరవేర్చుట కాటంకము గలిగిననుట కేరల మొక సాకనియు, జెప్పిడి సుద్దులు అసత్యములని మంగళ సింగుగారు ప్రకటించిరి. నాభామహారాజును గురించిన అంధోశనము వేరు. మరణిధులను నెరవేర్చు హక్కును ప్రసాదించుట వేరు. రెండవ ప్రయోజనము కొరకే ప్రస్తుత సత్యాగ్రహము ప్రారంభింపజెను. మంగళసింగుగారు తిలుల చెలుపుచున్నను, సిక్కుల మతస్వత్వములకు నిరోధము తొలగింప కుండుట, నాభా అధికారుల మూర్ఖతను చెలుపుచున్నదేగాని. వేరుగాదు. నాభా అధికారుల అవివేక మెంతనిండ్య మయినను అఖలభారత వర్షప్రబోధమున కిది తోడ్పడుచున్న దనుటకు సందియము లేదు. అకాలిల ఆత్మప్రతిభ, సానబెట్టిన వజ్రముభాతి ప్రకాశించుచున్నది. నిరోధము లధిక మయిన కొలదియు, అకాలిల త్యాగశక్తి విస్తరించుచున్నది. అకాలి యుద్ధమమును కేవల శాఖోద్ధమమని త్రోసివేయ వీలు లేదు. మంగళసింగుగారు చెలిపినట్లు, అకాలి యుద్ధ

మము మతిమనకు సంబంధించినను, జాతీయ వృక్షధమును చక్కగ వ్యక్తపరుచుచున్నది. హైందవజాతీయోద్ధమభివృద్ధికి అకాలియుద్ధమము తప్పక తోడ్పడగలదు. జాతీయవారమున అకాలిల కన్నిప్రాంతములవారును అక్షనందీనముల బంపి, అకాలియుద్ధమము సఫలమగునటుల పరమేశ్వరుని బ్రార్థించుట యుక్తము.

వైకంఠత్యాగ్రహము

వైకంఠత్యాగ్రహము సాగిపోవు చున్నది. సత్యాగ్రహమునకు తోడ్పడుచున్న శాంగైను నాయకులగు కేశవమీనను, మాధవనుగార్లను అరెస్టుజేసి, చెరియొకరికి ఆరునెలల కారాగృహ శిక్షను తిడువాన్మారు అధికారులు విధించుటచే, సంకీర్ణస్థితి యుదయించుచున్నది. తిరువాన్మారు ప్రభుత్వమువారు దేశకాల పరిస్థితులను నింకను గ్రహించకుండుట శోచనీయము. రెండవ జరికు సంబంధించిన నిమ్నజాతుల వారిరువురు చెరి ఆరు నెలల శిక్షకు లోనయిరి. తమ జన్మస్వత్వములను నిలుపుకొనుట కెట్టి కష్టములనయినను భరింప సంసిద్ధులగు వారెవ్వరయినను, సరియే, విజయము గాంచక మానరు. అట్టివారి యభివృద్ధి నాటంక పడుచుటకేరిగి సాధ్యపడదు. తిరువాన్మారు నిమ్నజాతుల సంకల్పమునకు దేశమందంతటను సానుభూతి ప్రబలియున్నది. ఉన్నత జాతులలోనే కొలదిమందియో దప్ప, మిగిలిన వారెల్లరును పంచములను మానవ మత్రులుగ జూచుటకంగీకరించుచున్నారు. ఇందు సంఘ సంస్కరణ శక్తి అనలేలేదు. సమమునందు కలుగవలసిన విప్లవ కరములగు మార్పు లెవ్వియును లేవు. మాధవను గారు చెలిపినట్లు, దేవాలయ ప్రవేశము కొరకయినను, నిమ్నజాతులు పోరాడుట లేదు. బహిరంగ మిగు వీధులలో నడుచుహక్కును మాత్రమే గోరుచున్నారు. తిర్వంగతువులకు సయితము గల హక్కును మానవులకొనగూడని కోరుట, విపరీతముగాజాలదు. ఇటులగోరుట సయితము ధర్మవిరుద్ధమని చెలుపుచో, అట్టిధర్మము నెంతత్వరలో నావలనుంచిన నంత శ్రేయస్కరము. ఏ శాస్త్రమునకయినను మానవశ్రేయమునకు విరుద్ధముగాని విధమున వ్యాఖ్యాన మొనర్చుట సమంజసము. మానవహింసకు ప్రోద్బలమొనగెడి వ్యాఖ్యలు విస్తరియము లనుటకు సందియములేదు. ఏ సంఘమునందయినను ప్రబోధము అంతరంగమునండి బీజముదేరవలయును. అట్టి ప్రబోధము నిమ్నజాతులతో జనించినది. ఇంతకాలమునుండియు నీ జాతుల మృతయములలో నిదురించుచున్న నారాయణుడు నేడు మేల్కొనుచున్నాడు. అగ్రజాతీయందున్న పరమేశ్వరుడు, నిమ్నజాతులందు లేడా? పరమేశ్వరునికి లేని అంటుతనము మానవులకుగలదా? ఆయాకాలములకు దగినరీతిని సంఘవియయము లేర్పడుచుండునత్యము. అయ్యవి ఎన్నటికిని మార్పుజెందవనుట, మిథ్యదప్ప ఘనగాదు. అటుల మార్పు జెందిన విదర్శనములెన్నియేనిగలవు, ఆయాకాలములకు దగినరీతిని వేర్వేరు మహర్షులు వేర్వేరు స్మృతులను రచించుటయే, ఇందుకు ప్రబల నిదర్శనము. పురాణముల గాంచిన, ఆచారము లెటుల మార్పుజెందెనో గనుగొనవచ్చును. అట్టి తరి, నిక్కాలమున మాత్రము, మార్పు గలుగకుండుటకు సాధ్యపడువా? చిరకాలమునుండి స్వస్వయానుజ్ఞానములేక నడుగునబడియున్న పంచములు

నేడు మానవస్వత్వముల నపేక్షించుచో, నింకను మారముగ బామ్మనుట కెటుల సాధ్యమగును? 'నన్ను మట్టుకోకు' అనిన తమాత్రమున, కాలక్షవా హమాగునా? పూర్వకాలమున కాన్యాటు మహా రాజని యయినను లక్ష్యపెట్టక, సముద్రు డాని వస్త్రములను తిడిపివై చెనట, అటులనే, కాలక్షవా హము సంఘమనఁ తను మంచివేయఁచుండ, చేతి నడ్డము బెట్టిన నాగిపోవునా? భూకంప మేతెంచెనో యనునటుల, సంఘము పునాదఁ నుండియు కడల బారి కంచించుచున్నది. ఈ సమయమున ప్రజలగు వారు, నూతన నిర్మాణమునకు గడంగుట ముక్తము. దేశకల పరిస్థితులను గ్రహించుట యవసరము. తిరిసంస్కరణముల సంకతి ఎటు లున్నను, కనీససంస్కరణముగ అస్పృశ్యతను తొలగింపబూనుకొనుట న్యాయము. గాంధీమహాత్ముడు వర్ణాశ్రమ ధర్మపరాయణు డని గ్రహించుచో, ఈవిషయమై గల సందేహము తెల్ల దొలగి పోకమానవు. మహాత్ముడు శాస్త్రప్రామాణ్యము నంగీకరించువాడు. శాస్త్రరచయితల హృదయ మును గ్రహించగల శక్తి మహాత్ముని కెక్కుడుగ లెదనుట, నిస్సందేహము. అస్పృశ్యతను నివారించుటకు, శాస్త్రము లడ్డుపడవని మహాత్ముడు చాటుచున్నాడు. వర్ణాశ్రమధర్మము, సంఘశ్రేయమున కేర్పడెను గాని, మానవ పీడనమున కేర్పడియుండ లేదు. పూర్వాచారప్రియుడును, శాస్త్రమర్యాదల నెరిగిన పండితుడును, ధర్మాత్ముడునగు పండిత రదామోహనమాలావ్యాసరు, అస్పృశ్యత ఎంత స్వరలో దొలగిన నంత మేలని భావించుచున్నారు. అరువానూరు నిమ్మజాతుల కష్టములను తొలగింపవీరు సమకట్టియున్నారు. కవిత్రమగు కాశీనగరమున సమావేశమయిన హిందూమహాసభలో, పండితులనేకలు గూడి అస్పృశ్యతా నివారణా వ్యవస్థలను గుర్తించిరి. ధర్మ నిర్ణయ సమయమున దెంచినపుడు, ఇట్టిసమర్థులు నమముగట్టుట యుక్తమే గద. దేశ సేవకొరకును, సంఘ సేవకొరకును తమ సర్వస్వము నర్పించిన వివేకానంద, గోఖలే, లజపతిరాయి, శ్రీధానంద, మన్నగు నాయకులందరును పంచమోద్ధరణావ్యవస్థలను గుర్తించిరి. దీనిని గుర్తించని ప్రముఖుడే లేడనిన సత్యయోక్తి గానెరదు. గాంధీమహాత్ముడి విషయమై దేశమున ప్రచండ చలనము గలిగించెను. మహాత్ముల సంకల్పమెన్నడును వృథగానెరదు. నిమ్మజాతులలో నాత్మజ్ఞానము గుడిరినది. వీరిలో గలిగిన వికాశము బైకిరాకుండజేయుట కెవ్వరికిని సాధ్యపడదు. అట్టితరి, ఉన్నతజాతులవారు, తమ సోదరుల కనేక శత్రుబుములనుండియు జరుగుచున్న అన్యాయమును తొలగింప బూనుకొనుట ధర్మము. ఇందుమూల మాన, హిందూసంఘము అపూర్వశక్తిని నూతన తేజోబలములను సంపాదించగలదు. ఉన్నతజాతుల వారింకను వెంకటముండ్రుచో, నిమ్మజాతుల సత్త్వాగ్రహణక్రియే, వారిని తప్పక పునరుద్ధరింప గలదు.

లేబరు ప్రభుత్వపు అవజయము
 లేబరు ప్రభుత్వమువారు మొన్నటిదినము రెండుమార్లు ఓటమిగాంచిరి. ప్రజల కేయయిన లాభముజేయుటకు లేబరుపక్షమువారు దలపెట్టుచో, కన్నరైటిపులే గాక లిబరల్ పక్షమువారు గూడ అడ్డుపడుచుందురు. లిబరల్ లేబరుసంయోగము తుదకు మెడ కురిత్రాడయినది. ఎంతకాల మని లేబరుపక్షము కడలక మెడలక యూరకుండ గలదు? బీదలనక్రమముగ ఇండ్లనుండి వెడలగొట్టు

ట, ఇంగ్లండు లో నా చార మయినది. బీదల కష్టములను నివారించుట కొకచట్టమును ప్రవేశపెట్టగ, లిబరల్ పక్షమువారు దురు దిరిగిరి. పోసి యజమానుల కిబ్బంది గలాగ కుండ, స్థానికసంఘముల బాధ్యతను పెంపు జేయుచు సవరణ దేగ, ఆ సవరణ సయితము లిబరల్ పక్షమువారికి రుచింపకబోయెను. తుట్టతుదకు చట్ట మసలే నిరాకరింపబడెను. ఇంత మాత్రముచే, తాము రాజీనామా నియమి. మా క్ష నాల్గు గారెలిపినన, ఎంతకాలమని వీరు జరునిభంగి కాలము గడువగలుగుదురు? ఎంతకాలమని తమ వాగ్దానములను ఓరు దిగమిం గుకొన గలరు? మొన్నటిదివసమందే మరియొక తీర్మానసందర్భమున నోడిపోయిరి. లేబరుపక్షమువారికి ముందైనను తమ పలుకుబడిని వృద్ధిజేసికొననెంచుచో, హైందవ సమస్యవంటి మాఖ్యసమస్యను కరిష్కరింప బూను కొనవలయును తమ వెనుకటి వాగ్దానములను చెల్లించ బట్టుదలబాకవలయును. ఈ ప్రయత్న ములో లేబరుపక్షమువారు రోడిపోవచ్చును. కాని, నాగరిక పంచమున వీరిఖ్యాతి విస్తరించును ఇవీరియభిప్రాయ సాధింపని కార్యమును సాధింప బూనినందలకు, వీరికీర్తి ఇనుమడించును. బ్రిటిషు ప్రజలు వీరి స్వాతంత్ర్యరక్షణ ప్రయత్నముల నుగ్ధ డింపకమానరు. అట్టితరి మరలఎన్నికలు జరుగుచో వీరు కామన్సువభలో నత్యధికస్థానముల నాక్రమింపగలరు. మరియొక పక్షము వారియండ శ్రవలసిన సగత్యము దప్పిపోవును. మనస్సు విశాల ముగనుండుచో, హైందవసమస్యను పరిష్కరించుట వీరికి కష్టముగాదు. రుప్యాతో సంధి గుదుర్చు కొనుటకు లేబరుపక్షమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. రుప్యాపతినిధు లీవారమున లండను జేరగలరు. హైందవసమస్య రుప్యాసమస్యకన్న కష్టమయినదిగాదు. లేబరుపక్షమువారి కిట్లు చూస్తూచో, హైందవసమస్యా కరిష్కారమున కాటంక ముండనెరదు.

తారతమ్యము
 హిందూదేశమునందు అశాంతి మిక్కుట ముగనుండి, పంజాబు దేశము బలముగ నున్నతరి, అసహాయోద్యమము విజృంభించుచున్న సమయమున, వేల్పుయువరాజుగారి దేశమును సందర్శించుట భాష్యముగాదనియు, యువరాజుకు తగిన సన్మానము జరుగుట దుర్లభమనియు, భారతీయ ప్రముఖులెంత నేడుకొనినను, వారి కోర్కెలను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు లక్ష్యపెట్టరయిరి. ఎటు ఇయినను తమ పంతమే సాగవలయునని పట్టుబట్టిరి. ఫలిత మే మయ్యెనో ఫాకరులకు చెలిసి యే యున్నది. ఇప్పుడు దక్షిణాఫ్రికాలో నేమి జరిగెనో తిలకింపవచ్చును. వేల్పు యువరాజుగారు దక్షిణాఫ్రికాకు ప్రయాణమగుటకు నిశ్చయించిరి. ఇంతలోనే, నక్కడి పార్లమెంటుసభ రద్దగుండును, మరల ఎన్నికలు జరుగవలసి వచ్చుటయు తలస్థించెను. ఈ సందర్భములలో వేల్పు యువరాజుగారు దక్షిణాఫ్రికాకు విచ్చేసిన అనుకూలముగనుండదని, ప్రభుత్వమువారు నాటికి చెలియజేసిరి. అందుచే యువరాజుపర్యటన మాగిపోయెను. ఇందుల కెవరును ఆక్షేపింపరని దలచెదము. హిందూదేశ మిట్టి కోర్కెనే వెనుక కొరినపుడు, ఎందరో నిందించిరి. ఇటుల గోరిన వానిని రాజద్రోహులని నిరసించిరి. ప్రభుత్వాగ్రహమునకు, నాయకులెందరో గురియయిరి. స్వతంత్రదేశములకును పరాధీన దేశములకును కరిసితులలో నెంత తారతమ్యముండునో ఇందుమూలమున గ్రహింపవచ్చును.

దక్షిణాఫ్రికా: క్రొత్తఎన్నికలు
 ఈమధ్యజరిగిన ఎన్నికలలో స్వల్పపక్షము వారికి ఓటమిగలుగుటచే, ప్రస్తుతపు పార్లమెంటును రద్దుజేయవలయునని, స్వల్ప సేనాని కోరెను. ఇటుల గోరుటలో, స్వల్పగాడు మరియొక ఎత్తు బన్నుచున్నటుల తెలియుచున్నది. త్వరితముగ నన్ని కలజరిపి, ప్రతికూలపక్షము తిన్నగబలపడకముందే తాము అఖండవిజయముబడసి, సిరముగ పాదుకొనవలయునని, స్వల్పగాడు తలపెట్టుచున్నారట. స్వల్పగాడి యుద్దేశ్యమేమయినను, భారతీయులంతగ పాటింప నక్కరలేదు. స్వల్పపక్షమువారయినను, ప్రతికూలపక్షమును జాలీయపక్షమువారయినను, భారతీయులను పీడించుటయందు దిట్టలనుటకు సందియములేదు. ఈ విషయమున ఉభయములు ఆహమహమి కను వహించుచున్నారు. పార్లమెంటు సభ యంతయు దుటచే గూడములచట్టముగూడ దీనితో సంత మొందగలదు. కాని, పార్లమెంటుసభ మరల గూడినపిమ్మట, దీనిని మరల ప్రవేశపెట్టక మానరు. అందుచే భారతీయులకష్టము అంత మొందునని సంతసించుట కెంతమాత్ర మవకాశము లేదు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యశాల

బెంగళూరులో బ్రాంచి ఆఫీసు స్థాపించుట
 బెంగళూరునక పురపాలకసంఘాధ్యక్షుడు బి. కె. గరుడాచారిగారి ఆధ్యక్షతక్రింద ఆదివారమునాడు బెంగళూరులో ఆంధ్రఆయుర్వేద వైద్యశాలయొక్క కాళాకార్యాలయము శేరకబడెను.
 డా. లక్ష్మీపతి, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం. అతిథులను పత్రికించి అధక్షుని ప్రారంభ కార్యమునకు గడంగుమని కోరుచు యారీతిగా శుభవ్యవించిరి.
 మారనసంవత్సర ప్రారంభదినమున మాకార్యాలయము యొక్క కాళాలయమున తెరువనిగోరుచు మీయెడుట సుపవ్యసంప వసకాశము లభించినందుకు సంతసించుచున్నాడను. మాయోషధులు యంతరూపమువరకు చచ్చి యారాత్తమువారి కుపయోగపడునను నుదేశముతో నీకార్యాలయము నిర్మింప స్థాపించుచున్నాము.
 దేశీయఔషధుల నన్నిటిని ప్రోద్బల మొనగు దేశీయ సంస్థానము యీ మైసూరురాష్ట్రము ఆయుర్వేదాభివృద్ధిగూడ సహజపడునని తలంచెదను. ఇచ్చునవృద్ధిలో ఆయుర్వేదము లగు ఓషధులు గలవు. అవన్నియు ఉపయోగపడి ఘనవిఫలములుగా తయారగునట్లు ఒక కార్యకారము యిచ్చుట స్థాపింప తలెనని నేను గోరెదను.
 గరుడాచారిగారి దీవనల గైకొని నేదీకార్యస్థానమున ఇచ్చట స్థాపించుచున్నాము. ప్రారంభమునుండియు మావైద్యాలయము అభివృద్ధిచూర్చుచున్నది. మొదటి మా జేడ్డలో రు. 50,000, 90,000; రెండవది ఖర్చయింపబడెను. ఇట్లు మూడవది ముందుటచేతనే మేము చెన్నరాష్ట్రమునందు సుమారు నూరు ఏజెన్సీల యెల్లము జేరు గలిగితిమి.
 స్థానికసంఘములు ఉచిత వైద్యాలయములను స్థాపించి మేము చేయుకార్యమును గోరించుచున్నది. నూతనవైద్యాలయములకు వైద్యుల పురమగుచున్నాడు. గావున మావైద్యకళాశాలయందు నూతనవైద్యులకు ఆయుర్వేదము పరిశీలించి ప్రోత్సహించుచున్నాము. ఇప్పుడు 70 మంది విద్యార్థులుగలరు. ఇప్పుడు గావలసిన దేవన ఆయుర్వేద వైద్యులకు మీసంజీ మహాన భావుల ప్రోత్సాహము గావలసియున్నది. మీరెల్ల రీపథక విచ్చేయుటయే మాసానుభూతి చెలువుచున్నది.
 డాక్టరుగారి కాళాలయము స్థాపించుటకు పింఛనీయం దున్న జిల్లా జడ్జి ఎఫ్. టి. గోపాలియంగారు, టి. సి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు, ఆయుర్వేదవైద్యులు బాలయ్యకాయుడు, కేవలయ్యగారు సహాయపడిరి.
 అధ్యక్షుడు తాను ఆయుర్వేదమునం దెక్కువకుభిరుచి గలవాడని తెలిపి, డా. శ్రీ పండిత డి. గోపాలాచారిగారి తదంతరము కళాశాలబాధ్యతను వహించి బాగుగ జరుపుచున్నందుకు లక్ష్మీపతిగారిని కొనియాడిరి.
 తాంబూలసమర్పణముతో సభ ముగిసెను.
 ఆయుర్వేదభూషణ కె. శాశివర్ణం, ముద్రాను కళాశాల చట్టప్రకారము కాళావైద్యాలయమునకు దుండను.

[illegible]

శ్రీలవణానంద స్వామి ఉపన్యాసము

మహాజననభామంజరమున జరిగినది

టి. వి. శేషగిరియ్యగారి అధ్యక్షతకరింద మహాజన సభాధ్యక్షమున జరిగిన బహిరంగసభలో స్వామి ఉత్తేజ మగు నుపన్యాసము నొసగెను.

“25 ఏడై క్రితము స్వామి చెన్నపురికి వచ్చి తిరువళి క్కేటి సారస్వత సంఘమందిరమున ప్రబోధకవిత్వము నూర్చి ఉపన్యాసించి యుండిరి. అప్పుడు నేనా సంఘమునకు కావ్యధర్మగా నుండుటచే అప్పటినుండియు నేను వారి సేవకును, విమృశక ధర్మిగా భూరతికాననభయ జగితప్రదైల స్వామి అచటికి వచ్చి కాననభయముల అణచిదక చికిత్సా విశేషమును బోధించుచుండుటగూడ నేనెఱుగుదు”నని అభ్యుక్తుడు నడిచెను.

“ఒక దేశమునను ఒక దొరతనముగలది నుండువారంద రొకవారి యశుబుడరు. భౌతిక మానసి కాధ్యాత్మిక పుంబు భమగు వ్యాధు లెవ్వియును లేనివా రాలోగ్యులగుట అవలదు యు. సంస్కృతిని గలిగి కర్మబోధేతులై యుండువారు సౌఖ్య వంతు అనబడుదురు.

నేను సన్యాసిగాని సర్వసమర్థుడు గలిగి యుండుట యే ధర్మమైనను వాటియందలి క్రిమిలకు బాటుకాను. వాటింక ను రాస్తాభిమానమే లోలకతను నేను మహారాష్ట్రదను.

బొంబాయిలో గోదావరిని లేజపాటు ప్రాంతములలో మొదట కేరళ మహాజనసభ నేర్పించిన వాటిల్లొత్తి యంతయు నే కేరళుచునేయుంటిని. నేను వైద్యకాఖ్యలో చేసినవాడే నగుటచే వ్యాధివాదులు మున్నగువారివలె దేశసంచేయుటకు నా కవకాళము లేకపోయినది. రెండవసారి బొంబాయిలోకేరళ మహాజనసభ జరిగినపుడు కలెట్రీలల నేర్పగుటలలో నేను చాల వనిచేసితిని ఉత్సవమును తగ్గించి నిమిత్తము చాలసభ లకు వెళ్లితిని రాజకీయములు అధికములను రెండును వాటియందలి రధావ్యయముగాననన రెండిని సమముగా పోషించవలెనని బొంబాయి జరికామికి మహాసభాధ్యక్షుడగు శ్రీ దోలబుతా తాగాతును శ్రీ పెట్టిలు బహంగిగుగాననుగూడనుడివిరి. వాటి య రధమనకు వాలుగు గుర్రములును యద్దకు సారథులునుండే కలెట్ర, మరలను మొదటి జరి రాజ్యరక్షిణి. ధర్మము రెండవది, శ్రద్ధ భారము మొదటి జరివైన నేమను. రెండవ జరి మొదటి దానిలో సమముగా పాగుచుండును. మొదటిజరికు సారథి భగవంతుడు. రెండవదికు సారథి రాజు. ఈ సారథుల వైఖ్యమును నమ్మి ప్రజలు ధర్మార్థులై మాయగా అలంబించుచున్నారు. సారథులు జగములను దేవులనుచే యావాలగు అర్హులను నిరంకరత్వముతో వెలరేపాగె. అరితిగా ప్రజలను యాపు మాపసాగెను వైద్యమున వైతానుకు (వీరును సారాయులచ్చి అదివ్యావధును అణచిదకమును మూడో) యుటచే వ్యాధులు అను అకాలమరణములను దేశమున చాల ప్రబలిసి. మరలను ప్రజలందరును సమానులగు భారము మానె అంటరాని వారిని, చెప్పరానివారిని, చేరరాని వారిని కొందరిని బహిష్కరించు సాగిరి పురోహితులు వచ్చి దేశీయులలో కొందరిని వంచముల చేసిరి. వానధరితమే మి కి విదేశీయులలో భారతీయులందరినిగూడ వంచములచేత మాయచున్నారు. మనదేశమున స్థితియుజాతులగు వంచములు మాత్రమేకాదు. కిరి కొట్లలోను సగముమంది నిమృతాతులేకారి నందు సద్ధించిన గాని వాటియందలివలయు లభించు గొప్ప యంటి ఘోషాస్త్రీయును కిడివాటివంచమును ఒక్కనీతిలో నేయున్నారు. స్త్రీలకు పురుషులలో సమానమాత్తుల నొసగ కలెట్ర. వైద్యులు లజమునకును పురోహితులు ప్రేమానకు స్వీకృతులను (ప్రాధాన్య మొసగి సంస్కరించవలెను దాద్ర్య వ్యాధివీకులకు సహకారమే) కొలెట్రమను ఉత్తమును నొసగధను అపుటపోటి అంతరించును. ప్రతివా రిని సరిగా అన్వేషిస్తూ అలభించును. అది యేలీనలకు ఉత్తమమైనది సహకార మేమరము కాగలదు. మీరు బ్రతుకుదు ఇతరులకు గూడ బ్రతునిండు ఇందుల కెల్లవారును ధర్మములను సార్వభౌమ మొనరింపక కప్పుదు. బోలి విత్త కర్మము, కర్మభువర్తమును గూడ సహకారధర్మమనకే అంగీకరించును. పోటి జుడరి మర్మరములన నీ యిది అన్నియు నేర్పడినది సామ్యత్వదేశములయందలిపుడు కలిగిన దురదృశియే కారణము.

ప్రభుత్వోద్యోగులకు దేశములు ప్రజలనులే లభించు చున్నదిగానవారు ప్రజలట్లు సానుభూతిని కలిగియుండవలెను. వైదము రాజు అను నీసారథుల నిద్దరిని నింతరము కాపాడు

జయటో సత్యాగ్రహము

మూడవజరనుగూడ అత్యుత్సాహము

మూడవసారివీజర 7 వ లేదీ జయటో చేసినది. వాటి ముందుకు వెళ్లగూడనని ఉద్యోగులు విప్లిరి. వాటి వెళ్లక మాన మనిరి. అంతట వారిందరిని (500 మంది) అరెస్టుచేసిరి. అంత యెను కారణముగా జరిగినది. (అ. వె.)

సర్దారు మంగళసేంగుగారి ప్రకటనము

జయటో సత్యాగ్రహమునకు నాభాగ్యత్యాగ్రహమున కు ను ఎట్టి కలంబంధమును లేదు. జయటోలో అఖండపాఠమును జరుపుకొన్నను నిజపురోహితులే జయటోసత్యాగ్రహము (ప్రారంభింపబడిన. అకాలిల యుద్ధమును మరలవిషయకమే యొక వాటియందలి సుబంధించియే యున్నది. ఇది వాటియొక్కయునును చాల సహకారి యొ యున్నది. నిట్లు చాలయిట్లుచుటకు పాలగుచున్నాడు. వార తనమానవ మైతిని కొరగా నిట్లు నిరూపించుచున్నారను వార్త సరిగాను. గౌరవమునకు లోటులగుని పద్ధతిని సహధానునకు నిట్లు నిర్దమగా నున్నారని అభిలభిత కాం గ్రహుసంఘసభ్యుడును (కానాననీట్లు సంఘాధ్యక్షుడును గర్హ ఉమంగళసేంగు గారు తెలిసిరి. (అ. వె.)

ఒక గజ దొంగ

పోలీసువారిని కత్తితో పోషించి తప్పించుకొనిపోవుట

ధర్మి 9 ఏప్రిలు:— ముగ్ధునిద్ద గజదొంగమును రహతు ధర్మియు దుండెనని ఆయానీ గనుగొని, ఆ గా పోలీసువాని ధర్మినివచ్చి వెంకి వెంకి కువకు ముట్టించిఉంచు ఒక గృహమున గాకిని పట్టుకొనిరి. అప్పుడు ఇకపక్షములవారికి తీవ్రముగ పోరాటము జరిగెను. అందు రహతు పోలీసువాని మించెను. పోలీసునవలీన్ ముక్తరగు రహిభాగ గాని, ఇతరులు కాక్టేన్యులను కటారితో పోడిరి తప్పించి కొని పారిపోయెను. గాంజడిన పోలీసువారు వైద్యులలో నున్నార. రహతు అరెస్టును పిలుచు అపోక నొసగినవారి గొప్ప ఒమహునకు (కలెట్రమడెను. (అ. వె.)

శ్రీ అత్తగూడరు నడిచునుగూడ భారతకాననభా వ్యామధుగ నిజమింకడెరి. (అ. వె.)

యందలెను. వా (ద్దరింతునుగూడ చాలభగవ్యముగా కాక తప్పదు. గాని దానికి వెంటిజురాకు. వారు లేకున్న సంతయు సర్వమే కలుగును. వా రాపత్రావములం దద్దుగాగా పని చేసెదను. నిరంకురోద్యోగుల అకరాధముల ఫలితములను వీరిద్దరే అనుభవించెదరు.

ప్రస్తుతము ప్రజలకు భౌతికముగను మానసికముగనుగూడ మోటు కలిగినది. సారాయని విదవాడి ఉత్పన్నిటిని వాడకలెట్ర అగవరములవా రహంభాతమును విదవాడి అంత్యము వాడనింప వలెను. సర్వసమర్థులకు నెలకొల్పవలెను.

“నేను ప్రజలలో పుట్టితిని, ప్రజలు నన్ను మెంచిరి, ప్రజలకొరకే ప్రాణముల నర్పించెదను.”

అని చార్లెస్ బ్రాడ్లాగాడు నెడకు నోకసారి బొంబాయిలో నుపన్యాసించుచు నడిచిన వాక్యత్రయమును వాచ్చురయభల మాన వాటుకొనిపోయినది. బ్రాడ్లాగాడు వా వీడుని కొందరు నింపించి గాని తనకంటె సగ్గరయర వైభక్తి కలవా రెవ్వరును లేరని అతడు బొంబాయిలో నోకసారి నిర్ధారణగా నుడిచెను. పోహావీతులకు యిది తడి పండుము పెట్టలేదనియే వారు బ్రాడ్లా వా వీడుని నిరసించిరి. ఒకవారి ముఠయువారిని సభ కారము చేరింప గూడదని బ్రాడ్లాగారి వాదము. అదిదే నిజముగ జగర్తుడు. అని విశేషముగా రెండు యుక్తములు.

ఈవై మూడువాక్యములే ప్రపంచమును లండెరిని వాటియ ముగ్ధముగా నేర్పడవలెను. అపుడే ప్రపంచమున సౌఖ్యము నెలకొనును. ప్రతియ్యక్తియును క్రిందిన ముడయును నీమగ్ధమును గానముచేసిన ప్రపంచ మంతయు కు మారిపోగలదు. అని స్వామి నుడిచెను.

అభ్యుత్తుడు స్వామికి వ దనచు లభించెను. ఉత్పన్నైన్య డింక యెట్లదముగ మరలపోచేయ నని నే ననుకొనలేను. అని అతడెనెను.

వై వాక్యములను నీర్మల బాడకులేది నిలిచి చున్నార న్మరింపవలె నని స్వామి కొంగా సభ్యులందరటుల చేసిరి. (ఒక విలేఖ.)

విల్లింగుననుప్రభునకు రాజ్యరతినిధి తిరిగివార్త

తేదీదూను ఏప్రిలు 7:—నిన్నటిదినమున కాల్వరతినిధి మద్రాసుగవర్నరుకు తొలిదినంజేతము రంపెను.

“మీరు భారతదేశమునండి నెడలను వాట విరారకత్త ముగనున్నది. మీరు మొదట బొంబయి నుండును తరువాత మద్రాసుండును కాల్వీయగవర్నరుగనుండి 11 వత్సరములు భారతదేశమున (కానాననయందు గడవెరిరి. ఇటీవల నేను కాల్వరతి నిధిగ విచ్చినతరువాత, మీ కార్యనిర్వహణమును ఎక్కువ కాను చుంటిని. ఈసందర్భమున, మీరు భర్మమును నిర్వహించుటయందు అనుసరించు అధ్యయములను సరిగ గమనించి అభిగండింతుగలిగితిరి. చాల కాజీయోజేతప్రారంభములను, కీర్తనములను నగి మగ్ధితు తెన్నియో మి మొదలొక్కెను. అట్టి కీర్తనవర్ధకు తెన్నియు మీరై కర్మము నొకించుగయె చెలింపవలెనుగాలపోయెను. మీ యందు గాననకు నాంజలములను తిరలల మత్సరముగ ను అయ్యెను. ఈ కీర్తనములను మీ నాయకత్వ భాగ్యము లభించుట మద్రాసుకాల్వరతియొక్క యద్దమును. మీ యభి కారకాలము నందంతను మీరు భారతకాల్వరతియద్దమును. మొద సానుభూతిని గవర్నరిరి. సంస్కరణ సర్వసామయ విధానము నందు మీరెవ్వరును తక్కుమార్తమును క్రిందకొరె. సంస్కరణల యాదర్శుత్వమున ముంచుటజనుటకు మీరందరమును కని చేయుచు నేయుంటిరి. భారతదేశమునకు లాభ మొనర్చుటయే మీ వ్యావయాంక కాళమునందలి గొర్కెగ నుంచుకొంటిరి. మీ నేను మద్రాసుప్రజలు కృజ్జితతో భాగ ముంచుకొనెదను.

మీరీదేశమునను 11 వత్సరములలో విల్లింగుడను క్రిత్తి మీ కార్యములందు అధికముగ పాల్గొనుచు స్వాగృహిత్ ముగ (కానాననయందు భర్మకార్యరతుల గౌరవమునకు పాత మయ్యెను.

మీరును విల్లింగుడను(కర్మిరిని, నుఖకవమకు ప్రయాణము గలుగుగాక యిని గొతుచున్నాను. (అ. వె.)

అన్నప్రదానము

వికాఖవట్టుం అనకాపల్లి తాలూకా మనగపాళలో గోరుల వకవ్యాం (కేష్టిగారు కంవర్కరాదికొను 400 మంది బీడులకు అన్నప్రదానము కడుచేతుకొ కేరళివారు. కరకాత్రి నెలకొట అదివారాంజనాయుడుగానిసహాయుచే భాగక రముజరిగినది. వీరికి భగవంతుడు ఆయువారోగ్యభివృద్ధి నిచ్చు గాక. (విలేఖి)

భారతవిశ్వవిద్యాలయముల సమావేశము

సిద్ధా ఏప్రిలు 8:—భారత విశ్వవిద్యాలయముల సమావేశము మేసెల 1 వ లేదీ సిద్ధాలో జరుగును. ఆసందర్భమున రాజ్యరతినిధిగారు ప్రారంభోత్సవ వ్యాసము నొసర్చెదరు. ప్రతి విశ్వవిద్యాలయము నుండియు విద్యుగురు ప్రతినిధుల చొస రావచ్చును. (1) అంగ్లదేశములో విశ్వవిద్యాలయములలోనికి అందు ముఖ్యముగ కేరళిది అన్వేష్యు విద్యాలయముల లోనికి భారతీయ విద్యార్థుల కేర్వ కొను వరతులు (2) విద్యార్థుల నిలవసంఘమునకు బయలు విశ్వవిద్యాలయంనుము కేర్వములు (3) రిసర్చి పనియందు వివిధ విశ్వ విద్యాలయములు అన్వేష్యువకారముతో పనిచేయుట మొదల గు విషయముల సమావేశమున కర్పించబడును. అ. వె.)

నా భామ హారాణి ధనమును సరిగా నియంతుండుట

రాజ్యమునండి లోలగింతులదిన మహారాజాగరికల్లిగారికి యిది వరకు భోజనాదికములకువ్యయము కియ్యబడుచుండెన భనమును (ప్రభుత్వోద్యోగి చాలాగించినాడు మహారాజాగారికి చాల యిట్లుండి కలుచున్నదని భోమజీసంఘమువారు కలెట్రరిని 1924 ఏప్రిల 16 వ లేదీని లావలొయలో అంతి క్రితిలో క్రిటింపబడిన. అదిసరికాదనియె నిపుడు వెనుకటికొ నాచ్యుధనముగ మహారాజాగారి కిచ్చుచున్నారనియె తెలియు చున్నది. (అ. వె.)

మద్యపరగణాల కొనసరఫ

జూలై నెలలో రద్దుజేయబడు చిహ్నములు
నాగపురము, 9 ఏప్రిలు మధ్యకరగనాల గవర్నరు ఇటీవల యొనుమానుం దొసిన యంతవ్యాసములకోణేని అట్టి వాడగా పోనిక కాననభయ రద్దుజేసి వాను నెలలోనొక్కొక్క నెలలోకో క్రిత ఎన్నికల బయటపట్టు పోయెనున్నదని మహారాష్ట్రక్రితి నూనించుచున్నది. అట్లు బయటపడెట కర్మరాజ్య కక్షమువారింక నెట్లకగా బయటపడవెనది (జలల నిర్మతి) గొతుచున్నది. అ. వె.)

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము-బంధరు

30-3-1924 తేదీని పామర్రులో గొట్టెపాటి బ్రహ్మయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన యీ జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ సాధారణసమావేశములో యీ సంవత్సరము జరుగబోవు రాష్ట్రీయ జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘముల సభ్యుల యెన్ని కలనుగించి యెన్నికనిబంధనలు తయారుచేయుట కేర్పడిన ఉపసంఘమువారి విషయము.

ఇదివరలో ప్రతి రివిన్యూఫిర్కా తరఫునను, పదివేలకు మించిన జనాభా గలిగిన ప్రతిపట్టణమునుండినను అయిదుగురు ప్రతినిధులు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులుగా నెన్నుకొనబడుచుంటిరి.

దాదాపు 30, 40 గ్రామములుగల ఫిర్కా యెన్ని కలు యేయొకనోటనో జరిపినవో ఎన్ని జరిపిన ప్రదేశమునుండియో వచ్చుమంది సభ్యులు వచ్చుట తటస్థించుచున్నందున, ఫిర్కా అన్ని మూలనుండి జిల్లా సంఘమునకు సభ్యులు వచ్చుట తటస్థించవలెనను ఆ అయిదుగు రయినను తాము ఫిర్కా ప్రతి నిధులై నందున ఫిర్కాలో ప్రబోధం వగైరా బాధ్యత వున్నది మీద కలిగియుండుటచేత తగినపని ప్రబోధములు జరుగుట లేదని అనుభవము మూలముగా తెలిసికొనుటచేతను.

ఈ సంవత్సరమునుండి సదరు ఫిర్కా అయిదు సర్కిలులుగా విభజించి సర్కిలుకు ఒకరు చొప్పున ప్రాతినిధ్యము వహించుట కేర్పాట్లు జరిపినవో తనసర్కిలులో చేయవలసిన పనుల బాధ్యత ఒక్కనిమీదనే యుండును గాన సదరు విభజనముగా ఎన్నికలు జరుగుటకు నిర్ధారణ చేయవలెనను యీ క్రింది యెన్నిక నిబంధనలు యేర్పాటు చేయడ మైనది.

(1) సర్కిలు తరఫున ప్రాతినిధ్యము వహింప దలచిన వారు సడత సర్కిలులోగాని సదరు సర్కిల్ చేరిన ఫిర్కాలోగాని నివసించువారై యుండవలెను. అయితే సదరు ఫిర్కాలో నివసించువా రెవరను అభ్యర్థించినవో సదరు సర్కిలుగల తాలూకా నివాసస్థునిభ్య అర్హిగా అంగీకరించి యెన్నికలు జరుపవచ్చును.

(2) సదరు అభ్యర్థి సదరు తాలూకాలో నూతనముగా అధమము మూడు గ్రామకాంగ్రెసుసంఘము లైనను స్థాపించిన వారైగా నుండవలెను.

(3) పట్టణ కాంగ్రెసునుండి జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులుగా యెన్నుకొనబడగోరు ప్రతివారును అధమము ముప్పదిమంది సభ్యులైనను నూతనముగా చేర్చవలెను.

(4) సర్కిలు తరఫున అభ్యర్థించువారు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే నిర్ధారణ చేయబడిన తేదీలోగా యీ క్రింది ఘాతమును పూర్తిచేసి జిల్లా సంఘమునకు రిజిస్టరు టపా మూలమునగాని తాను స్వయముగాగాని తన్ను ప్రబోధ, పెంకండుజేయువారివలనగాని చేర్చవలెను.

(5) పేరు, తండ్రిపేరు, చిరునామా, (1) యేగ్రామ సంఘసభ్యుడు, (3) సర్కిల్, ఫిర్కా, తాలూకా, (4) వయస్సు, (5) కలయ, మతము, వృత్తి, (6) యేసర్కిలు తరఫున, (2) యేగ్రామ సంఘములో సభ్యుడో ఆ కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు.

(6) ప్రబోధ చేయువారు, (2) పెంకండుజేయువారు.

(7) దరఖాస్తుచేయుటకు నిర్ధారణ చేయబడిన తేదీ అయినతర్వాత అయిదురోజులలోగా అభ్యర్థకుడును కార్యదర్శు లిద్దరును కలిసి దరఖాస్తుఘాతములను పరిశీలించి దరఖాస్తుదాత గ్రామ లేక పట్టణకాంగ్రెసు సంఘసభ్యుడు కాకపోయినను సదరు సర్కిల్, పట్టణ, ఫిర్కాగాని అధమము తాలూకాలో గాని నివాసస్థుడు కాకపోయినను సదరు అభ్యర్థిత్వము ఉపపాదించువారును, ఆపాదించువారును గ్రామపట్టణసంఘ సభ్యులు కాకపోయినను అట్టివారిని అభ్యర్థిగా అంగీకరించక ప్రోహితేసి అభ్యర్థిగా నిర్ధారణచేయువదనివారి జిఖరుజాబితా ప్రచురింపవలెను. అట్లు ప్రోహితేయబడినవారికి నిరాకరించుటకు కారణములసహా తెలుపవలెను.

(8) నిరాకరింపబడిన దరఖాస్తుదారులు వైఖావితాను ప్రకటింపబడిన పదిరోజులలోగా జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘమువారికి అప్పిలు చేసికొనవలెను. అట్టితేదీతరువాత అయిన అట్టివాళ్లుగా నెన్నుకొనబడుదురు.

(9) ఈ అప్పిల్ చేయుటకుగాను నిర్ధారణ చేయబడిన తర్వాత అయిదురోజులలోగా విచారణ సర్పి అభ్యర్థుల ఆఖరు జాబితాజిల్లాసంఘమువారిచే ప్రచురింపబడును.

(10) ఈ ఆఖరుజాబితా ప్రచురింపబడినతర్వాత జిల్లా యందంతటను గ్రామకాంగ్రెసు సంఘములున్న ప్రతిగ్రామము నను నిర్ధారణచేయుబడినట్టి తేదీని యెన్నికలు జరుగును.

(11) ఈయెన్నిక తేదీకి పూర్వము ఖచితముగా ఒక నెలరోజులులోపుననే జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘముల పట్టికలు వాగ్దావంతు చందాధనముసహా జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యస్థానమునకుపంపవలెను. అట్టి పట్టికలోనివారుమాత్రమే అభ్యర్థించుటకునుసభ్యులు నియ్యటకును హక్కుకలిగి వుండురు.

(12) సదరుసభ్యులపేర్లును సర్కిలువారిగా జిల్లాసంఘమువారు ప్రకటింపవలెను.

(13) అభ్యర్థుల ఆఖరుజాబితా తయారు చేయబడిన తర్వాత సర్కిలువారిగా అభ్యర్థులపేర్లు బాటోపేపర్సు గల కాగితములు పంపవలెను.

ఈపేపర్ల రెండవవైపున (1) ఎన్నికదారు సంకతము లేక నిశాని (2) చిరునామా (3) యేసంఘములో సభ్యుడు (4) యెన్నిక వుద్యోగిసంతకము.

(14) ప్రతియెన్నిక ఉద్యోగియు అభ్యర్థుగా నుండక, యేతాలూకా వాస్తవ్యుడైనను జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘ అభ్యర్థుని చే నియమింపబడవలెను. ఈయద్యోగి అభ్యర్థునిచే నిర్ధారణ చేయబడిన తేదీని నిర్ధారణచేయబడిన ఫలమునవుదయం 2 మొదలు 10 గంటలవరకును సాయంకాలము 1 మొదలు 6 వరకును సభ్యులు లభింపుకొనవలెను. ద సభ్యులు దా రు స్వవస్తూరిలో సభ్యులి కాగితమునై సభ్యులిగుర్తు వేయవలెను. నిశానిదారుని అభిప్రాయము ఎన్నికయద్యోగి తెలిసికొని అయినచెప్పినవారికి తాను సమ్మతిగుర్తువెట్టి ఆయనచే నిశానివెట్టించి తాను గుర్తువెట్టినటుల రిమార్కువ్రాసి సంతకము చేయవలెను.

(15) నియమితమైనసభ్యులుకంటె హెచ్చుసభ్యులు గుర్తువెట్టబడిన సభ్యులులవత్తము చెల్లతగనిదిగా నిర్ధారణ చేయబడును.

(16) ఎన్నికసమయములో యెన్నికప్రదేశములో అభ్యర్థుని ప్రతినిధిగాని తనస్థానముమాపించి వారు మాచుచుండ గనే నిశానిదారు సభ్యులులను తాను గుర్తువెట్టవలెను.

ఎన్నికలైన తరువాత వాడబడిన యెన్నికప్రత్యములు, వాడబడిన ఎన్నికప్రత్యములను నివరములో రిపోర్టువ్రాసి పోలింగు వుద్యోగి సంతకముచేసి (అభ్యర్థునియొక్కగాని వారి యేజంట్ల యొక్కగాని సమక్షమున) స్వీక్షుచేసి ఎన్నిక పూర్తిఅయిన మరు నిమిషముననే పోస్టువ్యారా జిల్లాకాంగ్రెసుఅధీనుకు పంపవలెను. సదరు స్వీక్షుకవర్తనై సదరు యేజంట్లయొక్క సంతకములు చేయించవలెను.

“ఫీల్డింగ్” ప్రసిద్ధి కెక్కిన న్యూట్రెపు కోల్డ్ వేపరైజరు

క్విక్ స్టార్టింగు శమిడికల్ క్రూడు ఆయిలు యింజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

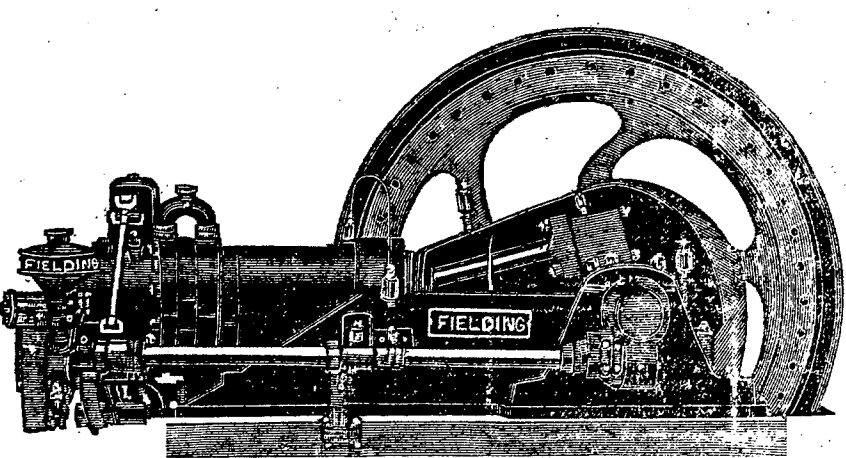
ఈ ఏప్రిల్

1 తేది నుంచి

ధరలు

యింకను

తగ్గించబడినవి.

సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపరైజరు చల్లని స్థితిలో నుండిగనే పూర్తి కాగల ఈ యింజనులను కొనుటవల్ల అనేకలాభములను పొందవచ్చును.

ఈ యింజనులకు క్రూడు ఆయిలు ఖర్చు, సాధారణమైన క్రూడు ఆయిలు యింజనులకు అయ్యే ఖర్చులో సుమారు సగముమాత్రమే అవును.

అన్ని నైజాలు యెక్కువన్న స్థానంలో నుంచబడును.

Telegrams: — MACHINISTS మీకు కావలసిన సైజులకు ఆలస్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

Sole Agents: D. L. Sastry & Co.,
12, Thambu Chetty Street, MADRAS.

Post Box No. 203

జాబులు

బందరుపట్టణ కాంగ్రెసుసంఘ ఎన్నికలు

1924 సంవత్సరపు బందరుపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘ కార్య నిర్వాహకాధ్యక్షుల ఎన్నికలు ఏప్రిల్ 19 వ తేదీ సాయంత్రము 5.00-5.30 గంటల బందరు పురమందిరమున జరుగును. కాన తులనాధ్యక్షులను కాంగ్రెసు సభ్యులను జేరినవా రందరను జేరదలచినవారందరను ఏకత్వమాచేశమునకు హాజరు కావలయును.

గు. రాఘవశర్మ,

కార్యదర్శి, పట్టణ కాంగ్రెసుసంఘము. బందరు 7-4-24.

గోదావరిమండలసమాకార సంఘసమైక్యము

11-4-24 తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు గోదావరి మండలసమాకారసంఘసమైక్య ఆహ్వానసంఘసభ సమావేశమగును. సభాదేవీల నిర్ణయము విషయమును సభాకార్యనిర్వహణము విషయమును ఉపసంఘముల నేర్పరుతుటకును తీర్మానములు కావించుటకు. కాబట్టి సభ్యులందఱును తల్లిదండ్రుల విశ్వేష ప్రార్థించుచున్నాను.

నరసింహదేవర సత్యనారాయణ,

ఆహ్వాన సంఘకార్యదర్శి

అన్నదానసమాజము-ఉరవకొండ

వైరమానము పురవకొండ గ్రామమున పురారపురవాసుల సహాయమున కొందరి యంత్రులచే 12-3-24 తేదీన స్థాపించబడినది. ప్రతిగురువారము భావనాకావ్యమును వంటి, తరువాతి మర్చియు పనిచేయక తీరినవారికి 200, 250 మందికి ఒకరొక్క అన్నమును యిచ్చుచున్నాడు. ఇతరీతిగా భాగము ౧౦ వరకు జరుగవచ్చును. ఈ ప్రాంతమున గల విశాఖమును ప్రబలి యున్నది. చాలమందినీతిని పొట్టకు వేళకు గంటకుగంటయైనను తేక మలముల మాడుచున్నాడు. ఇటువంటివారికి అన్న దానమును చేసి ప్రాణముల నిలుపుటయే ధర్మములం దుత్తరమయినది. గనుక పురారపురము లగు దేశమును వైరమానమునకు ద్రవ్యము యిచ్చుచు చేసి అన్న దానములందును వీరిలకు అన్నము దొరకునట్లు చేయి ప్రార్థన.

ఉరవకొండ } బి. బండెయ్య
5-4-1924 } కార్యదర్శి.

ఆహ్వానసత్రిక

ఆంధ్రదేశ కళావంతుల సంస్కరణసభ, గుంటూరు ఈసభ గుంటూరు పురమునందు 1924. సంవత్సరం ఏప్రిల్ 19, 20 తేదీలందు (శనివారం, ఆదివారములలో) కావ్యము విషయములలో నెట్టిసంబంధములేక కేవలము సాంఘికముగా జరుపబడును గాన కళావంతులెల్లరు దమబంధపులతో గూడ నిసభకువిచ్చేసి యీసంస్కరణమునకు దోడ్పడ ప్రార్థించును.

సంఘసేవాత్మకులును, బహిష్కరితములును, మోక్షార్థము కలగవలయును గను ఎస్. ఆంజనేయయ్య, బి.వి., బి.ఎల్., గారు ఆగ్రాసాధికత్వము బహించురు.

జె. రాజగోపాలం,

ఆహ్వానసభాధ్యక్షుడు.

శివకరణ కేంద్రసభ

30 తేదీన కళాకార్యాలయమున బహిష్కరిత శ్రీయుత జి. యస్. శర్మ, తులదీపతులగారి యగ్రాసాధికత్వమున జరిగెను. సభానిధినుండి 25 లు కరాహస్యని: హాజరుకులు ఋణమును బహించును. ప్రతివారము ధర్మభిక్షకములు చేయుటచే గు 30 లు సభకు చేరుకొనియున్నది. శివపురమునుండి శివపాతకసమాఖ్యకును కొరింపకారము ఉద్దేశములను ధర్మభిక్షకములకును సంపుటకు తీర్మానించబడినది. శివపురమునుండి శ్రీమాణ్ శేఖరమర్రి నరసి: హా పాతకులు వాసికంపిన యుత్తము జరుగునది, కరసింహముగారి యభిమానము గుర్తించబడినది. బాబ్బిలి శ్రీమాణ్ బి. మార్యనారాయణ కవిగారిలేఖను గంతోపమూర్త్యకముగా భావమును జరుపబడి, యాతనికుల నేరను గుర్తించబడినది. ఇంతో శివపాతక కార్యాలయమును సమగ్రముగా తీర్మానించబడినది.

ఈశ్వరప్ప పాతకులు

కళాకార్యాలయ శివకరణ కార్యాలయము కార్యదర్శి.

విశాఖపట్టణ స్థానిక జాతీయోపసంఘసామాన్య సభ

విశాఖపట్టణ స్థానిక జాతీయోపసంఘ సామాన్యసభ ౧౮౨౪ వ సం. ౨౦౧ మార్చి 3౦ వ తేదీ ఆదివారమునాటి సాయంత్రమున బెనుహాల్ లో సమావేశమయెను. కరపత్రము లలో: బ్రతుకపటచివ్రకారము సభాధ్యక్షులనుగూడ సభ్యులు చేర్చుకొనబడిరి. శ్రీయుత జేవగుప్త భాస్కరరావుగారు ౨౦ మంది సభ్యులను జేర్చిరి. సభాప్రారంభమున శ్రీయుత గరిమెళ్ళ కరహానరసింహంపంతులుగారు దైవభక్తి సమన్వితము లగు శ్లోకములను, పద్యములను జదివెరి. అధ్యక్షులగు శ్రీయుత వసుంధరాపు బుచ్చిసుందరరావు పంతులుగారి ప్రారంభోపన్యాసము జరిగినవిమృత గతసంవత్సరనివేదికను కార్యదర్శి ప్రవేశపెట్టెను. ఆ నివేదిక ఆమోదించబడినది. పిమ్మట నీక్రిందితీర్మాన మధ్యకు లచ్చే బ్రవేశపెట్టబడి సభవారిచే నేకగ్రీవముగ నామోదించబడినది.

“ఖర్చులు జనులవిషయమై ఆడితురగా కలి తె సత్య న్నారాయణగారిని యేర్పాటుచేయదమైనది.”

అటుపిమ్మట ఎన్నికలు ప్రారంభమయెను. అధ్యక్ష పదవికి శ్రీయుత బుచ్చి సుందరరావుగారి నామధేయమును, శ్రీయుత మల్లిమడుగుల బంగారయ్యపంతులుగారి నామధేయమును ఉపపాదించబడగా వారాపదవిని స్వీకరింపరైరి. అందుచే నేకగ్రీవముగ శ్రీయుత మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కార్యదర్శి ఎన్నికలు

శ్రీయుత జేవగుప్త భాస్కరరావుగారి నామధేయము ను లక్ష్మరాజు అప్పారావుగారు రుపపాదించి, దానిని కలి తె సత్య న్నారాయణగారు స్వీకరించెరి. శ్రీయుత సన్నివీరు సత్య కేశవరావుగారి నామధేయమును మల్లిమడుగుల బంగారయ్యపంతులుగారు రుపపాదించి, దానిని విన్నకోట జగన్నాధగుప్తగారు స్వీకరించెరి. రెండునామధేయములు వచ్చియుండుటచేత తేటలు చేయబడినది. కేశవరావుగారికి ౨౪ వోట్లును, భాస్కరరావు గారికి ౨౦ వోట్లును ఒక ఉత్తరాగతమును వచ్చియుండుటచేత సన్నివీరు సత్యకేశవరావుగారిని కార్యదర్శిగ నెన్నుకొనదమైనది.

కోశాధ్యక్షుని యెన్నికలు

శ్రీయుత విన్నకోట జగన్నాధగుప్తగారి చేరును మలి బంగారయ్యపంతులుగారును, అలి రంగనాథస్వామిగారును పరస్పర ఉపపాదించి బలపఱచెరి. శ్రీయుత మంగళగిరి సీతారామయ్యగారిచేరును, కలి తె సత్య న్నారాయణగారును, జేలి భాస్కరరావుగారును పరస్పర ఉపపాదించి స్వీకరించెరి. శ్రీగుప్త గారికి ౨౧ వోట్లును, శ్రీ సీతారామయ్యగారికి ౧౯ వోట్లును వచ్చియుండుటచేత శ్రీగుప్తగారు కోశాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. పిమ్మట కార్యనిర్వాహకసభను వాడనకు ఒక్కరు చొప్పున ఎన్నుకొనుటకు తీర్మానించదమైనది. ఈ తీర్మానము మకార మిక్రింద చేర్చొనబడినవారు కార్యనిర్వాహకసభకు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

వల్లిమడుగుల బంగారయ్యపంతులు - సీతారామస్వామి పెంపెలు
వారు
పులిగెడ్డ సత్యన్నారాయణపంతులుగారు శివాలయంవార్డు
తిరుమల భాస్కరరావునాయుడుగారు అల్లిపురంవార్డు
బిరుసుమహంతి సింహాచలంగారు గోడేవారివార్డు
జేవగుప్త భాస్కరరావుగారు వాల్తేరువార్డు
గరిమెళ్ళ కృష్ణమూర్తిపంతులుగారు చెంగలరావుచేటువార్డు
నడింపల్లి వెంకటస్వామిశ్రేష్ఠిగారు మార్కట్టవార్డు
అద్దేపల్లి నాగరాజుగారు కొటవార్డు
లక్ష్మరాజు అప్పలస్వామినాయుడుగారు మహారాణిచేటువార్డు
పెండేల సత్రయ్యగారు కార్తికలపక్షమున
మన్నీ హన్మ అహమ్మద్ సా హెబుగారు మహమ్మదీయలపక్షమున
పేతు మిరాన్ సా హెబుగారు మహమ్మదీయలపక్షమున

ఇద్దఱు శ్రీలు—భాగీ, పంచములు—భాగీ.

సన్నివీరు సత్యకేశవరావు,

కార్యదర్శి.

జ్వరహరి

సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0
జ్వరహరిని అయిదుగంటలు నేలించిన పట్టు దినువు జ్వరహరి. జలి పురాణజ్వరములు యెగులగు సమస్త జ్వరములు మామను అమ్మతాంజనము దీపా, మదరాసు - బొంబాయి,

శ్రీలక్ష్మీవృసింహ సోమయాజి

వైశ్యసమాజము-బందరు

ఈ సంవత్సర స్థానిక మామహా వైశ్యులగృహములలో జరిగినవివాహములలో వివాహినిగిగాను యీ సమాజమునకుండ జరుపించిన వివాహములను నోసంగబడినది. బంతుకు గొడుగు చేతు కావరములు లేటు గల్లి పుల్లయ్యగారు వాకిన విల్లయ్యగారు మామహాజనునకు మయోరుకుమార్తె కృష్ణమూర్తికామ్మలకు గార్రియన్ జనతలెండి అయిన భువారాజుగారి మాటూరి భావ స్వామియగారు 50 మామహాజనునకు యిచ్చినారు. వైశ్యులు తమసంఘములకు విద్యాభివృద్ధి కలయిరాలకు శ్రద్ధ పొందుచున్నారని చెప్పుటకు మేము మిక్కిలి సంతసింపచున్నాము. ఈ సభకుగా వైశ్యులందరు మమ్ములను ప్రోత్సహింపరగులెలకు ప్రార్థించుచున్నాము.

పాలకు రంగారావుగారు వాకిరమ్మని వివాహసంబంధమున యిచ్చినది. ౧16, కంఠేటి రామకృష్ణయ్య గారు వారి మనమరలి వివాహసంబంధమున యిచ్చినది ౪50, కటనర్తి రామబ్రహ్మంగారు వారిమహదని వివాహసంబంధమున యిచ్చినది ౪20, జల్లి నుల్పా రావు గారు వారిమహదైల వివాహసంబంధమున యిచ్చినది 101, దొడ్డ వెంకన్నగారు వారిమహదని వివాహసంబంధమున యిచ్చినది 50, లేటు మాజేటి నుల్పారావు మహాకారు మయినది మహదని వివాహసంబంధమున యిచ్చినది. ౪25, బ్రాహ్మణ కొడూరు శాశ్వతములు మది వెంకటరంగయ్యగారు వారిమహదని వివాహసంబంధమున మనియార్దరద్వారా పంపినది ౪5, కళ్ళంపెట్టు శాశ్వతములు మ. రా. తుంకవర్తి బావయ్యగారు బాకరులలో జరిగిన వారి మహదై వివాహసంబంధమున యిచ్చినది ౪0.

శ్రీలక్ష్మీవృసింహసోమయాజివైశ్యసమాజమువారు

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము - బందరు

ఈయేక్రి చలోనెల ౨౦ తేదీ పురము ౧౧ గంటలకు యిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ సాధారణ సమావేశము దింతాలూకా ఘంటాల గ్రామమున జరుగును. సభ్యులెల్లరు తప్పక రావలయును.

విషయములు:— (౧) రాష్ట్రీకజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘముల సభ్యుల యెన్నికలను గురించి నిబంధములు తయారజేయుట కేర్పడిన ఉపసంఘములలోనివేదికను ఆమోదించుట, యెన్నికల యేర్పాటు. (౨) ఇద్దరు డిపోలరు నరుకు గడ్డును శేయింతును గురించి చేయబడిన యేర్పాటు. (3) ఇతర విషయములు.

ఆనాడే మధ్యాహ్నము ౧ గంటకు ఘంటాలలో శ్రీ కార్యనిర్వాహక సమావేశము గూడ జరుగును. సభ్యులెల్లరు తప్పక రావలయును.

విషయములు:— (౧) నేతకంఘములనుండి రాబడిన తనిఖీ డిపోలరు విచారణ. (౨) ఇతర విషయములు.

బందరు } డి. వే. నరసింహము,
ర-ర-౧౮౨౪ } బాబ్బా, వెంకటశేషయ్య.

కార్యదర్శులు,

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము, బందరు

గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘములకు విజ్ఞప్తి

ఈసంవత్సరము యిజిల్లాలో కొత్తగా కాంగ్రెసు సంఘములు స్థాపించియు నున్నది ౨0 గ్రామములనుండి మాత్రమే రిపోర్టును కాలగతులకు చందాలున్నా రాబడినది. యింకను చాలాగ్రామములలో సంఘములు స్థాపించియు ప్రచారకుల రిపోర్టులను తెలియుచున్నది. కాని యింతరంతను కాలగతులకు చందాలుకాని సభ్యుల జాపితాలుగాని కంపతము. కొన్ని గ్రామములనుండి సభ్యుల జాపితాలుమాత్రమే వచ్చినవి. కొన్ని గ్రామములనుండి కాలగతులకు చందాలుమాత్రమేవచ్చినవి. యీ నెలఖరన గాని రాజోవు మేమానమున గాని నూతన యెన్నికలు జరుపబడును. ఈలోగా జిల్లాలో నూతనముగా కాంగ్రెసు సంఘములు స్థాపించియు స్థాపించిన సంఘములనుండి కాలగతులకు చందాలున్న సభ్యుల జాపితాలున్న పంతులెను. యీ యెన్నికలు జరుగుకాలమునకు మాజిల్లాకార్యస్థానమునకు చేరిన సభ్యులుమాత్రమే వోటరుగా యెన్నికలలో పాల్గొనుటకు అనకాక ముందును. దయచేసి క్రతివారును వెంటనే పంప ప్రార్థించును.

డి. వే. నరసింహము,
బా. వెంకటశేషయ్య,

కార్యదర్శులు,

శ్రీ విశాఖపట్టణముజిల్లా జాతీయోపసంఘకార్యనిర్వాహకసంఘసభ

౧-౪-౨౪ జిల్లాసంఘకార్యాలయము

హాజరు:—శ్రీ మం. మా. రేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారు, విన్నకోట జగన్నాథ గుప్తగారు, మల్లియదుగుల బంగారయ్య పంతులుగారు, మల్లియదుగుల కోదండరామస్వామిగారు; భవిష్యదీపాటి చినయజ్ఞ సారాణిశర్మగారు.

తీర్మానము: ౧. శ్రీయం. మా. రేపల్లి రామచంద్ర శాస్త్రిగారిని అధ్యక్షులుగా నియోజింపజేసిరి.

తీర్మానము: ౨. ము.రా.శ్రీ కవికొండల వెంకటసర్వసారాణిమూర్తిగారి బిల్లు (౨-౧౧-౧౯౨౩) రు. ౧-౪-౦౦ అను; కురిగంటి భట్టి నరసింహారాయణగారి దంపతుల బిల్లు (14/2-8/3) రు. ౧౦-౩-౦౦. కేబియ్యం అకాచలంగారి (5/2-2/3) రు. ౦-౧౩-౦౦, చింతిండి సూర్యసారాణిగారి (౧-2/29) రు. ౧-౩-౦౦ అను; గాడే పేర్రాజుగారి (5-2/2-8) రు. ౧-౩-౦౦ అను ము.కోదండరామస్వామిగారి బిల్లు (10-1౬/3) రు. ౨-౦౦ అను; కేబియ్యం అకాచలంగారి మార్చి బిల్లు రు. ౨-౦౦ అను; మ. వెం. రామమూర్తిగారి బిల్లు రు. ౩-౧౩-౦౦; ౧౦-౧౨-౨౬ అను; ము.రేపల్లి రామచంద్ర శాస్త్రిగారి మార్చి బిల్లు 2-౬-౬ అను ఆమోదించడమైంది.

తీర్మానము: 3. గొల్లపాలెం నరసారాణి మిత్రుల కళాశాలవారి మార్చి బిల్లు రు. ౨౦-౦-౦ అను, ఘంటావాని పాలెం జాతీయ పాఠశాలవారి సం. రెండు గ్రాంటు రు. ౬-౦-౦౦ ను ఇచ్చుటకు ఆమోదింపబడు వనూర్లు కాగానే ఆమె మిచ్చుటకు కార్యదర్శి కధికార మీయడమైంది.

తీర్మానము: ౪. కార్యాలయపు దీనినందరు ఖర్చు రు. ౧౩-౧-౦౦ అను; జనవరి ఖర్చు రు. ౪౧-౧౨-౬౦; ఫిబ్రవరి ఖర్చు రు. ౧౧-౧౧-౬౦ అను ఆమోదించడమైంది.

తీర్మానము: ౫. పాంచూరు ఫిర్యా సుంఘమువారు తమ కార్యాలయపు ఇంటిపైనున్న నెల ౧-౬ రు. 3 ల వచ్చు సహాయము చేయవలసి కోరుతున్నట్టి దరఖాస్తును గూర్చి ఆయన కేసును వారి వారి గృహములలోని చంకల సగమునండి పెట్టుకొనడమయి వెనుకనుండి జిల్లాసంఘమువారు సహాయము చేయవలసి ఆలోచించుటకు ప్రస్తుత సభి యంతి చేయడమైంది.

తీర్మానము: ౬. కుపానవలన జిల్లాలో నష్టపోయినవారికి సహాయము చేయుటకుగా నింతకంటే కనూల యన మా. ౧౦౪౪-౨౯ అనుదీక్షను, మ-రా-శ్రీ మారేపల్లి రామచంద్ర శాస్త్రిగారు,మల్లియదుగుల కోదండరామస్వామిగార్లను ఆ నష్టపోయిన గ్రామములకు పోయి అక్కడ కుపానవల్ల నష్టపోయినవారికి పీలెనంతకంటే గ్రామముల సహాయము తీసికొని వారివారి స్థితిగతులను సమీక్షించి ఉపకరించు సహాయము చేయుట కధికార మిచ్చుచు వారి యాధీనమున ఆ కార్యములకుగాను రు. ౪౦౦-౦-౦౦ ల నుంచుటకును, మాన్యురు రాట్టపువలె కుపానవలన బాధపడినవారికిచ్చి సహాయము చేయుటకు కాలము ఖతున అనగా, ఇక్కడే ముందుగా ప్రతిగొని నిలవజేయుటకును రు. ౪౦౦-౦-౦౦ ఖర్చు పెట్టుటకును, తక్కినది నిలవగా నుంచుటకును తీర్మానించడమైంది.

సం. మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రి, కళాభివృద్ధిసంఘము, అధ్యక్షుడు.

చెల్లూరు

మా గ్రామము పితామహ సంస్థానములోనిది. యీ గ్రామములో స్వగృహములేని బీదలకు లనేకులు ఉన్నారు. వారందరకును గృహములు కట్టుకొనుటకై గ్రామమునకు సమీపమున నున్న ఒక పుంతను నియమములను శ్రీ మహారాజువారు యిచ్చించినారు. ఏనీరే నెల 2,3 తారీఖులలో కరకా. నాకాజేతారుగారు యిక్కడ మరణము చేసి సుమారు (200) రెండువందల యిల్లు కట్టుకొనుటకు స్థలము లిచ్చినారు. ఆ బీద ప్రజలందరకును తమ యిండ్లుండబోయే పేటకు శ్రీ మహారాజువారి పేరిట సూర్యారావు పేటని నామకరణము చేసివారు. వారందరను శ్రీ మహారాజువారికి జయజయధ్వనులు చేయుచు గృహనిర్మాణ ప్రయత్నములు చేసికొనుచున్నారు. కొందరికొందరిలోనే సూర్యారావు పేట తయారయ్యెను. దయాశీల రుగ శ్రీ మహారాజువారికి భగవంతు డాయరాశోగైత్యరాయల నిచ్చి కాపాడుగాక!

గ్రామవాసి.

చెల్లూరు, రామచంద్రపురం తాలూకా.

ఆత్రేయపురము

శ్రీ కారదానిలయ ప్రారంభోత్సవము

సంవత్సరాది దినమున ఈ గ్రామమున నొకపు నక భాండాగారము స్థాపించబడినది. ఉదయమున శ్రీ కారదా తేవీపూజ చేసోక్తముగ జరుగబడినది. మధ్యాహ్నము సభకు సుమారు 200 మంది సమావేశమైరి. ఆసభకు బ్రహ్మశ్రీ జటాకల్లభుల కృష్ణ సోమయాజులు గాత్రధ్యక్షతవహించిరి, (తథావ్రతమున అధ్యక్షులు విశ్వాభివృద్ధిని గురించియు, భాండాగారపయోగముల గురించియు, తదితరముల విధానముల గురించియు నరగరిటినేపు మధురవాగ్ధోరణి నవనవసించిరి. విష్ణుట మరొకర మందినూడ నవనవసించిరి సభ్యులవృద్ధులును వివిధ సంతకేసిరి. ఈ భాండాగారమునకు 'శ్రీ కారదానిలయ' అని నామకరణము చేయబడినది. ఆసభయందే. 15 గురు సంవత్సరము 5-0-00 నిచ్చునధ్యక్షులుగను 10 మంది 2-3 రూపాయల నిచ్చు సభ్యులుగను చేరిరి. ప్రస్తుత ముగ్రంథాలయము 400 పుస్తకములతో దేవునబడినది. సభాసంకర ముదొకిని ఆర్పాచరము లొసంగబడినది. అధ్యక్షునకు నవనవసంతో సభముగినది. ప్రస్తుత ముగ్రంథాలయమునకు ఆంధ్ర (దిన) కవిత, కృష్ణా, కాంగ్రెస్, కవితలు వచ్చుచున్నవి.

ముత్య ఉమామహేశ్వరసోమయాజి కార్యదర్శి.

స్త్రీలు: కాంగ్రెసు కార్యక్రమము

ఇదివరలో కాకినాడయందు మహిళాసభయందు నాయకుల ఆదేశము ననుసరించి శ్రీమతులు బొప్పన మాణిక్యాలగారు, మనపాక కమలమ్మగారు (దోణంకాజు లక్ష్మీబాయిమ్మగారు, తిలకటమండల ప్రచారముచేసి మహిళా 300 స్త్రీలను, కవులకరమందు 112, శుద్ధాద్వైతలో 5౦, అంగలూరు 140 బొప్పి పాడు. 6, తిమ్మ 10, సుమితావతియందు 60 మంది, అద్దాడయందు 10, గొమ్మలవోలు 23, కడపన్నాడు 18, రావివారిపాలెం 30, చిరువోలు 3, నాగాయిలిపై 28, కభ్యురాలెడను గజేన్రు, కాంగ్రెసు సంఘముల నెంకోల్చిరి. కవులకరం, శుద్ధాద్వైత, అంగలూరు, బందరు, కడపన్నాడు, అద్దాడ, కొమరువోలు మొదలగు గ్రామములయందు మహిళా 500 రూప్యములకు మైగ తిలకటస్వరాజ్యనిధి కనూలుచేసిరి. వీరు ఎ.డబిలె లెలచక ప్రతిగ్రామముకై శాంగ్రెసు సంఘముల నెంకోల్చి స్త్రీలను సభ్యులందఱుగజేర్చి గాంధీపూజానిధి, తిలకటస్వరాజ్యనిధియు జనూలుచేయుటకు నిశ్చయించుకొని యున్నవారలు. స్త్రీలచేతను విరివిగా ఉద్ధర కట్టించుప్రయత్నము నున్న శివ్యయింతుకొనిరి. వీరు ఆయా గ్రామములకు వచ్చునపుడు అచటనున్న స్వరాజ్యాభిమానులు తూర్తిగా సహాయము చేసి, స్త్రీలు సభ్యులందఱుగజేరవలెను, స్వరాజ్యనిధి నొనగనట్లు పురికొల్పి ప్రార్థన. ముందుగా తూర్పుకృష్ణాజిల్లా యందలి ప్రతిగ్రామమున్న చూడ నిశ్చయించిట్లు తెలియయిస్తుంది.

బందరు, 6-4-24 వి. వి. సే. టి. పి. ఆళ్వారు

పేక యాట కేసు

ఈయూరి శ్రీమేజిస్ట్రేటు కొత్త పోలీసు యెస్సెవర్తరున్నా దేవానగ్రహముచే దురదృష్టిగలవారు లభించినారు. ఇచ్చట నెప్పుడైనను సంకాంతి మొదలగు పండుగలకేగాక తరచుగా రహస్యస్థలములం దనుదినమున్నా పేకయాడుచుండుట సహజమైయున్నది మా తుని కవయిత్సెవర్తరు దూడల సూర్యసారాణిమూర్తిగారు (గహించి శివరాత్రి పండు కపాలయమున కొందఱును పేకయాడుచుండుటను పోయి కొందర పేర్లను ప్రాసీనిని కేసుపెట్టివారు. దానిలో మేజిస్ట్రేటుగారు న్యాయముగానే తీర్పుజెప్పినారు. తర్వాత నొకనాడు పండులలోపల రూపాయలవందలతో మహాపేకముతో పేకనాడుచున్న కొందఱును రూపాయలతోనే కట్టుకొని కేసుపెట్టివారు. నిన్ను చుద్దయిలకరపున కాకినాడనుండి పి. చక్రపాణి నాయుడుగారున్నా, ప్రాసీన్యావనకరపున నొక యెస్సెవర్తరున్నా వచ్చినారు. ఇక్కడ కేసుపట్టుకొన్న యెస్సెవర్తరుగారి సాక్ష్యము నిన్నునెంది. ఇదివరకాక్ష్యములుగూడ సభ్యులుగానే జరిగి యాశీనునందు పోలీసునాకే జయించుకొనియెడల నియూన పేకయూట కేసునందు నిమి కేసుగలగడం ఇచ్చితే చాల ప్రశంసగా నున్నది. (వికటితఖరి)

కార్మికసంఘ భర్త గ్రంథాలయము కొత్తపేట-బెజవాడ

సప్తమవార్షిక సభ.

రక్తాక్షి నామ సంవత్సర వైతకుద్ధ పాడ్యమి (సంవత్సరాదిపండుగ) కనివారము 5 గంటలనుండి శ్రీయం. అయ్యదేవర కాశేక్వరరావు వంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద బహిరంగ సభ జరుపబడినది.

పురసముఖమును కార్మికులు ఆసేతులు సభ నలంకరించిరి. భగవత్ ప్రార్థన వారి కంపౌరు అయిన అనంతరము శ్రీయం. అంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారును అంధ్రప్రదేశ్ కభివతులగు శ్రీయం. కాశీనాధుని నాశేక్వరరావు వంతులుగారును శ్రీయం. కట్టమ చి శోభందేవిగారును, శ్రీమం. గూడవరాజుబ్రహ్మయ్య చౌదరిగారును మున్నగు జేకాభిమానులు కార్మిక ప్రంధాలయమును సూక్ష్మము కార్మికాభివృద్ధిగూర్చియు గంభీరవ్యాసములతో రాత్రి గం 10-30 నిమిషములకు జయధ్వనులతో సభ ముగింపబడినది. మరునాటిదినము 6-4-24 ఆదివారము సాయంత్రంకాలమున సంఘసభ్యుల అల్పాచరవింశంతరము శ్రీయం. కట్టమచి శోభందేవిగారి అధ్యక్షత క్రింద యాదిగుట నువహరించిన నూతన సంవత్సరపు కార్యనిర్వాహకుల ఎన్నికలు జరిగినవి.

నాగోతి అప్పలస్వామి పాత్రుడుగారు-అధ్యక్షులు పోతిన శ్రీనివాసరావు పాత్రుడుగారు } ఉపాధ్యక్షులు తమ్మిన రామస్వామి పాత్రుడుగారు } ఉపాధ్యక్షులు నాగోతి సింహాచలం పాత్రుడుగారు-కార్యదర్శి పోతిన తారయ్య పాత్రుడుగారు } సహాయ కార్యదర్శులు మరుపిళ్ల చిట్టయ్య పాత్రుడుగారు }

కార్యనిర్వాహక సభ్యులు:— కట్టమచి శోభందేవిగారు, గురుమహాంతు అప్పలస్వామి పాత్రుడుగారు, పోతిన నారాయణస్వామి పాత్రుడుగారు, భవ్యత రామచంద్రరావుగారు (య్యనిశివలీ డెయిర్ మన్ బెజవాడ) పోతిన అచ్చయ్యపాత్రుడుగారు, పిల్ల యల్లయ్యపాత్రుడుగారు, రావుల చన్నయ్యగారు, బండి పాపయ్యగారు, కొకా అప్పారావు నాయుడుగారు, కొరిగంజి పాపయ్య పాత్రుడుగారు, యాది అప్పలస్వామి పాత్రుడుగారు ఎన్నికైనవారి.

నాగోతి సింహాచలపాత్రెసు కార్యదర్శి.

శ్రీ శ్రీ ఉప్పుడి రామమూర్తిగారు-విజయనగరము

శ్రీ ఉప్పుడి రామమూర్తిగారి ఆశామరణవార్త ఆంధ్రదేశమందంతటను గల స్నేహబృందమునకు దుఃఖము కలుగచేయును. వీరు తెలుగుమామలనుండి రక్తకడుపుతో బాధపడుచు సోమవారమున హఠాత్తుగా జబ్బుచేసి తెలివి లేమి 4 వ తేది, కుకవారము మధ్యాహ్నము ౩ 1/2 గంటలకు వారి శ్వాస మామన మృతిచేసిరి. ఇచ్చటగల వైద్యసహాయ ముంకటినిపొంది అన్నదమ్ములు స్నేహితులు చేరిన శ్రమ కృధా అయ్యెను. 18 ఏండ్ల పతితతాశోహణియగు భార్యయూ, ఇద్దరు పిల్లలను, అన్నదమ్ములు తినునమ్మి తినయం దిత్వంత్ర ప్రేమాతిరేకులు కలిగిన స్నేహబృందమున మోసపుచ్చి రామమూర్తిగారు కరలాక గతులగుట చూచు దుఃఖిరంగా యెన్నుది. 21 సం. యాడుకలిగి, సహాయ నిరాకరణోద్యమ ప్రారంభమున మహాత్ముని సంజేతముల కింసావహించి కట్టరిక్షకు జరుపుచు (వి. ఎ.) 21 దివోబయలో పాఠశాల బహిష్కరించి అనాటినుండియు నిరంతర జేతనేనా దీక్ష వహించి జిల్లా యందు యమితము ప్రచారము గావించి, 22 సం. జనమితో ఆజ్ఞోల్లాసున చేసి 4 మాసములు జేతునపొంది, రాజమండ్రి జైలులో వసిించి అచ్చటగల స్నేహితుల మనముల నాకర్షించి ఇంక నెంతకాలమో తమకు సహాయులై జేతనిము క్రికి తోడ్పడెద రమయాక నడియాకచేసి ఇహమున తా సాధించునది సమయి పరమున కరమేక్వర దివ్యసాన్నిధ్యమున స్వరాజ్య ప్రసాదము నేడబోయెను. సహాభివృద్ధుల సంపత్రియూ, మృదుమధుర సంభాషణయూ, తనను నెరిగిన వారి నెల్ల తస్మయింపజేసి జేకారాధక సమితియం దీనాడు తన యకాలమృతిచే తీరినికొరంత కలుగజేసి జేతనేనాధుంధకై పరమొందిన మహానాయకుల కలియబోయిన యీతని యాత్మకు కారణము కల్లుగాక. (సకేత జులెలరి.)

కవవారి

సీసా 1-౬ రూ. 1-0-0 వి. పి. సహా రూ 1-6-0 అమ్మరాంజనము దీపా, మద్రాసు - బొంబాయి

శ్రీ పీఠాధీశ్వర శ్రీ విరూపాక్ష శ్రీ పీఠము

శ్రీ పీఠాధీశ్వరులు:— శ్రీమత్ పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యశ్రీ త్యాగి సకలవిరుదావళి విరాజమాన శ్రీవిద్యాశంకరపదమాదేశప్రకాశిత జగద్గురు శ్రీ కల్యాణానందభారతి మాం తాచార్యస్వామిలవారు ప్రవరించిన మహాశ్రీముఖమునం దీక్రింది భాగములు ముద్రితములు.

౬ వ ఏప్రిల్ ౧౯౨౪, ముకాం గుంటూరు

15 శ్రీపీఠ సంస్థాపనము:— శ్రీపీఠమునకు మూడు 120 సంవత్సరములక్రిందట గల్గిన దుర్లభతే శ్రీపీఠ ముత్తరసర్కారుల లోనే పూటబుత్తెములు పుల్లమొగులు లోను గాగలకష్టములతో గాలక్షేపముఁజేయుటచే నద్దానిప్రభావము తిహాపితమగుటచేత ను, శిష్యాపవీతములందు దురాచారములు సర్వవిధముల ప్రబలుట చేతను, గృత్తిమపీఠములు బయలుపడెదలి లోకమున వందింపుట చేతను వైదికధర్మమునకు గాని సంభవించిన దని వేఱ వదింప నక్కరలేదు. అట్టి గ్లానినుండి వైదికధర్మమును దప్పించి సంరక్షిం చుటకు శ్రీపీఠసంస్థాపనము మొట్టమొదటి కార్యముగా భావించు టచే నద్దానిని ముఖ్యునిగా ఉపక్రమించుట యొక్కమని తలపెట్టెఁ బడినది.

అట్టెల్లన శ్రీపీఠమున కొక కేంద్రస్థానము చేర్పించి, యటునుండి ప్రకృతపు దేశకాలపరిస్థితులకు ననుగుణమున ధర్మ సంస్థాపనమున జేయుట. ఇందులకుఁ బ్రకృతపు పరిస్థితుల నను సరించియు నీగుంటూరు పురమునందలి భక్తవర్మల యంత్యాహ ప్రోత్సాహములననుసరించియునీగుంటూరుపురమే కేంద్రస్థానముగ నుండినవో బాగుండునని యెంచి నిశ్చయింపబడినది. ఇట్టి కేంద్ర స్థానమునఁ జేయవలసిన కార్యమెద్ది యన సద్గురువరంపరాక్రమ మునఁ బవిత్రతమంబుగ నుపానింపఁబడుచున్న శ్రీపీఠాధీశ్వరి యగు శ్రీవేదవి సకలలోక వైభవంబుగఁ బ్రతిష్ఠించి యాపరశేవతా సన్నిధియందు శ్రీవిద్యను సత్సంప్రదాయక్రమమున సర్వవిధముల నుపదేశింపుట. అట్లు నుపదేశింపుటకుఁ బ్రకృతమున నాలుగు తరగతులు తలపెట్టబడినవి. అందు మొదటితరగతియందుఁ దురీ యాశ్రమమును జేకొనిన పరమహంసపరివ్రాజకులకు జ్ఞానయోగపు రస్సరంబుగను, తాకిక వ్యాపారములనుండి యుపరతిజేరిన గృహ స్థులకుఁ గర్మయోగపురస్సరంబుగను బ్రహ్మసత్రయంబును సత్సం ప్రదాయక్రమంబున నుపదేశింపబడును. తెండన తరగతియందు వైదికధర్మమునకు నాలవాలముగ శ్రౌతస్మార్త ర్విత్వక ర్మానుష్ఠాన మును కలల్పముగను సరహస్యముగను నుపదేశింపబడుటయకాక వేదభాష్యమును శ్రీవిద్యారణ్యముగూడ నుపదేశింపబడును. మూ డవతరగతియందు సకాలమున నుపనీతులై యథావిధి బహ్మచర్య మును జరుపనిశ్చయింపబడిన బ్రహ్మచారులకుఁ బ్రాచీనపు సాం ప్రదాయక్రమంబున సాంకేత్యభ్యాసమున జేయింపబడును. నాలవతరగతియందుఁ బ్రకృతకాలమున నాంధ్రమహాత్రకాలందు విద్యను బాలించినట్టియు లేదా యితరకాస్త్రాదివిద్యలను బాలించి నట్టియు యాచకులకు వారలు గావ్వాప్రయమును జేకొని వ్యవహ రించుటకు నుపయుక్తమగు శ్రౌతస్మార్త ర్విత్వక ర్మానుష్ఠానవిధాన మును, బాఠసూక్తి జ్ఞానమును దగురీతి నొక సంవత్సరకాలమున నలవడుటయు నుపదేశించి యాచరింపజేయఁబడును.

ఇట్టి నాలుగుతరగతులను శ్రీపీఠసన్నిధియందు నాచంద్ర తారకముగ నలరారుటచే శ్రీపీఠకర్తవ్యాంశ మైనటుల శ్రీపీఠపతి స్థాపకులగు శ్రీశంకరభగవత్పాద జగద్గురువుల పరమతార్యము. అట్టికర్తవ్యాంశమును జరుపనిచో చీతములనలన లోకమునకుఁ గలుగు ప్రయోజన మిసుమంతయు లేకపోవుటయగుటచే చీతము లు లోకమున కొకభారముగాగూడ గన్పట్టునటుట సందియము లేదు. కావున నట్టికార్యము చాతుర్వర్ణ్య విషయబుద్ధులవార లకు నభిమతంబైనవో నచిరకాలంబునఁ ద్రారంభించి నిర్వహింప దలంచుచున్నాము. ఇట్టికార్యము సర్వవిధముల శ్రేయస్సాధన మని భక్తవర్మలు దలంచితిని యందుకుఁ దమశక్తికంఠనలే కుండ మాకు దోడ్పడిన జరుగగలదను నమృతముమీద నిండులమూ లమునఁ దెలియఁజేయఁదలెదమి. ఇట్టి యోద్యమమును సామాన్యపు ణ్ణితచే వైనను కాశ్యోతసుగ నడపుటకు నధను మొక్కలక్ష రూప్యములైనను కాశ్యోతసుగు మూలధనము ఉండితీరవలయును. అట్టి మూలధనమునకై చాతుర్వర్ణ్య విషయబుద్ధులవార లగు సంస్థాపాధీశ్వరులు జమిందారులు సంపన్నగృహస్థులు లోనుగా గల యావస్థుండి భక్తవర్మలను భక్తిపూర్వముగ శ్రీపీఠసన్నిధికి సంపించెడు ద్రవ్యమును బరగునంతమున నందుకొని శోశరక్షితుల యాధీశ్వరుల నుగ్రహింపగనుచినియైతె కాగ్యములకై యుపయోగిం చునటుల సర్వవిధములఁ గాపాడుదును. ఒకలక్షరూపాయలు ప్రాసంపడుట యొక్కదుర్లభతాకార్యముగాదు. కావున భక్తవర్మలు

శ్రద్ధాభక్తులు వహించినవో నాపాద శుద్ధ విదియా శుక్రవారము నకు సరియైన 1924 వ సం. జూలై నాలవతేదీ నుండియు నుద్య మమును ప్రారంభించునటుల భక్తవర్మ లభ్యుత్సాహముతోఁ దోడ్పడుదురు గాక యని కాసింపుచున్నారము.

16. తాకిక కార్యవర్తినిధి:— శ్రీపీఠమునకుఁ గర్తవ్యాం శములగు శ్రీవిద్యోపదేశవిధానమును, వైదికధర్మసంస్థాపనము ను సక్రమంబుగ నడపించుటకుఁ దగుప్రయత్నముఁ బుష్కలముగఁజేయుటకు శ్రీపీఠాధీశ్వరులకు మాకు సర్వవిధముల నవకా శమును గలుగఁజేసికొనుటకు గాను, శ్రీపీఠతాకిక కార్యముల సక్ర మం బు గ న ను ని య మి తం బు గ న న నడపిం చు టకు సర్వవిధముల సంసిద్ధులైన శ్రీహరి కోటిసూర్యప్రకాశరావు శర్మగారికి 1924 సం. మార్చి పదియన తేదీ సోమవారము నాడు ప్రాతినిధ్యమునిచ్చి గుంటూరుజిల్లాస్ట్రాక్చీఫరుగారియెదు ట ప్రవవరపడమైనది. కావున నింతటినుండియు శ్రీహరి కోటి సూర్యప్రకాశరావుశర్మగారిని శ్రీపీఠముయొక్క తాకిక కార్య పరినిధిగా సకలజనులను జెలిసికొనవలసివది. వీరి నింతటినుండి యు శ్రీపీఠరాజ్యలోచన సంఘసభ్యులుగఁగూడ నియమించడ మైనది.

17. శ్రీపీఠకేంద్రస్థానముగ నిర్ణయింపబడిన గుంటూ రుపురమున విద్యావిధానము సక్రమంబుగఁ బ్రారంభింపబడిన విషయ నాంధ్రప్రదేశ్మంజేమి యింకా భారతభూమియందలి యితర భాగములయందు మైదికధర్మపురోవృద్ధికిఁ దగు మార్గములు ద్వేషింపఁజే వ్యవహారమును జేయుదును.

18. శ్రీపీఠ సంఘము:— మూడు 180 సంవత్సరముల క్రిందటకుఁజేరింపుటచే తేవీయఁడిబడిన కృత్తిమపీఠములయొక్క యుపద్రవమునుండి వైదికధర్మమును రక్షింప దిగ్విజయయాత్రఁ జేయ మూలస్థానమునుండి బయలుపడెదలిన శ్రీపీఠము కుక్షింభరు లును, ధర్మదోహిహులును వంశభాగ్యములు దుర్భాగ్యులుచేఁ గడు దీనదశనిండింపబడి మాదరిఁ జేతువరకును నిత్యసంచారముఁ జేసి కాలము వెల్లింపుచుండెను. ఇట్టిస్థితియందు వెక్కులు కుక్క గొడుగులట్ల విజృంభించి యంతరించుచుండుట మొదలుగాగలకా రణంబులచే నీదక్షిణదేశమునఁ గ్రమక్రమంబుగ జీతములన నూరూర దిరుగుచు దీగ్రప్రసాదమాత్రంబుచే జనుల నుద్ధరించెద మను మిమచేఁ బలువిధంబులగు మాయోపాయంబుల బామరుల మో హింపజేసి దిగ్విజయ నాకర్షింపుచు యథేచ్ఛముగ వినియోగము చేసికొను పరివ్రాజక నామమాత్రప్రధానమగు పొట్టకూటిదాసుల వికారులుమాత్రమే యని పాగ్జ్ఞాను దోష నుత్తమపీఠములందలి భక్తిభక్తిగూడ తగ్గిపీఠము లెవ్వో యొకకొందరి సాత్త్వియు ను నవ్యానితో మనకుఁగల ప్రయోజనములేదనియును దాటస్థ్యము నకుఁ బ్రాజ్ఞులు కడంగిరి. పామరజనులన్నో దంభముచే వంచి పంపడి యావేశవశమునఁ దమద్రవ్యములను భగ్యమున నిడిన యాజ్యముభంగి నిర్బంధముగ భారవోయుచున్నారలు. దానంజేసి యట్టిసంచారములకు నిక్కాలమున నిందుకేనియబ్రయోజనము లేకుండుట యటుండఁ బలువిధములగు ననర్థములు వెక్కులు వా టిలుచున్నయవి. దానంజేసి పీఠములఁ బ్రాచీనపురదశి సంస్క రించినగాని లోకమున నింకను నుపద్రవములుగలిగి ధర్మశూన్య మగునటుట సందియములేదు. కావున తమద్రవ్యపాతువగు సం చారక్రమమునుండి శ్రీపీఠ మితఃపరము సర్వవిధముల విరమించి నిర్జిత వహింపుచున్నయది. సర్వవిధములైన ధర్మసంగ్రహ కార్యము లన్నియును కేంద్రస్థానమునుండియే నడపింపబడును.

19. జగద్గురువుల విశ్వరూపయాత్ర:— ధర్మప్రచారము నకును సధర్మనివాళమునకును శ్రీపీఠసంచార మాసత్యకమనియు నద్దానినుండి యుపరమింపుట యొక్కముగా దోషదనియు నెల్లరును దలపెట్టెవచ్చును. అట్టికార్యములు దక్షులగు జగద్గురువుల విశ్వ రూపయాత్రచే సర్వవిధముల నిర్వర్తించబడును. సాధనాహ సంఘమునుబోలు పీఠసంచార మొకింతప్రదేశమునఁ దీగ్రప్రసాద ప్రచారమును మాత్రము జేయుచుండుట యెల్లరకు ననుభవనీయ. విషయమే. అద్దానివలనఁ బ్రయోజనమునకు మారుగ ననర్థ మొక్కడు వాటిల్లునట్లు జెలిసికొనవచ్చును. ఇట్టిసంచారమును ప్రాచీనపు పీఠాధీశ్వరు లెన్నడును జేసినట్లు గానరాదు. ఇట్టి సంచారము పున్నగిరిపీఠప్రాదుర్భావకాలమునుండి యలవాటు లోనికి వచ్చినటుల నిశ్చయింపనగును. అద్దానిమూలమునఁ గుక్షింభరుల కృత్తిమపీఠములు లేకుటయు నవ్యాని నివారింప నుద్దండ భారతము లు విరూపాక్ష ము ను విడువవలసి వచ్చుటయు లోనుగాగల యనర్థములు శ్రీపీఠమునకుఁ గల్గినవి. కావున ననర్థమునకు నివాసమగు శ్రీపీఠసంచార ముపరమింపఁ బడి యానగనకులకొలది శ్రీపీఠాధీశ్వరులుగాని శ్రీపీఠాధీశ్వరు లచే ధర్మతత్త్వము సకలవిధముల నుపదేశమును నొందిన పరోప కారధునియుగాని యథోచితవిధమున సౌకర్యముమీద యాత్రఁ

జేయుచు ధర్మసంగ్రహమును చేయుట యొక్కమని తలంచు చున్నారము. అట్టి ధర్మసంగ్రహమునకై జగద్గురువులు వెడలుట విశ్వరూపయాత్ర యను శబ్దపదముచే వ్యవహరింపబడును. ఇట్టి విశ్వరూపయాత్రయందు శ్రీపీఠాధీశ్వరులు కార్యావసరమునకు ననుగుణ సపరివారముతోఁ బ్రాచీనపు జగద్గురువులగు శంక రభగవత్పాదాదులభంగి చరింపుచుండురు. అవసర ము ను బట్టి యాహ్వానముజేయు ప్రశీకములకు మునుందు యాత్ర సలుపఁ బడుచుండును. తదితరస్థలములకు నకకాశముకొలది యాత్ర జరుపబడును.

శ్రీపీఠవైదికధర్మము:— శ్రీపీఠము సంచారమునుండి విర మించుటచేతను నవసరమునుబట్టి జగద్గురువులు విశ్వరూపయాత్రఁ జేయ నిశ్చయించుటచేతను శ్రీపీఠ మితఃపరము ప్రభువీతము ఉత్సవవీతము అను వైదికధర్మమును గనును. సుప్రసిద్ధముగ శ్రీ పీఠము కేంద్రస్థానమునఁ బ్రతిష్ఠింపబడి యిండుకేనియుఁ జల సము నొందింపబడదు. అద్దానిని ద్రువమని సంకేతము. జగద్గురు వులు దమ విశ్వరూపయాత్రయందుఁ బరదేశతాసాన్నిధ్యమును గలిగియుండుటకుఁగాను ప్రభువీతమునుండి తాత్కాలికముగ జేకొననంశమునకు నుత్సవమని సంకేతము. భక్తజనులకు సత్సాం ప్రదాయవిధము లగు నుపాసనావిధానముల నుపదేశించుటకును జన్మపాపన హేతువు లగు తీర్థప్రసాదముల ననుగ్రహించుట కును నీయుత్సవవీతము విశ్వరూపయాత్రయందుఁ జేకొనఁబడును.

రూ 100 లు యినాము

మామొక్క సర్వతేజ విమనంబని అనేకవిధములైన తేజ

కటాక్ష, పామకాటాక్ష యింక యితర విమనములు విమనముల యా బౌద్ధ భక్తుల యాద్యోగించిన ఒక నిమిషము కే గణము యచ్చును. అనేకవిధ వైదిక యోగించి యోగ తాపతీలను యచ్చి యాత్మార. 1 ము లేనియెడల రూ పాయ 100 నాడగ ఇచ్చబడును.

ధర పాకటా 1-5	0.8-0
12-5	5.0-0

వి. ఎ. ఎస్ పాణి కంపెని.
సాపుకారుపేట, మద్రాసు.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ ఆపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగదృష్టి హస్తలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లచేత తమా సాలు విచిత్ర విసోదవిద్యలు గలవు. ఇంకే గాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట శరీరములేని తలకాయచేత మాడలాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ ములు చదివిన అత్యుద్యుతముగా మేజో చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల 4-0-0 లు (211:88.6 పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బంగళ, గుంటూరుజిల్లా)

నెండికి బంగారు బహుమానము

లాటరీ లేకున్న-అదృష్టమునకు మార్గములేదు

మోసము లేదు

ఏదైన రాకపోవుటలేదు

పగటి వెలుగువలె స్పష్టమైనది

ఒక రూపాయకు ఖచ్చితేసి 32 ఆశీర్వాదగళా మార్గములను జూచు. బలహీనులు, అల్పజ్ఞులు, చూడక తాకిక సంబంధమైన వ్యాధుఁబ్బియు పటానంతలై పోవును. దానిని శపయోగించవలె "దానియొక్క విమల బంగారము నకు" నమానముచే తెలుపుచున్నాడు.

పూర్తి కాటలాగునకు ప్రాయము.

ఆతంక నిగ్రహ బౌద్ధధర్మశాల,

26 బ్రాశ్య మదరాసు.

అమ్మతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి